

świat

podróże

kultura

ISSN 1644-4183
KWIETNI / APRIL 2009

John Warner
1961

Kielce

THE EARTH TALES

OPOWIEŚCI O ZIEMI

Indie

WOJENNY TANIEC BOGÓW

THE WAR DANCE
OF GODS

Irlandia
THE PENINSULA OF TREASURES
PÓŁWYSEP SKARBOW

Patronat honorowy

Marszałek Województwa Małopolskiego, Wojewoda Małopolski, Prezydent m. Krakowa, Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej,
Rektor Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, Małopolska Organizacja Turystyczna, Krakowska Izba Turystyki,
Izba Przemysłowo-Handlowa, Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce

19. KRAKOWSKI SALON

3-5

**kwietnia 2009
Hala Kortów AWF
w Krakowie**

wejście od ul. Nowohuckiej

IMPRA'09

3 kwietnia spotkanie branży turystycznej
w Galaktyce, Park Wodny w Krakowie. Start 20:00

stoisko od 750 zł

największa impreza turystyczna w południowej Polsce
nowoczesna hala wystawiennicza
dogodna lokalizacja – doskonałe połączenia komunikacyjne
wstęp bezpłatny dla publiczności

www.kst.com.pl

GRUPA A-05

organizator:
Grupa A-05 Meetings & Events
31-101 Kraków
Pl. Na Groblach 14/2
T 012 429 62 23
F 012 429 62 87
E kst@a05.pl
www.kst.com.pl

2.

**Wiosenny
Piknik
Rodzinny**

patroni i partnerzy medialni:

Q
Qubus Hotel
★★★★★
PRESTIGE
KATOWICE

**W KULTURALNYM CENTRUM
GÓRNEGO ŚLĄSKA**

Rezerwuj najtaniej!

www.qubushotel.com

Udane Wakacje?
W tym roku wybierz się
na Marsa

www.targilato.pl

XIV Targi Turystyki i Wypoczynku

24-26
kwietnia

Centrum Targowo-Kongresowe MT Polska
ul. Marsa 56c, Warszawa

nowe miejsce
nowe możliwości

Organizator:

MT Polska

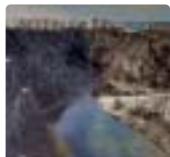
Region Partnerski

Lubelskie

Sponsorzy

SiGNAL IDUNA

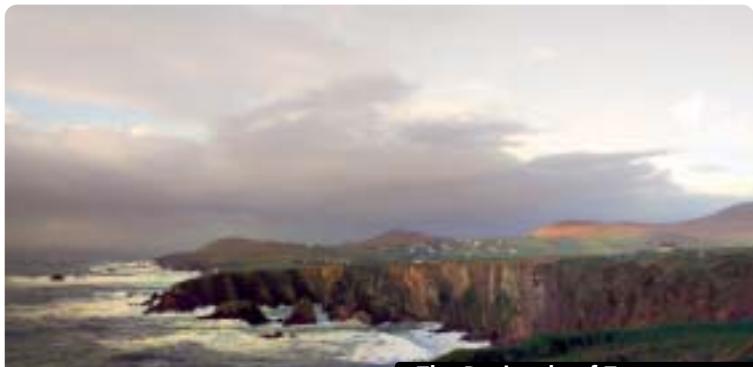

Podróże są jak bajka. Magiczne, jak Kerala o wschodzie słońca, do której zabierze nas Sebastian Durbacz. Mистyczne, jak oświetlone promykiem słońca drewniane wnętrze podkarpackiego kościołka, o którym opowiada Katarzyna Skorska. Szalone, jak imprezy w Łodzi, które przeżył, a później opisał Marek Ryński. Z czasem wspomnienia dojrzewają – jak wino, które uczy smakować sommelier Wojtek Henszel. I nabierają fantastycznych barw jak magazyn, który właśnie oddajemy Wam do ręki.

Travels can be a fairytale. Magical, as Kerala at sunrise, where Sebastian Durbacz takes us. Mystical, as wooden interiors of Subcarpathian churches lit with a single ray of light, described by Katarzyna Skorska. Wild, as the club parties survived and described by Marek Ryński. Sometimes memories can mature as wine, as sommelier Wojtek Henszel shows us in his wine-testing lesson. And they can take such fantastic colours as the magazine which we present to you.

Dorota Chojnowska
redaktor naczelna

D. Chojnowska

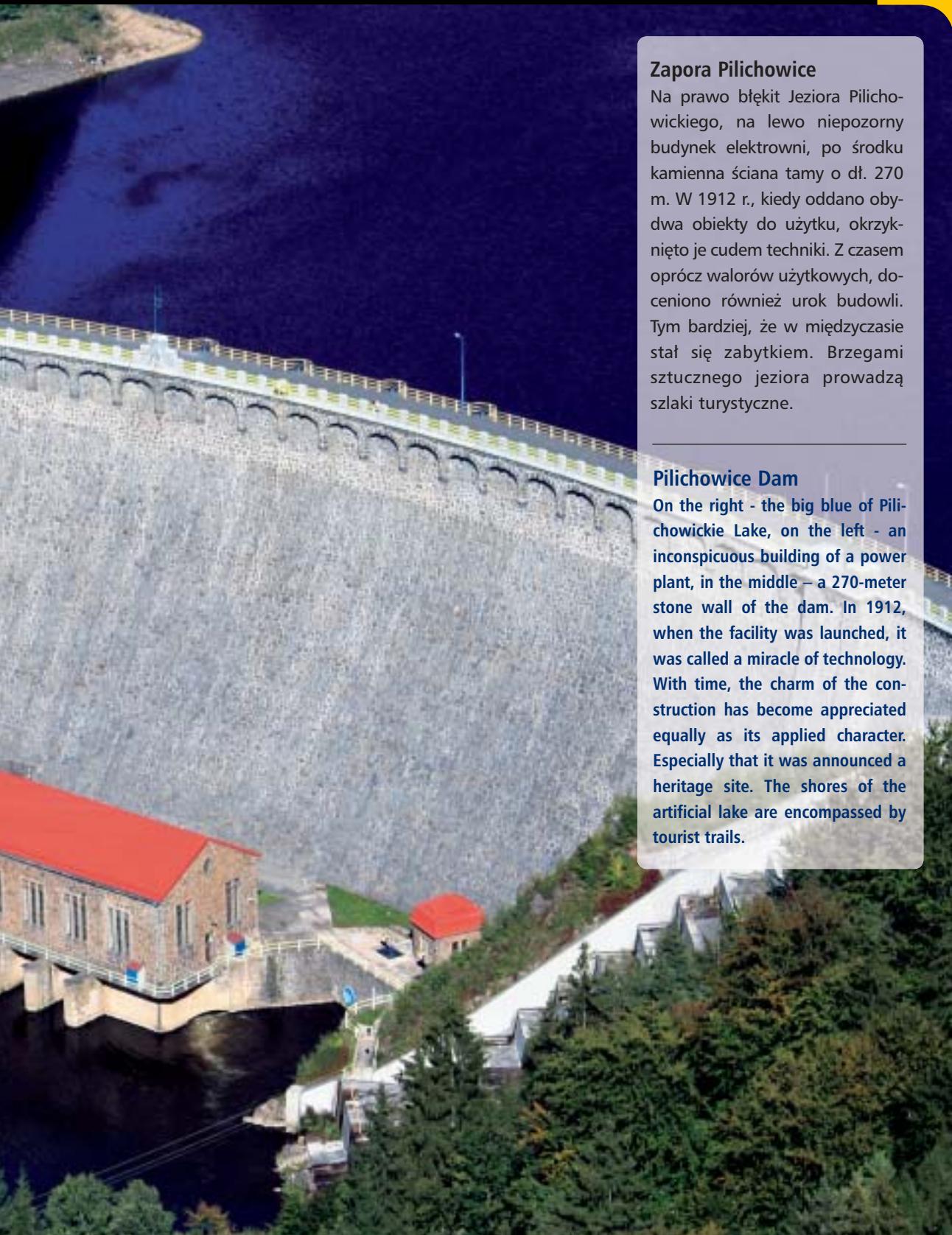
The Peninsula of Treasures

Półwysep skarbów

Cuda Dolnego Śląska

Wonders of Lower Silesia

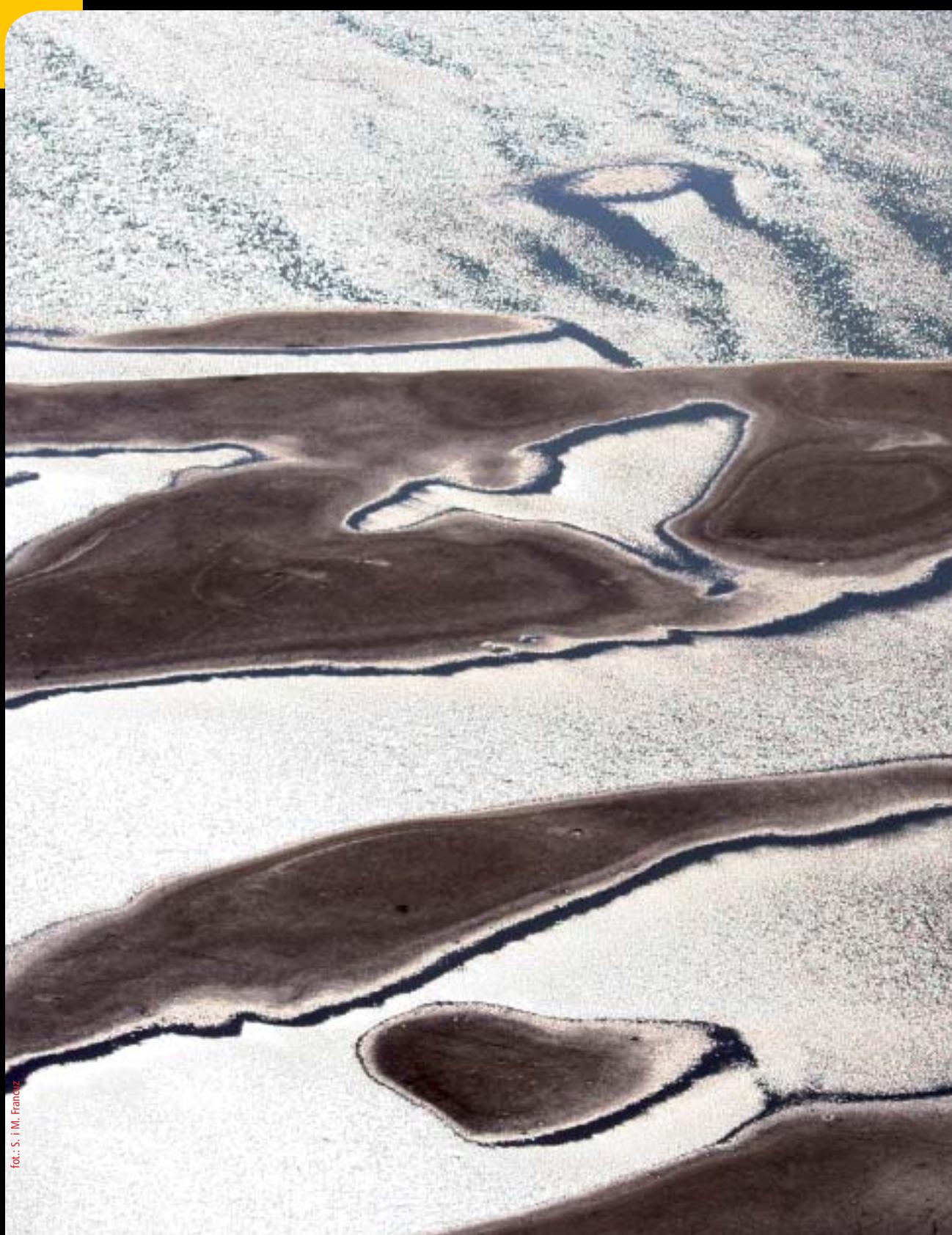

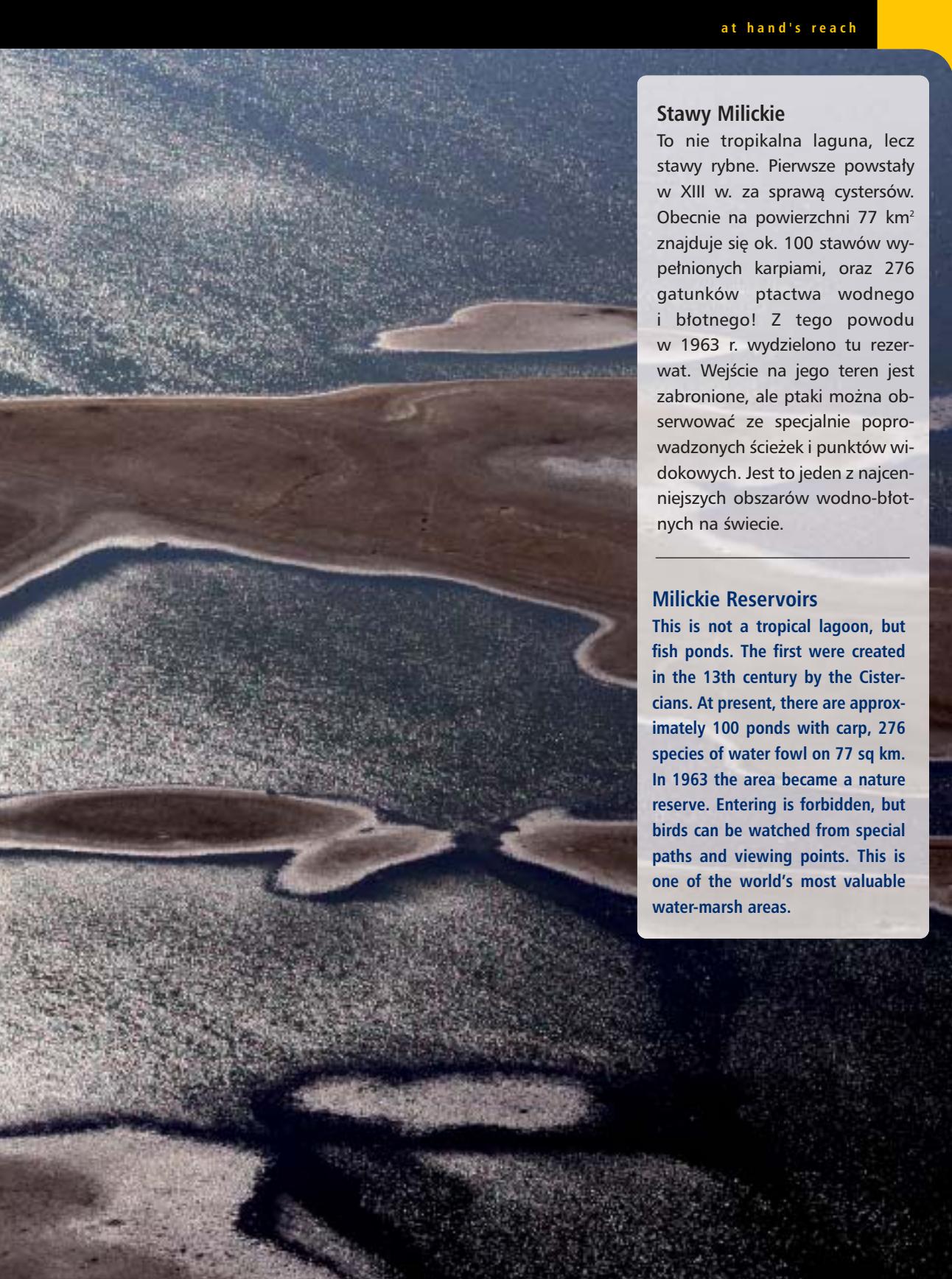
Zapora Pilichowice

Na prawo błękit Jeziora Pilichowickiego, na lewo niepozorny budynek elektrowni, po środku kamienna ściana tamy o dł. 270 m. W 1912 r., kiedy oddano obydwa obiekty do użytku, okrzyknięto je cudem techniki. Z czasem oprócz walorów użytkowych, doceniono również urok budowli. Tym bardziej, że w międzyczasie stał się zabytkiem. Brzegami sztucznego jeziora prowadzą szlaki turystyczne.

Pilichowice Dam

On the right - the big blue of Pilichowice Lake, on the left - an inconspicuous building of a power plant, in the middle – a 270-meter stone wall of the dam. In 1912, when the facility was launched, it was called a miracle of technology. With time, the charm of the construction has become appreciated equally as its applied character. Especially that it was announced a heritage site. The shores of the artificial lake are encompassed by tourist trails.

Stawy Milickie

To nie tropikalna laguna, lecz stawy rybne. Pierwsze powstały w XIII w. za sprawą cystersów. Obecnie na powierzchni 77 km² znajduje się ok. 100 stawów wy pełnionych karpiami, oraz 276 gatunków ptactwa wodnego i błotnego! Z tego powodu w 1963 r. wydzielono tu rezerwat. Wejście na jego teren jest zabronione, ale ptaki można obserwować ze specjalnie poprowadzonych ścieżek i punktów widokowych. Jest to jeden z najcenniejszych obszarów wodno-błotnych na świecie.

Milickie Reservoirs

This is not a tropical lagoon, but fish ponds. The first were created in the 13th century by the Cistercians. At present, there are approximately 100 ponds with carp, 276 species of water fowl on 77 sq km. In 1963 the area became a nature reserve. Entering is forbidden, but birds can be watched from special paths and viewing points. This is one of the world's most valuable water-marsh areas.

Zamek Książ

Lochy zamku owiewają legendy. Jedni szukają w nich bursztynowej komnaty, inni przejścia do podziemnych miast w Górzach Sowich. Niedawno otwarta trasa podziemna śladami tajemnic II wojny światowej (czas: ok. 70 min, 18 zł), zamiast zaspokoić ciekawość, jeszcze ją podsycia. Dla zwiedzających przygotowano Trasę Maksymiliana (ok. 30 min, 14 zł), tarasy, tunel, wieża widokowa... Trzeci co do wielkości zamek w Polsce może zmęczyć! Kto nie ma siły na zejście ze skały zamkowej, może przez noc regenerować siły w hotelu na zamku.

Książ Castle

The dungeons are covered with legends. Some look for the amber chamber, others for the entrance to the underground city in Sowie Mountains. The newly open underground route – On the Traces of World War II Mysteries (70 minutes, 18 PLN) instead of satisfying curiosity, fuels it. The Maksymilian Trail is also open to visitors (30 min, 14 PLN). There are also terraces, a tunnel, a viewing tower... This third largest castle in Poland has a lot to be proud of! Who doesn't have strength to walk down the castle hill, may spend the night in the castle hotel.

Dorota Chojnowska

z bloga...

UZBECKIE WESELE

Uzbek Wedding

Weselmy się!

Raya i Bashar po raz pierwszy zobaczyli się dopiero wczoraj. Za kulisami ich małżeństwa nie stoi miłość, lecz tatusiowie, którzy bardzo się polubili podczas ostatniej pielgrzymki do Mekki.

Dziś na wielkim weselu wraz z nimi cieszy się cała wieś, bo tak nakazują zwyczaje uzbeckie. Zgodnie z tymi zwyczajami, na każdym stole przez całe przyjęcie nie może zabraknąć jedzenia. I tak jest. Stoły uginają się pod ciężarem pilawu (ryżu z warzywami i mięsem), sams (bułek z nadzieniem), i butelek wina oraz wódki. Kelnerzy opróżnione półmiski od razu zastępują pełnymi. Próbuje sobie wyobrazić, czym różniłoby się to przyjęcie, gdyby wyprawiał je ubogi gospodarz?

Również na wesele zaproszono by całą wieś. Na każdym stole stałyby półmiski ze skromnym posiłkiem. Jednak goście wiedząc, że gospodarz nie ma więcej jedzenia niż to, co widać na stołach, niczego by nie kosztowali tylko się bawili. Czułyby się wyróżnieni samym zaproszeniem, a gospodarz byłby szczęśliwy, że zaszczycili go swą obecnością.

fol. D. Chojnowska

Rejoyce!

Raya and Bashar had not met before yesterday. Their marriage was not inspired by love but by the friendship of their fathers, who took a liking to each other during their latest pilgrimage to Mekka. Today, following Uzbekhi tradition, the whole village is celebrating their wedding. According to another tradition, there should be plenty of food on the wedding tables throughout the event. The tables are groaning under the weight of pilaf (rice with vegetable and meat), samsas (stuffed buns), and bottles of wine and vodka. Waiters keep replacing empty plates with new ones. I wonder, what would this wedding be like if hosted by a poor family?

But even then the whole village would be invited to the wedding. There would be plates with modest food on each table, but the guests – knowing the host can not afford more food than has been put on the tables – would dance rather than eat. They would appreciate the very fact they were invited, and the host would be happy to see so many people come.

6	CUDA DOLNEGO ŚLĄSKA Wonders of Lower Silesia	56	POD ARKADAMI Under the Arcades
12	UZBECKIE WESEŁE Uzbek wedding	58	NAPISAĆ NIEBO Writing heaven
16	OPOWIEŚCI O ZIEMI The earth tales	60	TANIEC WOJENNY BOGÓW The war dance of gods
22	PRZERWA NA PRZEWORSK Take a break for Przeworsk	66	BEZKRWARE ŁOWY Bloodless hunt
24	DROGA DO SŁAWY A road to Sława	74	POMORZE NA SPORTOWO Sports in Pomerania
26	ŁÓDŹ NOCĄ Night patrol	80	NORDA NORDA
36	UTKANE Z MITÓW, WIATRU I WODY Woven with myths, wind and water	84	PERŁA WARMII The pearl of Warmia
40	PÓŁWYSEP SKARBÓW The Peninsula of treasures	88	NA PRZYGODĘ OSTRÓDA Adventure in Ostróda
46	DREWNIANE SKARBY PODKARPACIA A wooden heritage	92	LEKCJA SMAKU A lesson in taste
52	DREWNO I ROPA NAFTOWA Wood and the oil	96	NA STYKU KULTUR Where cultures meet
55	SÓL I WODA Salt and water	97	INTOUREX 2009 INTOUREX 2009

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, a w razie opublikowania zastręga sobie prawo do ich skrócania. Magazyn Świat® nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam i ma prawo odmówić publikacji bez podania przyczyny.

© Copyright by Magazyn Świat

Wszystkie materiały są objęte prawem autorskim. Przedruk materiałów materialów jakiejkolwiek formie i w jakimkolwiek języku bez wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy jest zabronione. Wydawca zabrania bez umownej sprzedaży numerów bieżących i archiwalnych miesięcznika „Świat Podróże Kultura”. Działanie wbrew powyższemu zakazowi skutkuje odpowiedzialnością prawną.

ADRES REDAKCJI

02-548 Warszawa,
ul Grażyny 15 lok. 112-114
tel./fax: +48 22 845 58 41
redakcja:

tel.: +48 22 845 29 24

www.magazynswiat.pl

kontakt@magazynswiat.pl

promocja@magazynswiat.pl

REDAKTOR NACZELNA

DOROTA CHOJNOWSKA

d.chojnowska@magazynswiat.pl

WSPÓŁPRACA

SEBASTIAN DURBACZ

WOJTEK HENSZEL

MARCIN LEWICKI

KRYSTYNA MINAKOWSKA

WITOLD MUCHOWSKI

KATARZYNA SKORSKA

REKLAMA

ALDONA KORZENIOWSKA

aldona.korzeniowska@magazynswiat.pl

MAREK RYŃSKI

m.rynski@magazynswiat.pl

ŁUKASZ DOBRZYŃSKI

lukasz.dobrzynski@magazynswiat.pl

reklama@magazynswiat.pl

TŁUMACZENIE I KOREKTA

ANNA SIECIŃSKA

SANDRA JACOBSON

FILIP MAJKOWSKI

KOREKTA POLSKA

BARBARA ZAPOLSKA

DYREKTOR ARTYSTYCZNY

PIOTR JANOWCZYK

NAKŁAD

10 000 egzemplarzy

© Copyright by Magazyn Świat

kwiecień

Niedziela Palmowa

Na procesji w Lipnicy Murowanej palmy będą sięgać nieba!

Palm Sunday

The palms at the procession in Lipnica Murowana will reach the sky!

www.lipnicamurowana.pl

Światowy Dzień Książki

W Katalonii w zamian za kwiatek panowie dostawali książkę. Święto dotarło do Polski.

World Book Day

In Catalonia In exchange for a flower, women gave men a book. Now we celebrate this day also in Poland

www.swiatowydzienksiazki.pl

Otwarcie sezonu motocyklowego. Na warszawskim lotnisku Bemowo zobaczymy m.in. paradę i wystawę motocykli.

The inauguration of the motorcycling season. The events at Warsaw Bemowo Airport will include a parade and exhibition of motorbikes.

www.otwarciesezunu.com.pl

Patricia Kaas

Koncert francuskiej wokalistki odbędzie się w warszawskiej Sali Kongresowej.

Patricia Kaas

The French singer will perform in Warsaw's Sala Kongresowa.

www.makroconcert.pl

Dzień św. Jerzego

Spektakle teatrów ulicznych, festiwale, parady, czyli Londyn świętuje dzień św. Jerzego.

St George Day

Street theatre performances, festivals and parades – London will celebrate St George's Day.

www.visitlondon.com

Feria de Abril

Wielki sewilijski jarmark w rytmach flamenco.

Feria de Abril

The great fair in Seville in the rhythm of flamenco.

<http://feriadesevilla.andalunet.com>

Jeżeli Twoje zdjęcia będągiążaby być lepsze...

AF
ACADEMIA FOTOGRAFII

Warsztaty fotografii i edytowanych obróbków obrazów
Podstawowy kurs fotografii, Kurs fotografii cyfrowej
Warszawa | Kraków - www.akademiamfotografiia.pl

Dorota Chojnowska

Opowieści o ziemi

The earth tales

Wyobraźmy sobie morze na całej powierzchni Polski. Jego wybrzeża pokrywają rafy koralowe, w wodzie pływają głowonogi i ryby pancerne. Kroniką tych czasów są rezerwaty geologiczne w Kielcach.

Skarpa Geologów, Kadzielnia / Geologist Rock, Kadzielnia

Rezerwat Ślichowice / Ślichowice Reserve

Geolog ma w sobie coś z detektywa. Próbuje odtworzyć historię pierwszych lat ziemi zaszyfrowaną w skałach. W Kielcach, wyrobiska pozostałe po wydobyciu wapieni są dla niego niezwykłą biblioteką. Dla kogoś, kto tak jak ja geologiem nie jest, spacer po rezerwatach kieleckich jest jak zwiedzanie zabytków sprzed 360 mln lat.

REZERWAT ŚLICHOWICE >> – Wyobraź, sobie jak wielka siła działała na skały, że zgniotła je niczym plastelinę – mówi Michał Poros z Geoparku Kielce. – Inne wypiętrzyła i postawiła do pionu. Nic nie mówię, tylko wpatruję się w niezwykły wzór na ścianie rezerwatu. W skali ziemskiej to niezwykłe dzieło tworzyło się moment, w ludzkiej bardo dugo, bo kilka, a czasem nawet kilkadziesiąt milionów lat.

W okresie międzywojennym rozpoczęto tu wydobycie skał wapiennych, dzięki prowadzonym pracom odsłonięto książkowy przykład fałdu. Geolodzy rozpoczęli batalię o zachowanie niezwykłego znaleziska. Starania jednego z nich – Jana Czarnockiego – już w 1949 r. doprowadziły do objęcia ochroną ściany wyrobiska z zachowanym fałdem jako pomnika przyrody, a w 1952 r. powstał w tym miejscu pierwszy w Polsce rezerwat geologiczny.

Imagine the entire Poland covered by sea, with coral reefs at its shores and waters abounding in cephalopods and placoderms. The chronicle of those times is the geological park in Kielce.

A geologist is a bit of a detective, trying to reconstruct the first years of the life of our planet deciphered in stones. The city of Kielce offers many such opportunities. Among the excavations,

Rezerwat Ślichowice / Ślichowice Reserve

Klasztor pw. Karola Boromeusza, Karczówka
St Borromeo Monastery, Karczówka

Madonna z galeny, Karczówka
St Mary statue made from galena, Karczówka

Fold w Ślichowicach / Fold in Ślichowice

Schodzimy w dół dawnego wyrobiska. Na pozór jest to zwykła dziura w białych wapiennych skałach. – Zwróć uwagę, że jedna ściana składa się z jaśniejszych skał, a druga z prawie czarnych – mówi Michał. – Oryginalnie ułożone były poziomo – ciemna na jaśniejszej. Jaśniejsze, pochodzące z franu (385 mln lat temu), tworzyły się w dość płytkim i ciepłym zbiorniku. Ciemne wapenie, margele i łupki z famenu (374 mln lat temu) mówią, że morze wówczas znacznie się pogłębiło, było chłodniejsze, a woda miała nieco inny skład chemiczny. W skałach gdzieniegdzie widać wydrążone świdrem dziury. Są to ślady po pobranych próbkach. Później poddaje się je analizie i szuka mikroskamieniałości, czyli małekich szczątków organicznych, które przetrwały sprasowywanie skał przez osady następnych epok geologicznych.

KARCZÓWKA >> W klasztorze św. Jana Boromeusza w jednej z bocznych kaplic znajduje się czarna figura Maryi. Wyrzeźbiono ją z jednego kawałka galeny, ponoć największego, jaki kiedykolwiek udało się wykopać w tej okolicy. Galenę, czyli rudę ołowiu, wydobywano tu od XV do XVIII w. Po dawnych kopalniach pozostały długie doły – szybiki i szpary górnicze, które kopano wzdłuż żył kalcytowo-galenowych. W tej chwili zasypane liścimi kojarzą się bardziej z wojennymi okopami. Wracam do kościoła. Wzniesiony jako wotum dziękczynne za ocalenie miasta przed zarazą w XVII w., z ołowianną Madonną w kaplicy, jest ciekawym zabytkiem historycznym. – Ale spójrz na niego pod kątem geologicznym – zwraca uwagę Michał. – Brama z czerwonego piaskowca, balustrady z bia-

which are remnants of former limestone mine, one can read the history of the earth encoded in stones. For someone like me, who knows little about geology, a walk through the geological park is like a visit in a museum exhibiting fossils 350 million years old.

ŚLICHOWICE NATURE RESERVE >> “Try to imagine how great was the force which squashed these rocks like a modelling clay,” says Michał Poros of the Kielce Geopark. “Others were uplifted to stand vertically.” I look silently at the incredible pattern on the wall of the reserve. On the earth scale, it was formed in just a short while, but on the human scale it took several or even several dozen million years. Between WWI and WWII, the site became a limestone mine. The excavation works uncovered this perfect example of fold, which was followed by geologists’ battle for preserving this unusual find. One of them, Jan Czarnocki, managed to list the wall of the excavation with the preserved fold as a monument of nature back in 1949. The year 1952 saw a successful creation of the first geological reserve in Poland.

We walk down the excavation site. At first, it seems but a whole in white limestone. “Notice that one wall is bright while the other is nearly black” says Michał. “Originally, they lay horizontally, the dark on the brighter one. The bright wall dates back to Frasnian (385 million years ago) and formed in a shallow, warm reservoir. The darker limestone, marlstone and slates formed in the Famennian period (374 million years ago) and tell us that the sea at that time deepened considerably, that it was cooler than now and the chemical composition of water was different.

łego z różowymi żyłkami. Dalej szary piaskowiec. Wszystkie odmiany piaskowców triasowych i jurajskich pochodzą z tych okolic!

KADZIELNIA >> W środkowej części wyrobiska wznosi się wysoka Skałka Geologów. Otacza ją woda, niczym fosa. – Jeszcze w latach 70. było jej znacznie więcej i miała turkusowy kolor – mówi Michał. – Niestety, poziom wód podziemnych znacznie się obniżył i woda pozostała tylko z jednej, północnej strony ostańca. Na szczycie skały, zamiast romantycznych ruin zamku, stoi krzyż. Oprócz geologów skałę upodobali sobie miłośnicy wspinaczki i nierożwążni turyści. Kilka osób na ścianie straciło życie. W tej chwili po Skałce Geologów można się wspinać jedynie za zgodą Regionalnego Konserwatora Przyrody.

Zanim w XVIII w. powstała tu kopalnia, kadzielnia była niewysokim wzgórzem, a skała wystawała zaledwie kilka metrów nad powierzchnię ziemi. Stopniowo wbijano się w głąb masywu skalnego. Były jednak miejsca, w których występowały zjawiska krasowe. Pustki w skałach wapiennych najczęściej wypełniała rdzawa glina. Glina nie nadawała się do produkcji wapna. Dlatego tych partii górotworu, gdzie było jej

Rezerwat Wietrzna / Wietrzna Reserve

KARCZÓWKA >> One of the side chapels of the St John Borromeus monastery houses an unusual black figure of Virgin Mary. It was carved in a single plate of galena, apparently the largest plate ever dug up in this area.

Galena, which is lead ore, has been excavated in this region in 15th-17th c. The remnants of these old mines are now long shafts and mining slits which were made along calcite and galena veins. Now covered with leaves, they look more like trenches. Back to the church. Built as a votive offering after the city was saved from plague in 17th c., with the lead madonna in a chapel, it is an interesting historical monument. "But try to look at it from the geological point of view," says Michał. "The gate is made of red limestone, the balustrade – of white limestone with pink veins. Further – grey limestone. All these kinds of rock date back to the Triassic and Jurassic periods and have been excavated in this region!"

KADZIELNIA >> In the middle of the Park you'll find the so called Geologists' Rock, surrounded by a moat. "Back in the 1970s there was much more water there and it was turquoise in colour," says Michał. "Unfortunately, the level of groundwaters has dropped and now water is only at the northern wall. There are no

Rezerwat Wietrznia / Wietrzna Reserve

zbyt dużo nie eksploatowano. W ten sposób powstał ostatniec – Skałka Geologów. Jak później się okazało, sama Skałka Geologów stanowi jedno z największych w Świętokrzyskim skupisko jaskiń – łącznie zarejestrowano ich tutaj 15. Jaskinie są również na ścianie wschodniej wyrobiska. Trzy z nich – Prochownię, Szczelinę i Jaskinię Odkrywców – połączono w jeden ciąg i jeszcze w tym roku powstanie tam podziemna trasa turystyczna.

WIETRZNA >> Najbardziej dziewczynski i największy z kieleckich rezerwatów. W dół pokopalnianego wyrobiska schodzimy ścieżką po stromej ścianie. – Nie bój się – uspokaja Michał, kiedy zastanawiam się, gdzie postawić nogę. – Z góry zejście wygląda groźnie, ale droga jest bezpieczna.

To ostatnie chwile, żeby cieszyć się dziewczynością i pustką. Niedługo będą tu ścieżki spacerowe i punkty widokowe z prawdziwego zdarzenia. Wietrznia zapłeni się ludźmi. Choć i teraz nie jest tu pusto. Niegdyś szaleli motocykliści, teraz amatorzy jazdy na rowerach górskich.

Ale Wietrznia to przede wszystkim zapis wielkiego wymierania frańsko-fameńskiego sprzed 360 mln lat. Wtedy zaniknęły płytakowodne rafy. Ich skamieniałości znajdują się w jasnych masywnych wapieniach. Powyżej zalegają już ciemniejsze

romantic ruins of a castle on the top of the rocks, but a single cross. Apart from geologists, the Rock is a place of interest for climbers and imprudent tourists. Several people died trying to climb the Geologists' Rock. Now you need a permission from the Regional Nature Conservator to climb it. Before a mine was opened here in the 18th c. Kadzielnia was a low hill, with only a few meters of rock emerging from the ground. The miners gradually went deeper into the outcropping. But some parts of the rock were filled with reddish clay, which was not suitable for limestone production – and these parts weren't drilled. That is how the Geologists' Rock emerged. It only turned out later that the Rock happens to be the largest gathering of caves in the Świętokrzyskie region (15 registered caves). More caves were found in the eastern wall of the excavation; three of them – Prochownia, Szczelina and Odkrywców – have been connected and are planned to form an underground tourist route by the end of the year.

WIETRZNA >> It is the wildest and largest of the Kielce reserves. We take a steep path down the excavation. "Don't be afraid," Michał tries to comfort me, seeing me struggling to find my way through. "The path looks dangerous from the top but it's safe." The park will be soon covered with a network of tourist routes and viewing points to attract more tourists. It used to be the

margle i łupki – podobnie jak to było na Ślichowicach czy Kadzielni. Idziemy wzdułż ściany. Warstwy leżą książkowo – jedna na drugiej. Nagle zaczynają się mieszać. Kilkanaście metrów dalej ściana przypomina przemielone gruzowisko – ślad po ruchach tektonicznych. Obok leży kamień. – Zwróć uwagę na dziwnie wygładzoną i porysowaną powierzchnię – mówi Michał. – To jest lustro tektoniczne. Powstało dzięki wzajemnemu tarciu i przemieszczaniu się bloków wapiennych przeciętych uskokiem.

Patrzę na ścianę. Znowu kras ocalił te skały przed przemysłowym wydobyciem. Glinka krasowa spływając wraz z deszczem po stromych stokach wyrobiska nadała im wiśniowy kolor, który przenika się zielenią roślin oraz bielą i brązem skał. – To wygląda jak obraz... – mówię z zachwytem. – I to piękny obraz – dodaje Michał. – Dlatego ogłosiliśmy konkurs fotograficzny „Rezerwat Wietrznia na Świętokrzyskim Szlaku Archeo-Geologicznym” pod patronatem prezydenta miasta Wojciecha Lubawskiego. Jesteśmy ciekawi, jak uczestnicy przedstawią Wietrznia w obiektywie. Najlepsze prace zostaną umieszczone w kalendarzu przedstawiającym Wietrznę o różnych porach roku.

domain of motorcyclists, now they were replaced with mountain bikers. But the walls of Wietrznia are primarily a record of the Frasnian/Famennian dying 360 million years ago. The lagoon and coral reefs disappeared – and we can find their fossils in the bright limestone. Above them lie darker marlstone and slate, just like in the Ślichowice reserve and on Kadzielnia. We walk along the wall. The layers lie one upon the other. At some point, they begin to mix. Several meters further the wall looks like a rubble heap – a reminder of tectonic plates. I notice stones lying next to the wall. “Look at their strangely smooth surface,” says Michał. “It is a tectonic mirror which was formed as a result of the friction and movement of limestone plates.” I look at the wall. Again, it is the karst topography which saved the rocks from industrial drilling. The steep slopes are a mixture of red clay, green of the plants, and whites and bronzes of the rocks. “It looks like a painting,” I say with delight. “And a very beautiful one,” adds Michał. “That is why we announced a photographic competition, “Wietrnia nature reserve on the Świętokrzyskie Geological Route,” under the patronage of the president of Kielce, Wojciech Lubawski. The best photographs will form a calendar showing the Wietrznia at different parts of the year.

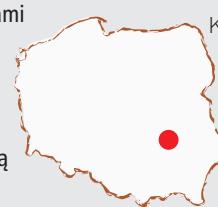
Dojazd:

Ślichowice – z dworca głównego PKP autobusami nr 46, 47;
Karczówka – z dworca głównego PKP autobusami nr 46, 47; Kadzielnia – Najlepiej samochodem, parking w al. Legionów,
Wietrnia – z dworca głównego PKP autobusem nr 34

Szlaki: Kadzielnia i Karczówka połączone są ścieżką geologiczną.

Do Wietrni i Ślichowic dochodzi żółty szlak spacerowy okrążający Kielce.

Internet: www.geopark-kielce.pl

Getting there:

Ślichowice – from PKP main station, bus nr 46, 47;
Karczówka – from PKP main station, bus nr 46, 47;
Kadzielnia – By car, parking lot on al. Legionów,
Wietrnia – from PKP main station by bus nr 34

Routes: Kadzielnia and Karczówka are combined with geological trails. Wietrnia and Ślichowice can be reached via the yellow tourist trail surrounding Kielce.

Internet: www.geopark-kielce.pl

Rezerwat Wietrznia / Wietrnia Reserve

Rezerwat Wietrznia / Wietrnia Reserve

Rezerwat Wietrznia / Wietrnia Reserve

tekst promocyjny

Przerwa na Przeworsk

A BREAK FOR PRZEWORSK

Aby podróżować i cieszyć oczy pięknymi widokami, wcale nie trzeba od razu udawać się w dalekie zagraniczne podróże. Warto zwrócić uwagę na mało znane polskie krajobrazy, odkryć magiczne miejsca. Miejsca takie jak Przeworsk.

Najprostsze wybory są podobno najlepsze. Przeworsk to spokojne, zielone miasto na Podkarpaciu. Jest tu mały rynek otoczony dwupiętrowymi kamieniczkami, ratusz i fragment murów obronnych z XVI w. przypominający, że jego historia sięga daleko w przeszłość...

ZWIEDZAMY >> Nad miastem góruje otoczona murami – bazylika pw. Ducha Świętego – późnogotycki kościół farny. W środku barokowy ołtarz z 1693 r. oraz kaplica Grobu Bożego – kopia jerozolimskiego Grobu Chrystusa. Z pierwszej poł. XVII w. pochodzi kopiec Tatarski. Usypano go po zwycięskiej bitwie z Tatarami, a na jego szczycie wznieśiono kapliczkę. Kolejny zabytek, pałac Lubomirskich, nienaruszony przetrwał II wojnę światową. Jako muzeum i zespół pałacowo-parkowy otworzył swe podwoje dla zwiedzających. Zainteresowanie wzbudzają zarówno wnętrza pałacu, jak i ekspozycja poświęcona historii miasta i regionu. W parku utrzymanym w stylu francuskim z XIX w. można obejrzeć powozownię oraz ekspozycję poświęconą historii pożarnictwa.

Obok parku utworzono Pastewnik, tzw. żywy skansen, w którego zabytkowych drewnianych wnętrzach funkcjonuje hotel i restauracja polecająca smaczne potrawy regionalnej kuchni. Warto również przejechać się kolejką wąskotorową „Pogórzanin”. Jej trasa (46 km) prowadzi przez malownicze tereny Pogórza Dynowskiego, pokonuje liczne mosty, mija typowe galicyjskie budynki stacjonarne oraz przejeździą, wydrążonym pod górą Szklarką, tunelem o długości 602 m – będącym atrakcją turystyczną – najdłuższym na liniach wąskotorowych w Europie i zrazem jedynym w Polsce.

Czy Przeworsk wygra ze słonecznymi plażami w zagranicznych kurortach? Nie wiem, ale warto pokazać, że polskie miasteczka nie muszą być kojarzone z nudą i Przeworsk jest tego najlepszym przykładem.

Dojazd: pociągiem lub autobusem

Informacja turystyczna: Rynek 1, Przeworsk

Adresy: Muzeum w Przeworsku, Park 2

Pastewnik, ul. Łąćucka 2

www.ecit.przeworsk.org

In order to travel and feast our eyes with new landscapes one doesn't have to run away for long international journeys into distant and exotic regions. It is worth devoting some time to Poland to discover magical places. Such as Przeworsk.

The simplest choices are supposedly the best. Przeworsk is a quiet and green town in the Subcarpathian region. There is a small market square here surrounded by two-floor historical buildings, a town hall and fragments of the 16th century defence walls reminding us that the town's beginnings reach far back in the past.

SIGHTSEEING >> The Holy Ghost Basilica – a late-Gothic parish church surrounded with walls – prevails over the town. Inside, there is a Baroque altar dating back to 1693 and Chapel of the Holy Sepulchre Chapel which is a copy of the Jerusalem tomb of Christ. The Tatar memorial mound is another reminder of those days. It was erected after a victorious battle in 1624. On its peak a chapel was built.

The Lubomirski palace, another historical site, survived the war almost intact. It was transformed into a Museum and open to the visitors. Its interior enjoys a lot of interest, as does the exhibition devoted to the town's history. The palace is surrounded by a French style garden from the 19th century.

Next to the park there is Pastewnik, a living open air museum. Here, the authentic wooden buildings were transformed into a hotel and restaurant offering delicious regional meals.

The narrow-gauge railway Pogórzanin is a recommended attraction. The 46-km route leads through picturesque landscapes of Dynowskie foothills, over numerous bridges, typical Galician railway buildings and passes through the 602 meter long tunnel dug below Szklarka River. This is the longest narrow-gauge underground tunnel in Europe and the only one in Poland.

Will this mode of travelling win with sunny beaches in foreign resorts? I don't know. But it's worth to show that one can rest anywhere and that the Polish countryside doesn't have to be boring. Przeworsk has passed the test perfectly.

Getting there: by train or by bus

Tourist information: Rynek 1, Przeworsk

Addresses: the Przeworsk Museum, Park 2

Pastewnik, Łąćucka 2

www.ecit.przeworsk.org

tekst promocyjny

Droga do Sławy

A road to Slawa

Sława, miasto na pograniczu Dolnego Śląska i Wielkopolski, nad brzegami Morza Śląskiego, czyli pięknego Jeziora Sławskiego. Największe jezioro południowo-zachodniej Polski (o pow. 854,67 ha) wraz z dziewięcioma innymi jeziorami tworzy Pojezierze Sławskie. Na jego linii brzegowej znajdują się urokliwe zatoczki i półwyspy. Całą okolicę porastają lasy sosnowe, które w połączeniu z jeziorami tworzą korzystny mikroklimat.

Historia Sławy liczy prawie 700 lat od otrzymania przez nią w 1312 r. praw miejskich. Do dziś miasto zachowało średniohistoryczny układ przestrzenny. Na rynku usytuowany jest kościół filialny z XIX w. (dawny zbór ewangelicki), a późnorenesansowy kościół parafialny znajduje się na obrzeżach parku miejskiego, który łączy jezioro z miastem. Na terenie parku znajduje się największe skupisko bluszczu pospolitego w Polsce Zachodniej oraz najgrubszy okaz sosny czarnej (*Pinus nigra*) w Polsce.

W Sławię na Nowym Rynku znajduje się pierwsza w Polsce Aleja Gwiazd Bluesa. Powstała ona w związku z odbywającym się od kilku lat w Radzyniu – Ogólnopolskim Festiwalem Bluesowym „Las, Woda&Blues”. W Alei Gwiazd swoje dlonie odciśnęli m. in.: Magda Piskorczyk oraz Sławek Wiercholski z Nocnej Zmiany Bluesa.

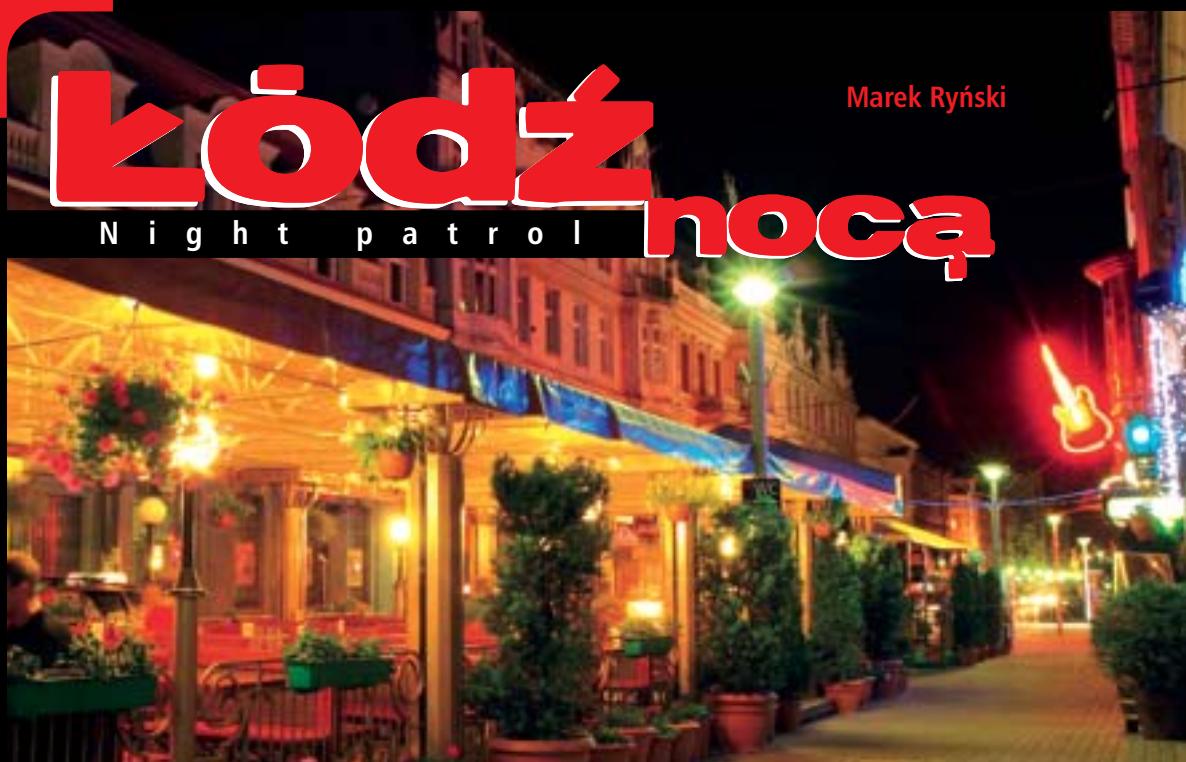
To jedyną imprezę organizowaną w Sławię. Zawsze w pierwszy weekend sierpnia odbywają się Dni Sławy. W tym czasie do miasta przyjeżdżają gwiazdy polskiej sceny muzycznej. Byli m.in.: Myslovitz, IRA, Mezo, Kasia Wilk oraz Kombii. Od 11 lat odbywają się tu zawody w triathlonie. W tym roku Sława organizować będzie I Środkowoeuropejski Zlot Caravaningowy.

Dla osób zmęczonych pracą i hałasem, Sława jest wymarzonym miejscem wypoczynku. Zapewniamy doskonale warunki do uprawiania sportów wodnych: windsurfingu i żeglarstwa. Zimą można wziąć udział w wyścigach bieżermi oraz zawodach łyżwiarskich. Turystów, którzy nie przepadają za wodą, zachęcamy do wzięcia udziału w wycieczce rowerowej lub pieszej po czystych i pięknych okolicach. Na terenie gminy są m.in.: szlak zielony, żółty oraz dwie ścieżki przyrodniczo-leśne. Niedaleko Sławy (w Lubiatowie) znajduje się również ścieżka konna oraz rancho.

Sława is a city on the border of Lower Silesia and Greater Poland, on the banks of the 'Silesian Sea' – the beautiful Sławske Lake. This biggest lake in the south-western Poland (854,67 ha), together with nine other lakes, makes the Sława Lakeland. Along its shores there are charming bays and peninsulas. The whole area is covered with pine woods, which, together with the lakes, create a positive micro-climate.

Sława's history is almost 700 years, since the town gained civic rights in 1312. It has preserved its medieval outline. There is a 19th century filial church (formerly an Evangelical chapel) in the town's square and the late-Renaissance parish church is situated on the outskirts of the City Park which joins the lake with the town. In the park there is the biggest accumulation of common ivy in western Poland and the broadest-trunk species of black pine (*Pinus nigra*) in the whole Poland. In Sława's New Market Square there is Blues Stars' Boulevard. It was created in connection with the Forest, Water & Blues All-Polish Blues Festival held since few years back in Radzyń. This is not the only event organized in Sława. On the first weekend of every August the Days of Fame are held here. For this event Polish rock stars come to Sława, among them: Myslovitz, IRA, Mezo, Kasia Wilk and Kombii. Since 11 years a triathlon competition is organized here. This year Sława will host the first Central-European Caravanning Rally. For those who are tired with work and noise Sława is the ideal place to rest. We offer perfect conditions to practice water sports: windsurfing and sailing. In winter one may participate in ice yachting and ice skating competitions. Those who are not fond of water we encourage to take part in cycling or foot trips around the clean and beautiful surroundings. In the municipality there are e.g.: green and yellow trials and two forest paths. In Lubiatów near Sława there is also a horse-ride path and a rancho.

Marek Ryński

Łódź nocą

N i g h t p a t r o l

W Łodzi zmierzch zapada niepostrzeżenie. Kiedy oglądam szkice najpopularniejszych polskich bajek i rekwizyty filmowe w muzeum Kinematografii, przez okna wpadają ostatnie promienie słońca. Jeszcze tylko przejedę się do muzeum Dętka, które mieści się w kanale miejskim zaprojektowanym przez Lindley'a. Jedyne takie muzeum w Polsce poświecone jest kanalizacji. Potem rzut oka na pięknie podświetloną fasadę Łódzkiej Filharmonii, gdzie koncertował Artur Rubinstein i ruszam na miasto!

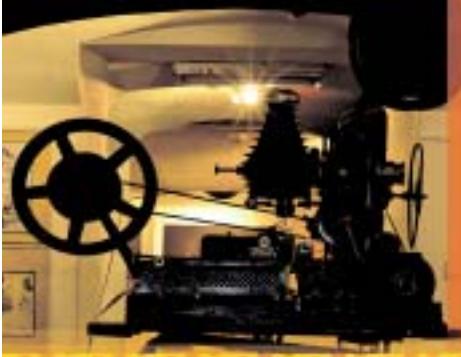
KLUBOWY APERITIF >> Nie ma to jak kufel Guinnessa albo Kilkenny na dobry początek. W zatłoczonym Irish Pubie, cudem znajdziemy wolne miejsce przy barze. Zamawiamy jedno piwo. Musimy się oszczędzać - przed nami cała noc! Inny charakter ma The Mexican, kameralna restauracja o jasnopastelowym wystrój i miłymi dla podniebienia przekąskami, owocami morza, czy papas chili (połówki ziemniaka zapiekane z boczkiem). Dobre wrażenie

**Tu
zawsze
coś się
dzieje.
W klu-
bach,
barach
i pubach
zabawa
trwa do
białego
rana...**

There is always something going on here. In the clubs, pubs and bars you can dance till the early morning...

The sun sets too quickly in Łódź. When I was looking at the sketches to most popular Polish cartoons and film props in the Museum of Cinematography, the last rays of sun came through the window. I will only make one last trip to the Dętka Museum which is located in the sewerage. Obviously it is a museum of canalization, designed by Lindley. Than a quick glance on the beautifully illuminated façade of the Łódź Philharmonic where Artur Rubinstein was giving concerts before I hit the town.

A CLUB APERITIF >> Nothing can compare to a pint of Guinness or Kilkenny for a good start. In the crowded Irish Pub, luckily we found a vacant seat. We order one beer. The whole night's ahead of us! The Mexican has a totally different character; it is an intimate restaurant with bright pastel interior and tasty snacks, seafood or papas chili (halves of potatoes fried with

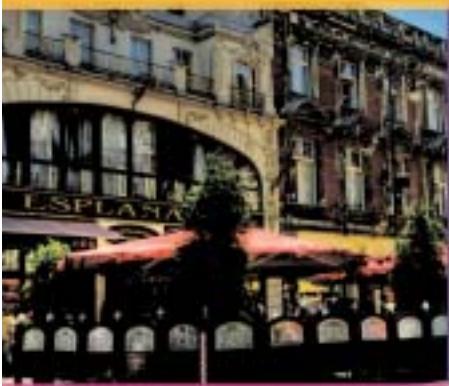
ZOBACZ
kolebkę kinematografii

POCZUJ
mocę kultury

ODKRYJ
jeden z 60 festiwali

DOTKNIJ

ODWIEDŹ
miasto wielkich ludzi

DOŚWIADCZ
mocę kultury

ŁÓDŹ

Chcesz wiedzieć więcej?

www.cityoflodz.pl

Ulica Piotrkowska / Piotrkowska street

robi nie tylko menu, ale też zawartość portela po opuszczeniu lokalu. W Aktówce cisza i spokój sprzyjają rozwijańiom na temat dalszego planu gry. W klubie Jazzga z głośników płynie jazz, soul oraz muzyka alternatywna. Niemal codziennie odbywają się koncerty i live acty.

INTEGRACJA >> - Byłeś w Dwóch Dłoniach? – pyta się Marlena, rodowita łódzianka. To pierwszy w Polsce pub integracyjny. Wszyscy kelnerzy, nawet słyszący, muszą znać język migowy. Zamawiamy u-boota i pizzę. Przenosimy się do Biblioteki. Nazwa doskonale oddaje klimat wnętrza – na półkach stoją nieuporządkowane książki. – Jeśli jakaś cię interesuje, możesz ją sobie wziąć – tłumaczy Marlena. – Pod warunkiem że na jej miejscu położysz inną. W ten sposób funkcjonuje strefa wolnej książki. W każdą niedzielę możemy wziąć udział w rozgrywkach darts.

WSZYSTKO W JEDNYM >> W Manufakturze można spędzić cały dzień i całą noc. Oprócz galerii handlowej jest tu muzeum, puby i restauracje. Wybieramy szisza bar – Habibi. Wewnątrz panuje klimat czysto-orientalny. Siadam na czerwono-złotych poduchach i czytając menu z sziszami, czyli fajkami wodnymi, dostaję zawrotu głowy. Nie wiem, czy zamówić sziszę tradycyjną, włoską (z czerwonym winem), polską (z wódką) czy sziszę extra (z whisky). A może coś w klimacie indyjskim? Wystrój restauracji Ganesh mnie nie porywa, ale zapachy unoszące się w powietrzu jak najbardziej! Zamawiam pszenny placek z banińią i Kingfishera - najbardziej znane indyjskie piwo na świecie.

bacon). What is positively impressive is not only the menu, but also your wallet after leaving the place. In Aktówka silence and peace help to consider the rest of the night's plan. In Jazzga club the loudspeakers emit jazz, soul and alternative music. Almost every day there are concerts and live acts.

INTEGRATION >> "Have you ever been in Dwie Dlonie (Two Hands)?" asks Marlena, who was born in Łódź. That is the first in Poland sign-language pub. All the waiters, even if their hearing is not impaired, have to know it. We order U-boot and a pizza. Then we go to Biblioteka (The Library). The name corresponds ideally with the interior – there are books in disorder on the shelves. "If you find the book which you are interested in, you can keep it." explains Marlena "But there is one condition: you must leave another book in its place." This is how the free book zone functions. Every Sunday you can participate in a darts competition.

ALL IN ONE >> In Manufaktura you can spend the whole day and the whole night. Apart from a shopping centre, it has also a museum, pubs and restaurants. I chose Habibi – Sheesha Bar. The climate inside is purely oriental. I sit down on red and gold cushions and reading the sheesha (water pipes) menu I get dizzy. I don't know whether to order a traditional sheesha or perhaps an Italian (with red wine), Polish (with vodka) or an extra sheesha (with whisky). Or perhaps Indian style? The interior of Ganesh restaurant doesn't enrapture me, but the smell in the air certain-

CZAS NA ZABAWĘ >> Kolorowo podświetlonymi ulicami przepływają tłumy w drodze do klubów. Wśród nich są być może przyszłe gwiazdy kinematografii, czyli studenci jednej z najbardziej renomowanych na świecie uczelni filmowych - łódzkiej Filmówki. Skończyły ją m.in. Roman Polański. Dajmy się unieść tej fali! Zaczynamy od Czekolady. W środku dominuje brąz. Jest to jedno z najładniejszych łódzkich wnętrz. Ściany obite ciemnym materiałem w czarne fantazyjne kształty. Parkiet zapelnia się dopiero chwilę przed pierwszą w nocy. Muzyka zmienia brzmienia, zmieniają się gatunki, a wszyscy bawią się jak w niekończącym się karnawale. Imprezy rozkręcają światowe gwiazdy scen klubowych. Lubię rock. Zwłaszcza stare kawałki z lat 70., 80., i 90. Dla tego nie mogłem ominąć Lizard Kinga. Z daleka anonsuje go wielka iluminowana gitara rodem z Hard Rock Café. W środku nie ma zbędnych gadżetów, jest tylko muzyka. Na scenie gra młody alternatywny zespół. Jestem pewien, że jeszcze o nich usłyszę! W klubie Łódź Kaliska spotyka się łódzka cyganeria. Jego wnętrze zaprojektował Marek Janiak ze Stowarzyszenia Artystycznego Łódź Kaliska. Klub jest jednocześnie siedzibą stowarzyszenia, galerią, odbywają się tu koncerty (grała tu m.in. Coma) i przedstawienia teatralne, a na co dzień leci świetna muza.

AFTERPARTY >> Powoli budzi się dzień. Jeszcze tylko zajrzej do Riff-Raffu. Zanim stanę przed barem, czeka mnie długa wspinaczka po schodach. Ale warto było! Przygotowano tam najlepsze long island, jakie kiedykolwiek piłem! Potem jeszcze dwa wściekle psy i czując przyjemne ostre mrowienie tabasco w ustach, ruszam na parkiet, by bawić się w rytmach disco i pop lat 70. i 80. Zabawa jest wyczerpująca... W drodze do hotelu za-

Ulica Piorkowska / Piotrkowska street

ly does! I order a wheat pancake with mutton and a Kingfisher – the most famous Indian beer in the world.

TIME TO PARTY >> Throngs of clubbers pace down the streets. Some of them may be future movie celebrities, now they are the students of the most renown Film Schools in the world – Łódź Film School. Roman Polanski studied there. Let us be carried by this wave! Crowds flow down the colorfully lit up streets heading for clubs. Let the wave carry us! We start from Czekolada (The Chocolate). Inside chocolate-colour dominates. It's one of the prettiest interiors in Łódź. Walls are upholstered with a dark material having black fanciful shapes. The floor becomes full not earlier than just before 1 a.m. The sound and genres of music change, while everybody has fun as if in a never ending carnival. Parties are powered by the worldwide famous club scene stars. I like rock music. Especially songs of the 70s, 80s and 90s. That's why I

rekla ma

Irish Pub to wyjątkowe i eleganckie miejsce znane z dobrej atmosfery. Co wieczór odbywają się koncerty rockowe, folkowe, jazzowe, a nawet muzyki klasycznej. Do godziny 15 serwuje się lunch. Od 15 do 18 podczas happy hours wszystko kosztuje połowę ceny.

W naszym menu są dania wegetariańskie, mięsne, rybne i owoce morza. Mamy również bogatą kartę win, serwujemy też whisky, w tym single malt, koniaki oraz drinki.

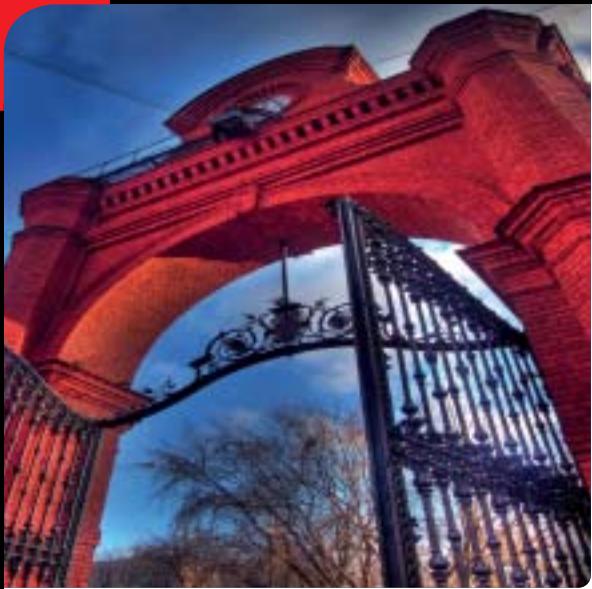
Lokal możemy odwiedzić z czworożnym przyjacielem, a w lato możemy skorzystać z ogródka na dziedzińcu oraz zamówić świeże soki owoce. W lokalu możemy również zorganizować przyjęcie okolicznościowe.

The Irish Pub is a unique an elegant venue known for its atmosphere. Each night, there are rock music, folk, jazz and classic music concerts. Lunch is served till 3 p.m. Happy hours, when everything is half-price, are on from 3 p.m. till 6 p.m. We serve vegetarian dishes, meat, fish and seafood. We also have a broad wine and whiskey selection including single malt, cognacs and cocktails.

Dogs are allowed, a garden is open in summer and fresh-squeezed juices are served. The Pub organizes occasional events.

Irish Pub : ul.Piotrkowska 77, 90-423 Łódź, tel.: 042 632 48 76, e-mail: pub@irishpub.pl, www.irishpub.pl

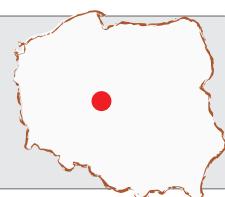
Brama Manufaktury / Manufaktura Gate

czynam kalkulację – podróż pociągiem z Warszawy do Łodzi trwa 90 minut, a pociągi jeżdżą mniej więcej co godzinę. Dlatego spodziewajcie się mnie tu za tydzień!

Rynek Manufaktury / Manufaktura Square

Adresy / Addresses:**Lizard King**, Piotrkowska 62**Czekolada**, ul. Piotrkowska 55**Irish Pub**, Piotrkowska 77**Ganesh**, Piotrkowska 69**The Mexican**, Piotrkowska 69**Informacja Turystyczna / Tourist Information**

Piotrkowska 67

couldn't miss Lizard King. It's announced from afar by a giant illuminated guitar like the one from Hard Rock Cafe. Inside there are no superfluous gadgets, only music. Just now on stage a young band plays alternative music. In Łódź Kaliska Club the artistic bohemia of Łódź meet. Its interior has been designed by Marek Janiak of the Artistic Association Łódź Kaliska. The club is the office of the association and a gallery. It holds concerts (Polish band Coma played here), theatre shows and there is great music here every day.

AFTERPARTY >> The day slowly rises. I will just have a look inside Riff-Raff. Before I get to the bar, I have a long climb up the stairs before me. But it was worth! I got there the best Long Island I'd ever had. After that I get two mad dogs and with a feeling of nice and spicy tingling of tobasco in my mouth I rush to the floor to have fun in the rhythms of disco and pop of the 70's and 80's. The fun is exhausting... On my way to the hotel I start calculating – journey from Warsaw to Łódź takes 90 minutes and the trains go almost every hour... So, expect to see me here next week!

HOTEL SAVOY**

W sercu niezwykłego miasta znajdziesz niecodzienne miejsce
– Hotel Savoy. Savoy stwarza doskonałe warunki do wypoczynku
– stylowe umeblowanie i komfortowe wyposażenie 89 pokoi
pozwoli poczuć Państwu atmosferę Łodzi z początku XX wieku.

In the heart of an unusual city you will find an unusual place
– the Savoy Hotel. Savoy has perfect conditions for revival.
Stylish furniture and comfortable endowment of 89 rooms.
It will allow to feel atmosphere of Łódź from beginnings
of XX century.

HOTEL CENTRUM***

Ten najwyższy hotel w Łodzi od początku swojego istnienia
był miejscem pracy i wypoczynku wielu znakomitości.
Dzięki lokalizacji i utrzymywany standardom jest idealnym
wyborem dla wszystkich Gości.

This highest hotel in Łódź was work and rest place for a lot
of celebrities. Due to localization and kept standards it is
ideal choice for all visitors.

info@centrumhotele.pl, oraz na stronie www.centrumhotele.pl

CENTRUM-HOTELE
www.centrumhotele.pl

tekst promocyjny

Kędzierzyn-Koźle

Miasto możliwości *The city of possibilities*

Kędzierzyn-Koźle to drugie co do wielkości miasto Opolszczyzny. Jego historia sięga XII w. Zachowało się tu wiele ciekawych zabytków jak np. kościół pw. św. Zygmunta i św. Jadwigi Śląskiej (XVI w.), a w nim najstarszy na Opolszczyźnie obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1420 r.

Trzeba również zwiedzić pozostałości Twierdzy Kozielskiej. Należała do systemu obronnego ośmiu twierdz pruskich. Zachowały się też fragmenty fortyfikacji i wieża obronna z przełomu XVIII i XIX w., tzw. Baszta Montalemberta.

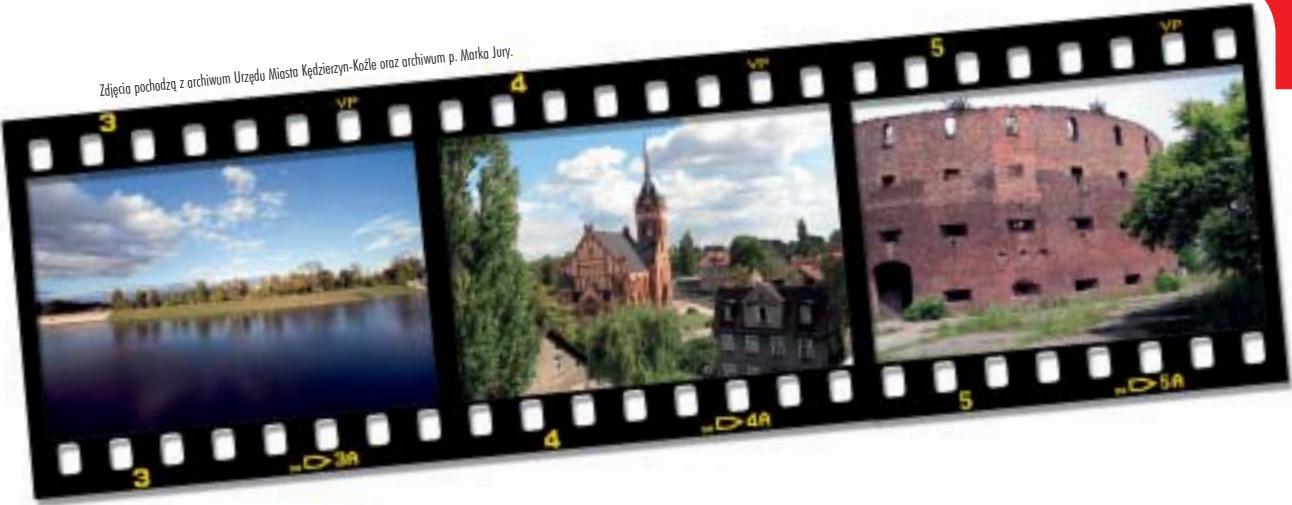

W Kędzierzynie-Koźlu organizowane są liczne imprezy kulturalne i sportowe, m.in. Międzynarodowy Festiwal Filmów Nieprofesjonalnych „Publicystyka”, Ogólnopolski Przegląd Piosenki Turystycznej i Poezji Śpiewanej „Wrzosowisko”, Puchar Europy w Triathlonie oraz mecze siatkarskiej drużyny ekstraligi ZAKSA Kędzierzyn-Koźle na nowoczesnej hali widowiskowo-sportowej.

Aby promować uroki miasta i organizowane tu imprezy, weszły rok temu miasto przystąpiło do projektu „Miejskie Trasy Turystyczne zintegrowanym produktem turystycznym miast czesko-polskiego pogranicza”. Projekt, który realizowany jest przez sześć miast pogranicza

Kędzierzyn-Koźle is the second biggest city of Opole Voivodeship. Its history goes back to the 12th century. Many interesting monuments have been preserved here, for example the church of St. Sigismund and St. Hedwig (16th century) and in its interior the oldest in Opole Voivodeship painting of Holy Mary with the Child from 1420. One should also visit remnants of the Koźle Fortress. It belonged to the fortification system of eight Prussian citadels. Parts of the fortification have also been preserved, as well as a defence tower from the turn of the 18th and 19th centuries, the so-called Mantalembert's Tower.

Zdjęcia pochodzą z archiwum Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle oraz archiwum p. Marka Jury.

polsko-czeskiego: Kłodzko, Bardo, Świdnicę, Czeską Skalicę, Prerov i Kędzierzyn-Koźle zakłada wytyczanie miejskich tras turystycznych, które podkreślą wspólną historię tej części Europy przez spójne oznakowanie tras, ujednolicenie materiałów promocyjnych, wspólną ekspozycję na międzynarodowych targach i imprezach turystycznych oraz promocję pod wspólnym logo projektu, utworzenie bezobsługowych punktów informacji turystycznej. Informacje dostępne będą w czterech językach: czeskim, polskim, niemieckim i angielskim.

W Kędzierzynie-Koźlu powstaną dwa punkty informacji turystycznej wyposażone w sprzęt zakupiony ze środków unijnych, utworzone zostaną trzy trasy turystyczne: „Koźle”, „Kędzierzyn” i „Śląscięcice”. Pierwsza z nich obejmie Planty Kozielskie oraz część Wyspy i os. Koźla Port, gdzie zlokalizowana jest większość zabytków architektonicznych. Druga trasa, „Kędzierzyn” biegnie wzdułż ulic: Grunwaldzkiej, Judyma i Damrota, docierając do jednego z tworzonych w ramach projektu punktów informacji turystycznej w filii nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej. Trzecia trasa biegnie przez os. Śląscięcice, na terenie którego znajduje się zabytkowy zespół parkowo-pałacowy.

Zapraszamy do Kędzierzyna-Koźla!

Welcome to Kędzierzyn-Koźle!

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PRZEKRACZAMY GRANICE

ZERO BORDER

W szczękach...

Wielki żarłacz biały potrafi wyczuć krew z odległości 400 m. Wpada w trans i jest w stanie zrobić wszystko, by odnaleźć swoją ofiarę. A teraz wyobraź sobie, że znajdujesz się wśród nich, a ostre jak brzytwazęby niemal cię dotykają – ale jesteś bezpieczny. Gazowe rurki i pręty klatki, w której się znajdujesz, chronią cię przed niebezpieczeństwem. Ubrany w strój nurka, patrzysz rekiniowi w oczy i robisz zdjęcia.

To przeżycie czeka na ciebie w okolicy Wysp Neptuna i Dangerous Reef u wybrzeży Australii. Zabierze cię tam biuro podróży Ozterra.

The jaws

The Great White Shark can sense blood from 400 meters. It goes into a state of trans and will do anything to locate its prey. Imagine you are right in the middle of a group of sharks, their razor-like teeth almost touch you, but you are safe. Bars of the cage you are in, protect you from any danger. You look the shark in the eye and take photos. This experience is waiting for you near the Neptun's Island and Dangerous Reef off the shores of Australia.

www.ozterra.com, 0 22 353 24 24

Na bezdrożach Tanzanii

Lampart wskakujący na maskę samochodu terenowego, prychający nosorożec, słoń wciskający trąbę przez kraty ochronne w oknie... Niesamowita przygoda czeka na odważnych, którzy zdecydują się wybrać na safari do Narodowego Parku Arusha w Tanzanii.

Niezwykłe widoki, niczym żywcom wycięte z kartki pocztowej. Trudno uwierzyć, że tuż przed przyjazdem nie były obrobione w photoshope. Niedostępny wierzchołek góry Mero i jezioro Momela, wokół którego gromadzą się dzikie zwierzęta, a wszystko w zasięgu obiektywu twojego aparatu!

Off roads in Tanzania

A leopard jumping on the mask of an 4x4 car, a snorting rhino, an elephant squeezing its trunk through the bars protecting the windows...

This amazing adventure is waiting for those who will decide to embark on a safari in the Arusha National Park in Tanzania. Exceptional views as if cropped out from a postcard. It's hard to believe that they weren't processed in photoshop!

www.naturebeauties.com, +25 5 272 548 224

Greckie klimaty...

Na Karpathos nie napotkamy zorganizowanych wycieczek. To dziwi, bo na 9 km długości jest wszystko, co turystycie do

szczęścia potrzebne: góry (najwyższy szczyt to Kalilimni – 1215 m n.p.m.), zieleń i piaszczyste, dzikie plaże. Do niektórych z nich dotrzeć można jedynie drogą morską! Do żelaznych punktów programu należy bizantyjska wioska Olimpos – „żywe greckie muzeum”. Wyspa to również raj dla windsurferów. Dzięki ukształtowaniu terenu i obecności dość wysokich górmózna złapać w żagiel naprawdę dobre wiatry! Więcej na stronie biura podróży Filoktitis.

Greek climates...

This 9-km-long island offers everything a tourist needs: mountains (the highest summit being Kalilimni - 1215 m a.s.l.), green areas and sandy wild beaches. Some can be accessed only from the sea! The Byzantine village Olimpos is a must-see. It is a 'living Greek museum'. The island is also a paradise for windsurfers. owing to the lay of land and the vicinity of high mountains you can catch some real good winds in your sails!

www.filoktitis.pl, 0 32 780 61 39

Statkiem na Krym...

Rejs po Dnieprze pozwoli uchwycić piękno Ukrainy. Podczas dwunastodniowej podróży statek „Princessa Dnie-

pra” zawija do portów najpiękniejszych miast tej okolicy – Kijowa, Sewastopola, Odessy, Kaniowa... Krym to miejsce, gdzie Wschód nieustannie spotykał się z kulturą Zachodu. Mówią o tym zabytki: ich różnorodność sprawia, że zawsze czuję się niedosyt i chce się to przeżyć jeszcze raz. Na pokładzie luksusowego statku czekają na nas wyśmienite dania i zabawa. Poczuj ten klimat, smak ukraińskiego wina Massandra, pieczonej baraniny i daj się mu porwać...

A ship to Crimea

During a twelve-day long cruise on Dnieper River, the Princessa ship calls at the most beautiful harbours in the region - Kiev, Sevastopol, Odessa, Kaniv. Crimea is where East has clashed with the West. You can find numerous historical sites there, that will leave you wanting to experience it once again. wanting more and desire to experience it again. Marvelous food and fun are waiting for you on board of the luxurious ship. Feel this atmosphere and let the mood take you away.

www.joanna.wroc.pl, 0 71 344 19 30

W kolorach pomarańczy...

Po koniec października miliony motyli monarcha, szukają schronienia przed zimą. Przylatują z Ameryki Północnej do

meksykańskiego stanu Michoacán. Aby utrzymać stałą temperaturę, grupują się w wielkie kolonie, przyklejają się do drzew, traw i krzewów. Girlandy motyli zastygają tak na prawie trzy miesiące, a cisza panująca wokoło przerywana jest jedynie na chwilę przez szmer ich skrzydeł. Wysokie góry Michoacán są jedynym miejscem, w którym mogą przeżyć mrozy. W 2008 r. do ochrony motyli monarcha przyłączyło się UNESCO, uznając je za cud natury.

In the colour of oranges

In the end of October millions of Monarch butterflies seek shelter from winter. That's when they migrate from North America to the Mexican state state of Michoacán. To maintain their body temperature they stick to trees, grass and bushes. Wreaths of butterflies freeze like this for almost three months and the quietness is interrupted only by the rustle of their wings. The high mountains of Michoacán are the only place where they can survive winter frosts.

www.jaguartours.com.mx, 0 609 203 709

NATURE BEAUTIES SAFARIS LTD

Oferujemy zwiedzanie zakątek ważnych dla rozmaitych kultur i turystykę poza utartymi szlakami.

Zapewniamy:

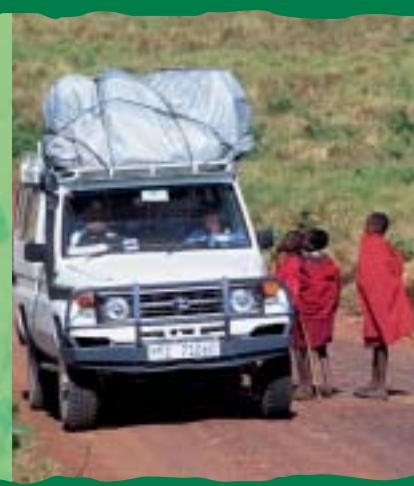
- zakwaterowanie
i organizację safari
- safari połączone
z biwakowaniem

- wspinaczkę górską
- trekking
- rezerwacje miejsc w środkach komunikacji, hotelach
i kwaterach prywatnych.

P.O BOX 13222, ARUSHA -TANZANIA-EAST AFRICA.

Tel/fax: +255 27 2548224

Mobiles: +255 754 272102 / +255 754 890429 / +255 755 007564
E-mails: nature.beauties@habari.co.tz / nature_beauties@hotmail.com /
info@naturebeauties.com, Website: www.naturebeauties.com

Katarzyna Skorska

Utkane z mitów, wiatru i wody

Woven with myths, wind and water

Jeśli podziwianie
zabytków starożytnej
architektury ceniecie
sobie na równi
z dobrym jedzeniem,
południowym słońcem
i niepowtarzalną
atmosferą, polecam
wakacje na jednej
z greckich wysp.

Santorini / Santorini

W Helladzie każda wyspa ma inny charakter. Tak samo wypoczynek – na każdej z wysp będzie miał inną formę.

SANTORYN >> Wyspa o stromych, postrzępionych brzegach, oblepiona białymi domami z niebieskimi drzwiami i oknami. Przed tysiącami lat wyglądała zupełnie inaczej – była znacznie większa i niemal okrąglą. Być może właśnie tu znajdowała się legendarna Atlantyda. Około 1450 r. p.n.e. na skutek potężnej erupcji wulkanu z wyspyostał się jedynie skrawek lądu w kształcie półksiężyca, czyli dzisiejsza Thira, i niewielki odłamek po zachodniej stronie krateru, zwany Thirasia. Wysokie, sięgające kilkudziesięciu metrów klify Thiry opadają ostro do morza, wulkaniczne skały lśnią w słońcu niezwykłymi barwami – od głębokiej czerni, przez szarości, czerwień aż po pomarańcz.

Koniecznie trzeba odwiedzić Firę – wtułoną w czerwono-czarne urwisko stolicę wyspy. Tu, w Muzeum Archeologicznym i Muzeum Prehistorii Thiry, znajduje się kolekcja znalezisk z Akrotiri, miasta odkopanego spod grubej warstwy popiołu wulkanicznego na południowym krańcu wyspy. Magiczny, rajski i piekielny razem Santorin jest ulubionym miejscem artystów i... zakochanych. Jeśli jednak chcemy w spokoju zachwycać się jego pięknem, wybierzmy się tam wiosną lub późną jesienią, kiedy rzędzą tłumy zwiedzających i nieco spadają ceny w tawernach.

If you appreciate the relics of ancient architecture as much as good food, southern sun and unforgettable atmosphere, then I recommend spending holidays on one of the Greek islands.

In Hellada each island has a different character. The same goes for recreation – on each island it will take a different form.

SANTORINI >> Its steep, jagged shores covered with white houses, doors and windows painted blue, enchant countless tourists. Thousands of years back Thira looked completely different – it was much bigger and almost round. Perhaps the legendary Atlantis was here. Around 1450 BC a volcano erupted. In the aftermath of an enormous explosion a scrap of land shaped as a crescent remained – this is today's Thira – along with a little fragment on the western side of the crater, called Thirasia. High cliffs of Thira descend sharply into the sea, volcanic rocks shine in the sun with amazing hues – ranging from deep blackness, through grey, red and ending in orange.

Fira – the island's capital is picturesquely nestled on a black and red precipice. Here, in the Museum of Archaeology and the Museum of Prehistory of Thira, there are collections of findings from the city of Akrotiri, excavated from underneath a several-

Skiatos / Skiathos

KARPATHOS >> Trzecia pod względem wielkości wyspa Dodekanesu zachowała do dziś swe dziewczęce piękno. Znana była ongiś pod nazwą Porfiris z powodu produkowanego tu czerwonego barwnika. W średniowieczu słyiała z kolei jako baza piracka. W północnej części Karpathos zachowała się przedziwna wioska Olimpos założona na początku XV w. i przez następne stulecia odcięta od reszty wyspy. Maleńkie jednoizbowe domy z dekoracyjnymi balkonami stoją tam ciasno stoczone wśród wążeń kich, stromych uliczek. Co roku 15 sierpnia w dzień Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny do wioski zjeżdżają tłumy wiernych. Jedno z najważniejszych świąt w kościele prawosławnym, obchodzone jest z bizantyjskim przepchem – muzycy grają m.in. na lirze, wywodzącej się od starożytnej liry i tsampuras, dudach wykonanych z koziej skóry. Uroczystości trwają trzy dni.

KALIMNOS >> Jedna z najsuwalszych wysp Dodekanesu stała się ostatnio modna wśród amatorów wspinaczki ekstremalnej. Wysokie pionowe skały, dzika sceneria i niezliczone groty – miejsce wprost idealne dla poszukiwaczy mocnych wrażeń. Wyspa posiada kilka pięknych plaż i jest wciąż mało zagospodarowana turystycznie.

Pothi – stolica i główny port – to gwarne miasteczko. W jego centrum znajduje się muzeum żeglugi i folkloru, w którym zapoznajmy się z technikami i historią połówu gąbek. To zajęcie było przez stulecia głównym źródłem dochodu mieszkańców Kalimnos.

dozen-metre thick layer of volcanic dust on the southern tip of the island. Santorini is a favourite place for artists looking for inspiration and... lovers. If we would like to admire its beauty in peace, let us go there in spring or late autumn when the throngs of tourists become thinner and prices in cafes and taverns go down.

KARPATHOS >> The third largest island of Dodecanese has preserved its somewhat austere, virgin beauty. It used to be known by the name of Porfiris due to red dye being manufactured here. In the northern and much more desolate and less developed part of Karpathos a peculiar village called Olimpos, has been preserved. Established at the beginning of the 15th century, it was cut off from the rest of the island throughout the ages. Picturesque, one-room houses with decorative balconies stand there tightly squeezed into the narrow and steep tiny streets. Every year on August 15 hordes of people come here from all over the world to take part in the Assumption Day celebrations. During that time musicians play old instruments, i.e. the lyra and tsampuras or bagpipes made of goat skin.

KALYMNOS >> This rocky and one of the most severe islands of Dodecanese has recently become fashionable, especially among the amateurs of extreme climbing. High, vertical rocks, wild scenery and numerous caves carved out in limestone by the water: the place is virtually ideal for those who look

SKIATHOS >> Niewielka, zielona wyspa archipelagu Sporad słynie z najpiękniejszych w całej Grecji plaż. Największe miasto Skiathos – Chora, zabudowana jest białymi domami z niebieskimi okiennicami piętrzącymi się nad labiryntem brukowanych uliczek. Życie toczy się przede wszystkim w okolicach nabrzeży, w tawernach i kafeneidach, które specjalizują się w wypieku miodowych placówek. W centrum wyspy kryją się bizantyjskie monasterzy, zaś na północnym cyplu znajdują się ruiny średniowiecznego miasta Kastro.

SKOPELOS >> Legenda głosi, że pierwszym władcą Skopelos był syn Dionizosa i Ariadny – Stafilos. Jego imię znaczy „winna latorośl”. Z władcą o takim imieniu i rodowodzie wyspa musiała zasłynąć z produkcji wina i do dziś znana jest z jego wyrobu.

Dumnym ze swej przeszłości mieszkańców udało się utrzymać tradycyjny, choć nieco prowincjonalny charakter wyspy. Wśród starych cyprysów i drzew oliwnych zachowały się do dziś kamienne wiejskie domy, przed którymi zobaczyć można charakterystyczne piece do suszenia śliwek. Suszone owoce były drugą specialité de la maison tej wyspy. Są doskonalem dodatkiem do lokalnych przysmaków serwowanych w tawernach.

for strong impressions. The island has beautiful beaches but is still poorly developed for the tourists.

SKIATHOS >> A small, hilly and green island of the Sporades Archipelago is famous for the most beautiful beaches in the whole Greece. The biggest city on Skiathos - Chora, is full of white houses with blue window shutters, covered with red tiles, and picturesque labyrinths of cobbled streets. In the island's center there are hidden Byzantine monasteries and on the northern cape there are the ruins of a medieval city of Kastro.

SKOPELOS >> According to a legend, the first ruler of Skopelos was Staphylus – the son of Dionysus and Ariadne. Staphylus means 'grapevine'. Having a ruler with this name and lineage the island had no choice but to become famous for production of wine. The inhabitants, proud of its past, managed to preserve a traditional, although somewhat provincial character of the island. Among the old cypresses and olive trees one can still see stone village houses and in front of them characteristic stoves for drying plums. Dried fruits were another specialité de la maison of the island. They are a perfect addition to local specialties served in the taverns.

Dojazd: w sezonie letnim z Polski czynne są połączenia na trasach do Salonik, Chanię, Heraklionu, na Rodos i Korfu.

Sezon: od maja do października

Getting there: In a high season there are flights from Poland to Thessaloniki, Chania, Heraklion, Rodhos and Korfu

Best time to visit: from May till October
www.visitgreece.gr

Biuro podróży Filoktitis istnieje od 2005 roku. Przez tych kilka lat poznaliśmy oczekiwania i wymagania naszych klientów, a dzięki temu dziś oferujemy usługi o najwyższych standardach. Jako jedyne w Polsce biuro podróży posiadamy w ofercie nieznane i rzadko odwiedzane wyspy greckie: Skiathos, Karpathos, Skopelos, Kalymnos, Santorini, Zakynthos i inne miejsca, takie jak: Kokino Nero, Chalkidiki czy Riviera Olimpijska. Naszym klientom zapewniamy sprawdzoną bazę noclegową, ubezpieczenie oraz wycieczki fakultatywne.

Filoktitis is a Polish travel agency existing since 2005. Over these few years we have learned the expectations and requirements of our customers. Thus, nowadays, we offer services in the highest standard. As the only travel agency in Poland we can offer you unknown and rarely visited by tourists Greek islands such as: Skiathos, Karpathos, Skopelos, Kalymnos, Santorini, Zakynthos and other places like: Kokino Nero, Chalkidiki or Olympic Riviera. We provide our customers proven accommodation, insurance and optional trips.

Al. Niepodległości 87, 43-100 Tychy
tel. / fax.: (+48 32) 780 - 61 - 39
filoktitis@wp.pl, www.filoktitis.pl

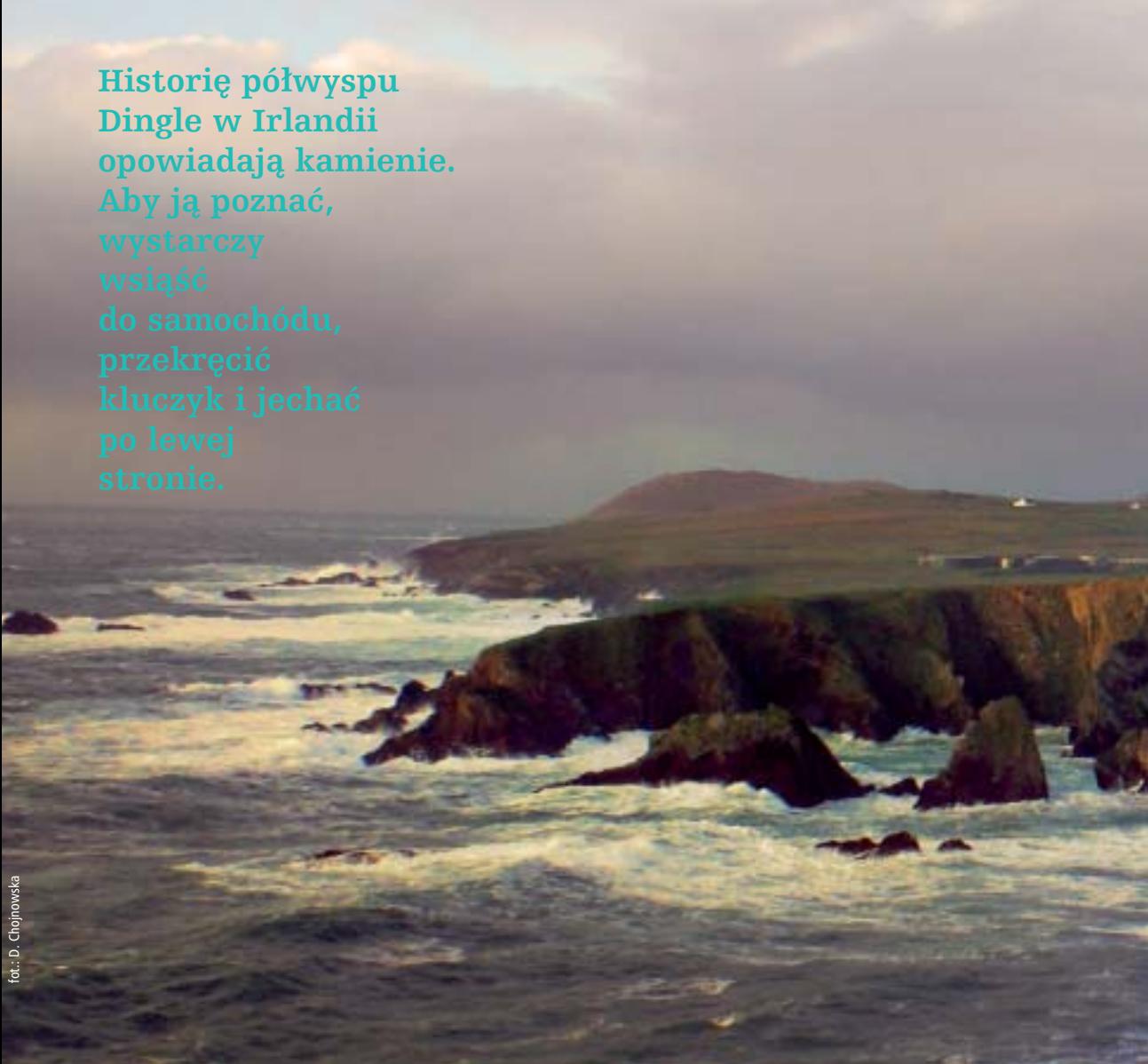

Dorota Chojnowska

Półwysep skarbów

The Peninsula of Treasures

Historię półwyspu
Dingle w Irlandii
opowiadają kamienie.
Aby ją poznać,
wystarczy
wsiąść
do samochodu,
przekręcić
kluczyk i jechać
po lewej
stronie.

Na lotnisku w Cork czekał już na mnie wypożyczony ford. Długo obserwowałam przejeżdżające samochody, zanim odważyłam się otworzyć jego drzwi. O tym, że będzie miał kierownicę z prawej strony, wiedziałam od początku, to, że będę musiała zmieniać biegów lewą ręką, uświadomiłam sobie dzień wcześniej. Ale nie wpa-dłam na to, że również i ronda obejdują się tu odwrotnie

– Nie martw się – pociesza mnie rodak. – Ja rok po przyjeździe wjechałem na rondo od „polskiej” strony. Wszystko przed tobą! Biorę kluczyki do ręki, otwieram samochód i zamiast kierownicy chwytam powietrze. Cóż, pierwsza pomyłka...

SZKOŁA JAZDY >> Od Milltown, ok. 100 km od Cork, droga staje się węższa i coraz bardziej kręta. W Polsce każdy z tych zakrętów anonsowałby znak ostrzegawczy. Tutaj, jeśli już taki znak się pojawią, to znaczy, że NAPRAWDĘ będzie ostry zakręt, jeśli na asfalcie widać napis „slow” (zwolnij), to znaczy, że NAPRAWDĘ trzeba zwolnić. Jeśli droga rozszerza się, tworząc niewielki taras widokowy, NAPRAWDĘ trzeba się zatrzymać – dla niesamowitych widoków! Kilkadziesiąt metrów niżej morskie fale uderzają w brzeg. Jestem tylko ja, góry, szalejące morze i kolorowe owce majestatycznie przejuwające kępy trawy. Czasem zdobią je delikatne plamki jaskrawej farby, czasem „upaprane” są w niej po uszy. Ta mało subtelna charakteryzacja nie jest wyrazem ekstrawagancji ich właścicieli. Dzięki temu gospodarze są w stanie odroźnic swoje owce od innych pasących się na tym

The history of Dingle Peninsula in Ireland is told by stones. If you wish to get to know it, you just have to get in your car, turn the key and drive... on the left side.

At the airport in Cork a rented Ford was already waiting for me. I was watching the passing cars for a long time before I worked up the courage to open its door. I knew from the very start that it would have the steering wheel on the right, but it was only a day before when I realized I would have to change gears with my left hand. Yet, it didn't occur to me that also the roundabouts here must be circled the other way round. "Don't worry" my country-mate consoles me. "I entered a roundabout from the 'Polish' side one year after my arrival here. Everything is ahead of you!" I take the keys, open the car and instead of the steering wheel I grab the air. Well, the first mistake...

A DRIVING COURSE >> After Milltown, around 100 km from Cork, the road becomes narrower and more winding. In Poland each of those curves would have been announced by a warning sign. Here, if you come across such a sign, it means that there is going to be a REALLY hairpin bend. When you see the word 'slow' written on the asphalt, it means you REALLY must slow down. If the road widens to become a small viewing terrace, then you REALLY must stop – for magnificent views! Couple of

Port w Dingle / Dingle harbour

samym pastwisku. Na horyzoncie widzę plażę, która piaszczystym jęzorem wdziela się w morze. Tam jest Inch. W Sammy's Pubie zamawiam kawę. Pytam kelnerkę o drogę do Dingle. Niestety. Dziewczyna pracuje tu dopiero od kilku dni, jeszcze nie zna okolicy. – Ale na pewno pomoże ci mój szef – mówi. Za chwilę wchodzi Sammy. – Skąd jesteś? – pyta. – Z Polski. - To dlaczego rozmawialiście ze sobą po angielsku? Ewa tydzień temu przyjechała z Białegostku.

NIEZWYKŁY „OBYWATEL” >> Miasteczko Dingle swoją sławę zawdzięcza najdalej wysuniętemu w morze obywatelowi miasta – delfinowi Fungi. Towarzyski ssak chętnie pływa i bawi się z hurtowo przywożonymi do niego na środek zatoki turystami. Jeśli delfin nie ma ochoty się pokazać, na pocieszenie pozostałe wizyta w Dingle Ocean World. Dingle jest angielską wersją celtyckiego słowa *Dhuibhne*, które po raz pierwszy zapisano w staroceltyckim alfabetie ogham ok. V w. n.e. Było to jednocześnie imię bogini płodności i nazwa zamieszkającego te tereny plemienia. Można je odczytać na kilku spośród 70 zachowanych kamieni ogham. Dwa lata temu rząd postanowił wrócić do wersji celtyckiej. W ten sposób miasto o wyrobionej marce, stało się nic nikomu niemówiącym Dhubhne. Mimo że Dingle jest jednym z ostatnich miejsc w Irlandii, gdzie mówi się po irlandzku, jego mieszkańców wciąż nie zaakceptowali zmiany.

dozens of meters below sea waves hit the shore. There is only me, the mountains, a billowing sea and gaudy sheep chewing tufts of grass. The sheep are sometimes spotted with bright paint, or else they are 'covered' with it up to their ears.

On the horizon I can see a beach whose sandy tongue attacks the sea. There is Inch. I order coffee in Sammy's Pub. I ask the waitress about the way to Dingle. Alas! The girl has only been working here for a couple of days and she doesn't know the neighborhood. "But my boss will surely help you" she says. Sammy comes in. "Where are you from?" he asks. "From Poland." Then why did you talk in English? Ewa came from Białystok a week ago.

AN EXTRAORDINARY ‘CITIZEN’ >> The town of Dingle owes its fame to its most into-the-sea citizen – a dolphin named Fungi. The sociable mammal readily swims and plays with tourists who are being brought in swarms to the center of the bay. If the dolphin is not in a mood to play above the waves, go to the Dingle Ocean World then. Dingle is the English version of the Celtic word 'Dhuibhne', which was for the first time written in the old-Celtic alphabet ogham around the 5th century A.D. It denoted both the name of the goddess of fertility and a tribe living in this area. One may read it on several out of 70 preserved ogham stones. Few years ago the Government decided to return to the Celtic version. Thus the town, which had already estab-

KAMIENNE OSADY >> Jadąc w stronę Dunquin, co chwilę mijam kamienne chatki Clocháns, samotnie wznoszące się wśród pastwisk, na zboczach góra. Te niepozorne budowle w krajobrazie półwyspu Dingle obecne są od 5 tys. lat. Ułożone z kamieni w formie zwężającego się ku górze cylindra, kształtem przypominają pszczele ule, stąd ich angielska nazwa – beehive houses. Budowlę zwieńcza ułożony na szczycie jeden kamik. W Fahan zachowała się cała wioska takich domków. Podchodzę do kasy. Bilet kosztuje 2 euro. Wyciągam monetę... – Daruj sobie. Idzie burza, nic nie zobaczysz – mówi bileter. – Przecież jeszcze nawet nie kropi, może zdążę przed deszczem? Pan podniósł do góry palec, jak robią to marynarze sprawdzający kierunek wiatru. – Nie zdążysz... ale możesz schronić się w chatce – dodał po chwili namysłu.

Trzy minuty później zerwała się ulewa. W ostatniej chwili wbiegłam do jednego z domków. Choć ściany zbudowane są z luźno ułożonych kamieni (do budowy nie użyto żadnego spoiwa), nie spadła na mnie żadna kropla! – Mimo słusznego wieku „still waterproof” – myślę z uznaniem.

Kilka kilometrów dalej na krawędzi urwiska majestatycznie wzrosiła się kolejna kamienna budowla – najlepiej zachowany w Irlandii Dun Beag (tzw. mały fort) z epoki żelaza. W doskonałym stanie są fragmenty otaczających go niegdyśwałów ziemnych i grubego na ponad 6 metrów kamiennego muru. Sercem twierdzy był niewielki clochain. Znowu, choć kamieni nie związano żadnym spoiwem, konstrukcja przetrwała blisko tysiąc lat! Jedna z teorii mówi, że tutaj mieszkańcy okolicznych terenów szukali schronienia dla siebie i swojego dobytku podczas najazdów. Choć jak do tej pory nie odnaleziono tu żadnych śladów walki i dowodów na to, że fort kiedykolwiek został zdobyty.

Kamienna wioska w Fahan / Fahan beehive houses

lished its mark, became a meaningless to everyone Dubhne. Even though Dingle is one of the last places in Ireland where people speak Irish, the inhabitants have still not accepted the change.

THE STONE HAMLETS >> Driving towards Dunquin, I keep passing stone Clochán huts, standing solitary among the pastures on the slopes of the hills. These inconspicuous buildings have been a part of the Dingle Peninsula landscape for 5 thousand years. Made of stones in a form of narrowing to the top cylinders they resemble beehives. Hence their English name - beehive houses. Each edifice is crowned with a single stone. In Fahan the whole village of such houses has been preserved. I approach the cash-desk. The ticket costs 2 euros. I take out a coin... "Save it. You won't see anything anyway. It is going to rain" says the usher. "It doesn't even drizzle. Perhaps I can make it before the rain?" The gentleman lifted his finger like a sailor checking direction of the wind. "You won't... But you can hide in a hut." Three minutes later a torrent set in. I ran into one of the houses in the last moment. Though the walls had been built of loosely placed stones (there had been no cement used) not a single drop fell on me! Regardless of the advanced age it is 'still waterproof'... Several kilometers ahead, at the edge of a cliff, stands another stone building Dun Beag (a small fort) from the Iron Age. One can see the remnants of earth embankments which used to surround it, and fragments of over a six-meter wide stone wall. The centre of the fortress had been a small clochain. Again, though the stones had not been cemented by any means, the construction endured for almost one thousand years!

GHOST VILLAGES >> Just behind Ventry I pass more ruins of the stone huts. This time they are not clochains, but small houses. "Just an ordinary deserted village" I'm thinking. Who would like to live nowadays in a one-chamber cottage without any conveniences? But the story of their occupants is somewhat different... In 1845, potatoes – the main crop of the Irish – was hit by a pestilence. A great famine took 1,5 million lives during the next three years and forced 2,5 million people to migrate mainly to the States. As a result the number of Ireland's population dropped from 8 to 4 million. At the same time ships filled with grain were leaving Irish ports heading to London... Such 'Famine Cottages', preserved until today, as the one near Ventry, are a sullen memory of those days.

Wyspy Great Blasket / Great Blaskets Islands

WIOSKI DUCHÓW >> Nieco za Ventry mijam kolejne ruiny kamiennych chałupek. Tym razem nie są to clochains, lecz małutkie domki. – Zwykła opuszczona wieś – myślę. Bo kto dziś chce mieszkać w jednoizbowych chałupach bez żadnych wygóд? Jednak historia ich mieszkańców jest nieco inna... W 1845 r. ziemianki, podstawowy składnik pożywienia Irlandczyków, dotknęła zaraza. Zapanował wielki głód, który w ciągu następnych trzech lat pochłonął 1,5 mln ludzkich istnień, a 2,5 mln zmusił do emigracji, głównie do USA. W efekcie liczba mieszkańców Irlandii z 8 mln spadła do 4 mln. W tym czasie z irlandzkich portów do Londynu odpływały statki po brzegi wypełnione zbożem... Zachowane do dziś „famine cottages”, jak ta nieopodal Ventry, są ponurym pomnikiem tamtych czasów

WYSPY, WYSPY, WYSPY... >> Siadam na murku oddzielającym drogę od przepaści i spoglądam na wyłaniające się z morza wyspy Skelling Michael. Zamykam oczy i widzę św. Brendana, jak staje obok mnie i we mgle wypatruje Wysp Szczęśliwych. Niestety wzrok nie sięga wystarczająco daleko. Mnich postanawia zatem ogarnąć horyzont ze szczytu najwyższej na półwyspie góry. Idzie drogą przez Kilmalkedar. Tam pozdrawia zakonników, którzy kamień po kamieniu wznoszą Gallarus Oratory (czas dla tej budowli był łaskawy, jest najlepiej zachowanym kościołem wcze-

ISLANDS, ISLANDS, ISLANDS... >> I sit down on a parapet separating the road from the precipice and I look at the Skelling Michael Isles emerging from the sea. I close my eyes and I can see Saint Brendan as he stands next to me and watches out for the Fortunate Isles in the fog. Unfortunately, the eyesight does not reach far enough. So the monk decides to embrace the horizon from the top of the peninsula's highest mountain. He walks on the road via Kilmalkedar. There he greets brethren who, stone by stone, erect the Gallarus Oratory (best preserved early-Christian church in Ireland). Finally he reaches peak of the mountain, today called Brendan Mountain, from which a distant silhouette of a land looms in the west. For its meeting Brendan sets off with other monks. Their adventures, written down in the 8th century (200 years after the expedition), as 'Navigatio Brendani', became a genuine 'bestseller' in those days. Some scholars suspect today that Brendan reached America. I have no such ambitions. At this moment crossing over to Skelling Michael would be enough, so that I could see the ruins of a monastery from around the 9th c. Unfortunately, I'm not lucky – the ferry goes from May to October, only when the weather is good. Today no ship has left the port. The weather prevents me also from going to the Blaskets. The last inhabitants moved out from here in 1953. They left behind them houses, which were

snochrześcijańskim w Irlandii). W końcu dociera na szczyt góry dziś zwanej Brendan Mountain i dostrzega na zachodzie zarys odległego lądu. Na jego spotkanie Brendan wyruszył wraz z kilkunastoma mnichami. Ich przygody opisano w książce „Navigatione Brendani” w VIII w. (ok. 200 lat po wyprawie). Był to książkowy hit swych czasów. Dziś niektórzy naukowcy przypuszczają, że Brendan trafił do Ameryki. Nie mam takich ambicji jak on. W tej chwili wystarczyłaby mi przeprawa na Skelling Michael, aby zobaczyć ruiny klasztoru z ok. IX w. Niestety nie mam szczęścia – prom kursuje od maja do października i tylko przy sprzyjającej pogodzie. Dziś żaden statek nie wyruszał z portu.

Pogoda uniemożliwia mi też przeprawę na wyspy Blasket. Ostatni mieszkańcy wyprowadzili się stąd w 1953 r. Pozostawili po sobie domostwa, które przekształcono w niewielkie muzeum oraz spisane po irlandzku wspomnienia. Jedną z tych książek – „Islander” Tomáša Ó Criomhthaina – przetłumaczono na 34 języki, w tym również na polski. W Dunquinie na cześć mieszkańców Great Blasket zbudowano centrum kulturalne, w którym odbywają się wystawy, koncerty, pokazy filmów i kursy irlandzkiego.

OSTATNI ŁYK PIWA >> Kiedy ponownie mijam tabliczkę z napisem Dingle, zapada zmierzch. Idę do pubu na ostatnie piwo przed powrotem do domu. Przy sąsiednim stole siedzą panowie w wełnianych czapkach i... nie rozmawiają po angielsku. Melodia wypowiadanych słów jest nieco gardłowa... Nie wierzę własnym uszom! Tak. To irlandzki! Nareszcie słyszę język, którym mówią do mnie inskrypcje na kamieniach. – Skąd jesteś? – pyta jeden z nich. – Z Polski. – Ale gdzie mieszkasz? – W Warszawie. – Ale gdzie mieszkasz w Irlandii. W Cork? Jeszcze kilka razy powtarzyłam, że mieszkam w Warszawie. Ale i tak mi nie uwierzyły, że istnieją jacyś Polacy, którzy nie mieszkają w Irlandii. Na szczęście zmienili temat. – Czy wiesz, że po raz pierwszy od wielkiego głodu w Irlandia ma 5 mln (w tym 2 mln imigrantów, wśród których największą grupę stanowią nasi rodacy)? A ile mieszkańców ma Polska? Nigdy nie zapomnę wielkości jego oczu, kiedy usłyszał liczbę 40 mln. Spokojnie. Niektórzy przyjadą tu turystycznie...

transformed into a small open air museum, and memoirs written down in Irish. In Dunquin, in tribute to the citizens of Great Blasket, a big cultural centre has been built, where exhibitions, film presentations and Irish language courses are organized.

THE LAST GULP OF BEER >> When I pass once again by the sign saying Dingle, it is getting dark. Only one last beer in a pub before going back home. At the table next to me there sit gentlemen wearing woolen caps and... they don't talk in English! Melody of the words is somewhat throaty, the words are slightly

Oceanarium w Dingle / Dingle Ocean World

longer... I can't believe my own ears! Yes. That's Irish! I can finally hear the language in which the stone inscriptions spoke to me. "Where are you from?" asks one of them. "From Poland." "But where do you live? In Cork?" I repeated a few times that I live in Warsaw. But they did not believe that there were some Poles who didn't live in Ireland. "Do you know that for the first time since the Great Famine Ireland has 5 million inhabitants (including 2 mln immigrants, among whom Poles are the biggest group)? And how many inhabitants does Poland have?" I shall never forget the size of his eyes, when he heard the number 40 million. Relax. Some of them will come here only as tourists...

Dojazd: do Cork doleciemy z liniami Wizzair (wizzair.com, tel. +48 22 500 94 99).

Nocleg: Castelwood House, Dingle
www.castlewooddingle.com
www.discoverireland.com

Getting there: From Poland to Cork by Wizzair

(wizzair.com, phone +48 22 500 94 99).

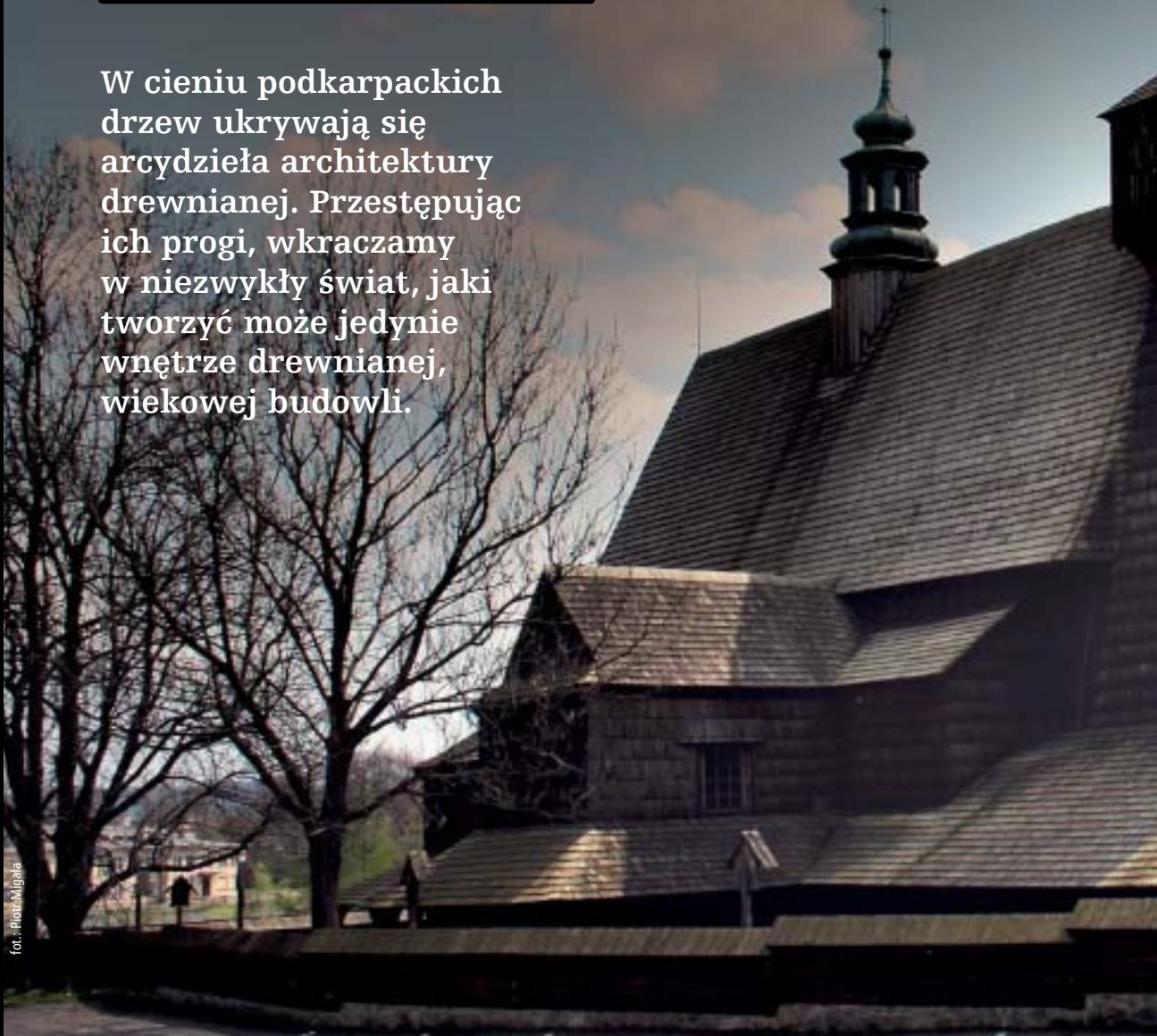
Sleeping: Castelwood House, Dingle
www.castlewooddingle.com

Katarzyna Skorska

Drewniane skarby Podkarpacia

A WOODEN HERITAGE

W cieniu podkarpackich drzew ukrywają się arcydzieła architektury drewnianej. Przestępując ich progi, wkraczamy w niezwykły świat, jaki tworzyć może jedynie wnętrze drewnianej, wiekowej budowli.

Tak niewiele dotrało ich do naszych czasów. Ginęły w pożarach lub były zastępowane nowymi, murowanymi. Tym bardziej warto odwiedzić ziemię podkarpacką, by podziwiać zachowane do dziś drewniane kościołki i cerkiewki Beskidu Niskiego i Pogórza.

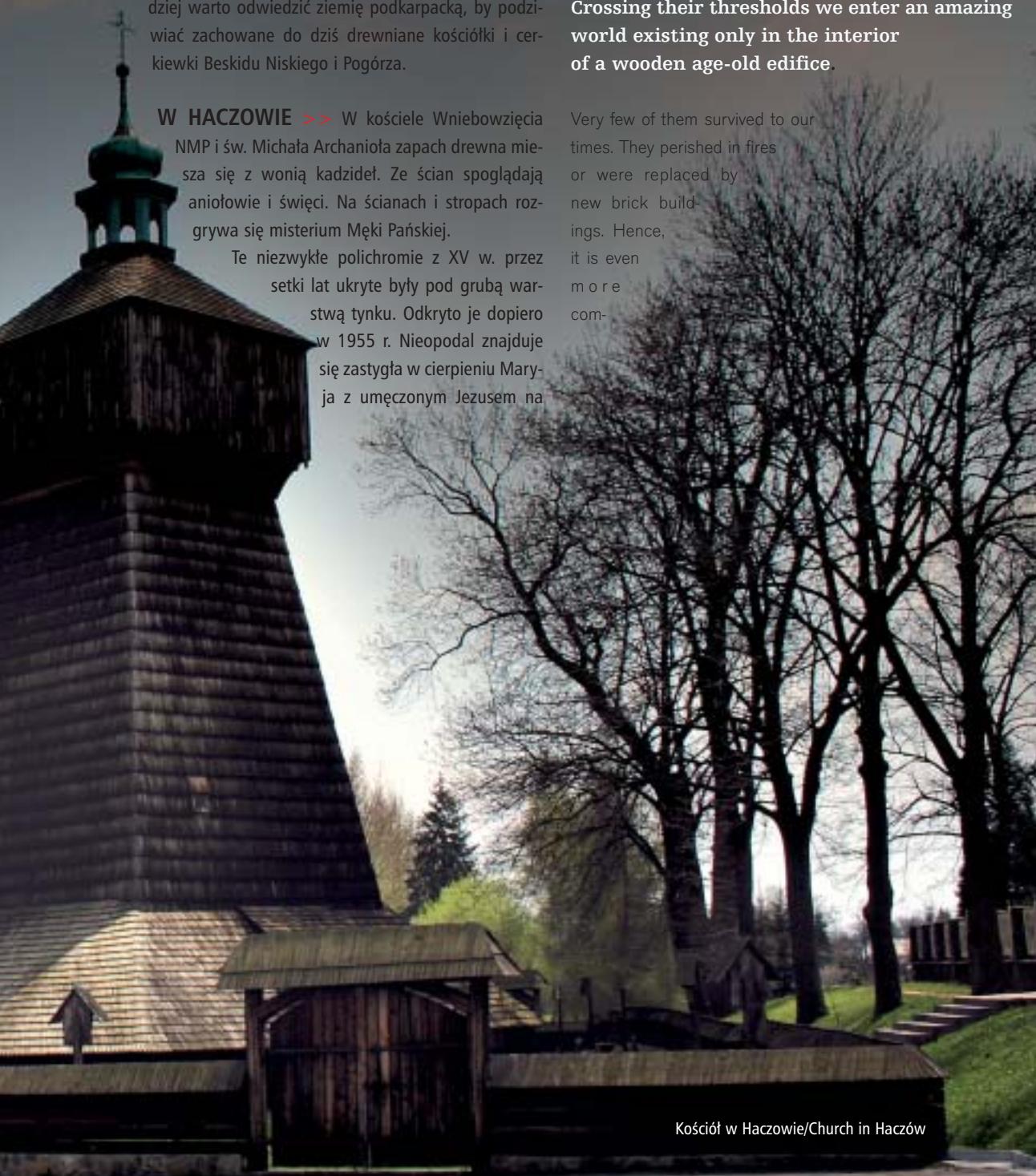
W HACZOWIE >> W kościele Wniebowzięcia

NMP i św. Michała Archanioła zapach drewna mieści się z wonią kadzideł. Ze ścian spoglądają aniołowie i święci. Na ścianach i stropach rozwija się misterium Męki Pańskiej.

Te niezwykłe polichromie z XV w. przez setki lat ukryte były pod grubą warstwą tynku. Odkryto je dopiero w 1955 r. Nieopodal znajduje się zastygła w cierpieniu Maryja z umęczonym Jezusem na

The shade of Subcarpathian trees conceals masterpieces of wooden architecture. Crossing their thresholds we enter an amazing world existing only in the interior of a wooden age-old edifice.

Very few of them survived to our times. They perished in fires or were replaced by new brick buildings. Hence, it is even more com-

Kościół w Haczówie/Church in Haczów

fot.: Piotr Migaj

Kościół w Bliznem / Church in Blizne

kolanach. Jak głosi legenda, pięć do Haczowa przyniosły wody Wisłoka i osadziły pod modrzewiowym kościołem. Rzeźba przez stulecia słynęła uzdrawieniami. Dzisiaj znajduje się tu tylko jej kopia, oryginał przeniesiono do nowego murowanego kościoła, do którego zmierzały pielgrzymki pątników. Do starego kościoła przybywają pielgrzymki... turystów. Wzniesiony pod koniec XIV w. modrzewiowy kościół w Haczowie jest jednym z najstarszych i największych drewnianych kościołów w Europie. Budowla ma 24 m długości, nawa – 12,8 m szerokości.

OCALEONY >> Kościół cudem przetrwał historyczne zatopienia. Był świadkiem najazdów tatarskich, powstań i wojen. Ku upadkowi zaczął się chylić dopiero w 1948 r., kiedy nabożeństwa zostały przeniesione do nowej świątyni. Były różne plany „zagospodarowania” opuszczonej budowli. Miał być przeniesiony do skansenu w Sanoku. Zrodził się także pomysł, by w jego wnętrzach wystawiać zbiory różnych narzędzi z terenów Podkarpacia. Ostatecznie jednak w latach 80. kościół został przejęty przez parafię rzymskokatolicką. Od tego czasu przez ponad 20 lat trwały prace konserwatorskie. W 2003 r. świątynia została wpisana na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO.

peeling to visit this Subcarpathian soil and admire the preserved small wooden Catholic and Christian Orthodox churches of Low Beskids and Carpathian Foothills.

IN HACZÓW >> In the church of the Holy Mary's Assumption and Saint Michael the Archangel, the fragrance of wood mixes with the smell of incense. Angels and saints look down from the walls; the mystery of Christ's passion is depicted on the walls and ceilings.

These outstanding 15th century polychromes had been hidden for centuries underneath a thick layer of plaster. They were not discovered until 1955. Nearby, there is a figure of Mary, frozen in suffering, with the martyred Jesus on her lap. According to a legend the pieta was brought to Haczów by the waters of Wisłok River, which placed it at the foot of the larchwood church. Throughout the centuries the statue was famous for healing. Today the old church contains only a replica. The original has been moved to a brick church. The processions of pilgrims head there now. And the old church is a place of pilgrimage for... tourists.

Built at the end of the 14th century, the larch church of Haczów is one of the oldest and biggest wooden churches in Europe. It is 24 meters long and 12.8 meters high.

NIEZWYKŁE MALOWIDŁA >> Na północ od Haczowa leży Blizne. Historia wsi sięga 1366 r. Sto lat później na niewielkim wznieśieniu opadającym do rzeki Stobnica zbudowano kościół pw. Wszystkich Świętych – jedną z najpiękniejszych drewnianych świątyń w Polsce.

W środku ściany i stropy pokryte są malowidłami przedstawiającymi m.in. Mękę Pańską, Sąd Ostateczny, żywoty świętych... Dzieła powstawały w XVI i XVIII w. W bocznym ołtarzu zobaczymy cudowną figurę Matki Bożej Łaski Pełnej, wyrzeźbioną w drewnie lipowym ok. 1500 r. Prawdopodobnie pochodzi ona z warsztatu Wita Stwosza.

Figurę Matki Bożej noszono ongiś do miejsc odpustowych w czasie pielgrzymek, a gdy panowała zaraza – wędrowała po parafii. Potem przez dłuższy czas figurka umieszczona była w dziupli starej lipy. Do kościoła wróciła dopiero w 1970 r. i dziś możemy ją tam podziwiać. Niestety, do świątyni można wejść tylko podczas mszy. Kościół w Bliznem ma typowe dla tej okolicy rozwiązania architektoniczne. Drewniane świątynie wznoszono na planie bliskiego kwadratowi prostokąta, do którego dobudowane było nieco węższe prezbiterium. Otwory okienne i drzwi najczęściej umieszczano od południa, nigdy od północy, bo to strona, z której przychodzi chłód i ... zło. W pierwszej połowie XVII w. zbudowano przylegającą do kościoła dzwonnicę.

Nieopodal kościoła wznosi się również stara plebania (wika-rówka), w której znajduje się muzeum parafialne, a także lamus i dawna szkoła parafialna (organistówka). Kościół w Bliznem to jedna z najcenniejszych drewnianych budowli w kraju.

SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ >> W województwie podkarpackim to ponad 1200 km! Podzielono go na dziewięć tras, przy których zobaczymy bezcenne XV-wieczne kościoły w Humniskach, Golcowej, Osieku, Trzcinicy i Domaradzu. Mimo późniejszych przeróbek zachowały swoją pierwotną, średniowieczną bryłę. Oprócz kościołów na szlaku znajdują się również prawosławne cerkwie, dwory oraz uzdrowiska.

Zabytkowe, drewniane budowle przez setki lat zmagały się ze srogim klimatem i burzliwą historią. Tereny, na których je wzniesiono, od wieków stanowiły przedmiot sporu między Rzecząpospolitą, Rosją i Węgrami. Wciąż jednak stoją. W ich wnętrzach wypełnionych wonią okadzonego sędziwego drewna, w ciszy pełnej skrzypień, prześwitów, mroków, bezwiednie szepczemy słowa zachwytu, które podpowiadają sami święci...

The church has miraculously survived the turmoil of history. It witnessed the Mongol forays, uprisings and wars. Its decline began in 1948 when religious services moved to a new temple nearby.

There had been many plans of 'developing' the deserted building. It was supposed to be transferred to the open-air museum in Sanok. Another idea was to use it as an exhibition space displaying different tools collected around the Subcarpathian land. Finally, in the 1980s, the church was taken over by the Roman Catholic parish. Since then, for more than 20 years, it has been renovated. In 2003 the temple entered the list of UNESCO's World Cultural Heritage.

INCREDIBLE PAINTINGS >> North of Haczów lays Blizne. The village's history dates back to 1366. One hundred years later, on a small hill sloping towards the Stobnica River, the All Saints' church was built. It is one of the most beautiful wooden churches in Poland.

Inside, the walls and ceilings are covered with images of the Lord's Passion, the Last Judgment, lives of the saints... These masterpieces were created during the 16th and 18th centuries.

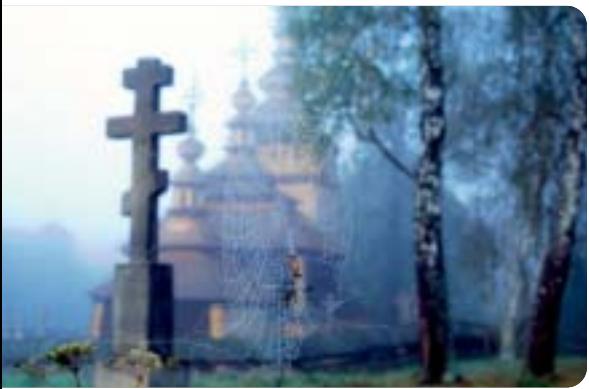
Wnętrze cerkwi w Krempnej / Krempna Orthodox church interior

In the side altar we can see the miraculous figure of Holy Mary Full of Grace, sculpted in lime wood around 1500. Most probably it comes from the workshop of Veit Stoss. The figure of God's Mother used to be carried to church fairs during pilgrimages. In the times of pest it went from parish to parish. Subsequently, for a longer peri-

Uzdrowisko Iwonice Zdrój / SPA resort, Iwonice Zdrój

Cerkiew w Kotani / Orthodox church in Kotania

Kościół w Świątkowej Wielkiej / Church in Świątkowa Wielka

Start: najwygodniej rozpocząć wędrówkę Szlakiem Architektury Drewnianej z Przemyśla, Rzeszowa, Jarosławia, Krosna lub Sanoka. Dojazd pociągiem.

Informacja turystyczna: Krosno – Rynek 5; Przemyśl – Grodzka 1; Sanok – Rynek 14; Rzeszów – Rynek 26;

www.podkarpackie.pl, www.podkarpackie.travel.pl
www.wrota.podkarpackie.pl/pl/turystyka

<< na szlaku... / on the trail...

od of time, the statue remained inside the hollow of an old lime tree. It only returned to the church in 1970 and today we can still admire it there. Unfortunately, it is possible to enter the temple only during a mass. The church in Blizne has some typical for this area architectural solutions. Wooden temples were built on a plan of a rectangle or a square with slightly narrower chancels attached. Windows and doors were usually placed to the south, never to the north, as north was the direction from which came cold and.. evil. In the first half of the 17th century a belfry, attached to the church, was built.

Next to the church there is also the old presbytery (vicarage), which contains the parish museum, a granary and the old parish school (organist's house). The church in Blizne is one of the most precious wooden buildings in Poland.

THE WOODEN ARCHITECTURE TRAIL >> In Subcarpathian Voivodeship it is more than 1200 km long! It has been divided into nine different routes where we can see priceless 15th century churches in Humniska, Golcowa, Osiek, Trzcinica and Domaradz. Despite subsequent remakes they have preserved their old medieval shapes. Apart from these churches along the trail there are also Christian Orthodox churches, mansions and spas.

Throughout the ages the historic wooden edifices had to cope with the harsh climate and turbulent events. The land on which they were built had been for centuries a bone of contention between the Polish Republic, Russia and Hungary.

Yet, they still stand. In their interiors filled with the fragrance of an incensed aged wood, in silence filled with creaks, clearances and darkness, unknowingly we whisper words of admiration, prompted by the saints themselves...

Start: best places to begin the journey on the Wooden Architecture Trail are Przemyśl, Rzeszów, Sanok, Jarosław and Krosno.

You can get there by train.

Tourist Information: Krosno - Rynek 5; Przemyśl - Grodzka 1; Sanok - Rynek 14; Rzeszów - Rynek 26;

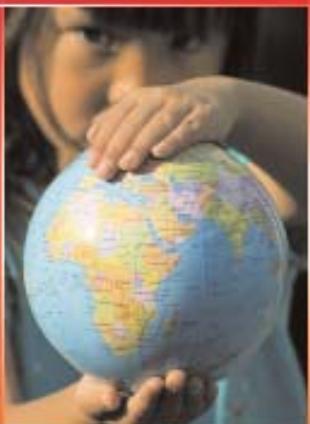
Targi Turystyczne GLOB 2009

Jubileuszowa XV edycja!

27-29.03.2009

Katowice, Bytkowska 1B

www.glob.mtk.katowice.pl

*Spotkanie z posłanką
Elżbieta Dzikowska*

Spotkanie z Elżbieta Dzikowską

28 marca, godz. 12⁰⁰

i wiele innych imprez towarzyszących

W programie m.in. atrakcje na stoisku WPKiW

- losowanie biletów wstępu do Wesołego Miasteczka,

ZOO, Paleniska, na Falę

Uczta dla najmłodszych: szczudlarz, wesołe maskotki, karuzele

współpraca

WPKiW S.A.

Liczne konkursy, atrakcyjne nagrody

- wczasy, wycieczki weekendy!

Do wylosowania 400 szt. biletów

do Parku Jurajsko-Botanicznego DINOPARK

Międzynarodowe Targi Katowickie

WSTĘP WOLNY

Patronat honorowy

Partner targów

Przemysł Handel

Współpraca

Patronat medialny

Promocja turystyczna

Przedsiębiorstwa turystyczne

Organizacje społeczno-

gospodarcze

Z nami od początku

TRAVEL
HOTELS & FLIGHTS

ALL INCLUSIVE

PIĘKNY

NadMorzem

extreme

EXCELENTE

ekspres

travelplus

ITB

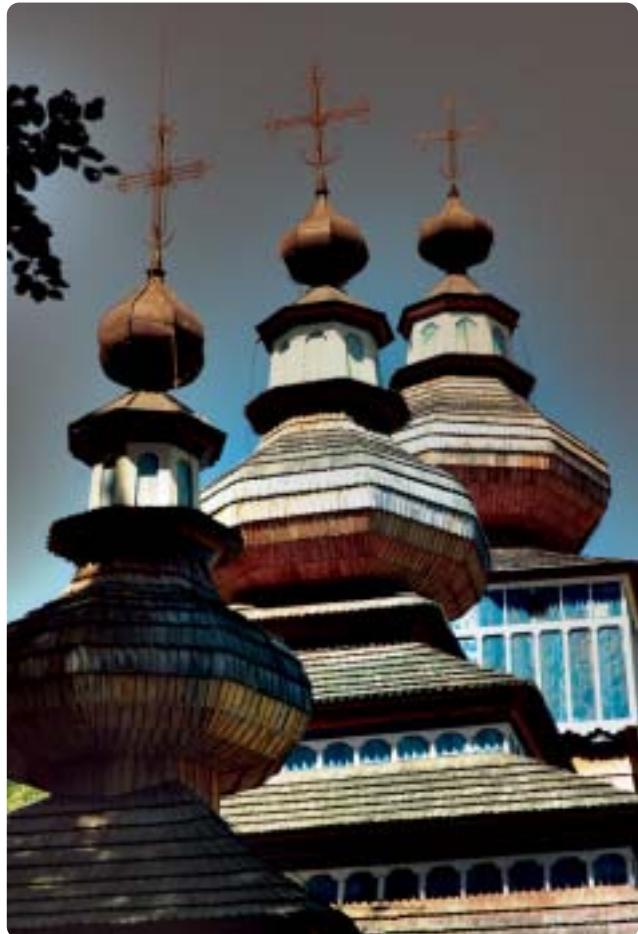
WYJAZDOWI.PL

Dorota Chojnowska

Drewno i ropa naftowa

Wood and oil

Przydrożne kapliczki, krzyże, drewniane zagrody. Tak wyglądała wieś pogranicza polsko-ukraińskiego na przełomie XIX i XX w. W największym skansenie w Polsce stoi ponad sto drewnianych budynków przeniesionych z wiosek Łemków, Bojków, Pogórzan Wschodnich i Zachodnich oraz Dolinian.

Cerkiew z Ropiek / Orthodox church from Ropki

W malowniczej dolinie porośniętej zieloną trawą wznoszą się drewniane zagrody, jakby wymalowane ręką XIX-wiecznego malarza. Wnętrza domostw urządzone tak, jakby gospodarze wciąż tam mieszkali. Mam wrażenie, że zaraz tu wejdą zmęczeni po pracy w polu. Niestety, o ich życiu opowiadają jedynie umieszczone tu przedmioty codziennego użytku, sprzęty domowe, ozdoby ludowe i... przewodnicy.

Zagroda Pogórzana / Pogórzans' household

Nad skansenem góruje przepiękna cerkiew z łemkowskiej wsi Ropki. Do 1945 roku odprawiano tam nabożeństwa dla 90-dymowej wsi. W 1945 r. wieś wysiedlono. Opuszczona cerkiew niszczała. W ostatniej chwili uratowały ją przenosiny do skansenu. To nie wszystkie arcydziela sztuki sakralnej w skansenie w Sanoku. W jednym z budynków zobaczymy największą w Polsce kolekcję ikon karpackich - ponad 220 eksponatów. Najstarsze z nich powstały w XV w. Na skraju skansenu widzę urządzenia, które w niczym nie przypominają wiejskiego budownictwa. Czarna cysterna, pompa jak z pola naftowego... To nie pomyłka! Podkarpackie było jednym z pierwszych miejsc na świecie, gdzie rozpoczęto wydobycie ropy naftowej na skalę przemysłową. W okolicach Sanoka stanęły jedne z pierwszych szybów naftowych na świecie. Przemysł rozkracił Ignacy Łukasiewicz – twórca lampy naftowej. Na koniec wizyta w karczmie. Tak mniej więcej wyglądały przydrożne zajazdy jeszcze na początku XX w. Przez ostatnie sto lat świat bardzo się zmienił!

Roadside chapels and crosses, wooden fences

– this is how the countryside of the Polish-Ukrainian borderland looked like at the turn of the 19th and 20th century. The largest open-air heritage museum in Poland boasts over 100 wooden buildings moved here from villages of the ethnic groups of Lemkos, Boykos, Polish Uplanders known as the Western and Eastern Pogorzanians, and Dolinians.

In a picturesque valley covered with green grass there are wooden cottages as if painted by a 19th century artist. The houses look as if their owners still lived here. I have a feeling, that in few minutes they will come back, tired from working in the field. Unfortunately, I will never meet them. The story of their lives can be told only by the interiors of their houses and tourist guides.... A beautiful Orthodox Church from Ropka, a Lemko village, prevails over the heritage park. Masses for a village of 90 households were said in it. In 1945 the entire population of the village was displaced. The Orthodox Church was left abandoned. It was saved by moving it to the heritage park.

It is not the only work of sacral art in the open-air museum in Sanok. One of the buildings hosts the largest in Poland collection of icons of the Carpathian region – over 220 of them. The earliest were created in the 15th century.

At the verge of the open-air museum I can see some machines not suiting the village climate at all. A black cistern, a pump from an oil-filled... This is not a mistake! Podkarpackie was one of the first regions in the world where crude oil was extracted for industrial purposes. One of the first in Poland oil-wells was raised near Sanok. The industry was developed by Walerian Łukasiewicz – the inventor of an oil lamp.

Last but not least, a visit to a restaurant. That's how roadside inns used to look like in the beginning of the 20th century. The world has changed a lot over the last hundred years!

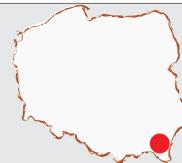
Muzeum Budownictwa Ludowego

Sanok, ul. Traugutta 3

Wstęp: 10 zł, ulg. 6 zł

Czynne: godz. 9⁰⁰-16⁰⁰

www.skansen.mblsanok.pl

Openair Ethnographic Museum

3, Traugutta Str, Sanok

Entrance: 10 zł

Open: 9⁰⁰ am - 4⁰⁰ pm

www.skansen.mblsanok.pl

„U Kazika”

Orawka – miejscowość w Dolinie Czarnej Orawy, jeden z najbardziej malowniczych zakątków Górnnej Orawy położona wzduł międzynarodowej trasy Kraków - Jabłonka - Chyżne.

Malownicza okolica z punktami widokowymi na Tatry, Jezioro Orawskie, Babią Góru i Pilsko.

- 2, 3 i 4-osobowe pokoje z łazienkami • sauna, jacuzzi • internet bezprzewodowy • odnowa biologiczna • własny parking • plac zabaw dla dzieci • góralska domowa kuchnia • wycieczki krajoznawcze • kuligi i ogniska.

U KAZIKA

Gospodarstwo Agroturystyczne
lub Ośrodek Wczasowo-Kolonijny,
Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy

Danuta i Kazimierz Pieronek

34-480 Jabłonka Orawska 115, woj. małopolskie
tel.: 018/265 23 50, fax.: 018/2652349
mob.: 0 608 745 574

www.ukazika.orawka.pl

**3 dni
w Krakowie**

Pobyt w HOTELU KRAKUS**

w wyjątkowej cenie

TYLKO 215 zł od osoby

Zapraszamy Państwa do Krakowa, Europejskiej Stolicy Kultury, miasta posiadającego specyficzny i niepowtarzalny charakter. Urok tego fascynującego miejsca oraz panujący tutaj klimat podkreśla jego wyjątkowość.

Proponujemy weekendowy pobyt (od piątku do niedzieli)

Proponujemy w cenie:

- 2 noclegi w pokoju 2-osobowym (łazienka, TV-Sat, telefon, radio) w przypadku rezerwacji w pokoju 1 osobowym – dopłata 50 zł.
- 2 śniadania (bufet szwedzki)
- 1 lunch serwowany w restauracji oferującej dania kuchni międzynarodowej
- 1 zaproszenie do znanej krakowskiej kawiarni na smakowity specjal i kawę
- w niedziele nieodpłatne przedłużenie doby do godziny 18⁰⁰
- parking dla zmotoryzowanych
- cena zawiera VAT
- Lokale gastronomiczne, do których zapraszamy, położone są w historycznym centrum Krakowa.
- Dla tych z Państwa którzy chcieliby przedłużyć pobyt o kolejną dobę proponujemy specjalne ceny.
- Mamy nadzieję, że propozycja ta spotka się z zainteresowaniem i pozwoli nam gościć Państwa w naszym hotelu.

ul. Nowohucka 35, 30-717 Kraków,
tel.: (0-12) 652 02 02, 652 02 23, fax: (0-12) 656 54 78
e-mail: biuro@hotel-krakus.com.pl
www.hotel-krakus.com.pl

tekst promocyjny

Sól i woda

Salt and water

Do najstarszej w Polsce kopalni soli w Bochni zajeżdżamy średniowiecznym szybem górniczym o nazwie „Sutoris”. Podczas dwugodzinnego zwiedzania przemierzamy solne korytarze drążone od połowy XIII w. Na trasie zobaczymy kaplicę poświęconą patronce św. Kindze, różej wielkości komory solne, a w nich zabytkowe narzędzia i urządzenia górnicze. Przed nami największa atrakcja kopalni – przejazd podziemną kolejką oraz zjazd 140-m. zjeżdżalnią. Ale, to nie wszystko. Nowością w ofercie bocheńskiej kopalni jest spływ łodzią po solnych podziemiach. Spływ organizowany jest jako dodatkowa opcja zwiedzania trasy turystycznej. Odbywa się w Komorze nr 81 o dł. 120 m zalanej roztworem solanki. Trasa biegnie 230 m pod ziemią.

Przebywając w podziemiach kopalni soli nie tylko przeżyjemy ciekawą przygodę, ale też poprawimy stan swojego zdrowia. Subterraneanotherapy to leczenie w podziemnych komorach solnych zalecane dla osób cierpiących na astmę i choroby układu oddechowego. Podstawą terapii jest mikroklimat charakteryzujący się dużym nasyceniem jodem i chlorkiem sodu.

Najnowsza atrakcja Uzdrowiska Kopalnia Soli Bochnia znajduje się na powierzchni ziemi: Park Archeologiczny – Osada VI Oraczy. To rekonstrukcja osady wiejskiej z XIII w. W każdej z zagrod można spotkać mieszkańców, którzy wprowadzą nas w tajniki średniowiecznych rzemiosł.

The oldest in Poland salt mine in Bochnia is approached via the oldest in Poland pit-shaft Sutoris. A two-hour journey through the corridors hollowed out in salt since the mid-13th century is ahead of us. We will see a chapel devoted to the patron of the mine St Kinga, old mine equipment and tools. The biggest attractions of the mine are still ahead of us – an underground train trip and a ride down on a 140-m-long slide. That's still not all. The newest attraction of Bochnia mine is a boat trip on an underground lake! This cruise is organized additionally to regular sightseeing tours. It takes place in Chamber number 81 and a 120 m salt-water lake 230 m below ground. Being in the mine has also beneficial effects on your health. It is a form of sub-terrain therapy. The air saturated with iodine aids treatment of allergies and other ailments of the respiratory system. On the surface a 13th century hamlet of ploughman called Osada VI Oraczy was recently recreated. In the Medieval-style houses we can see how life used to look like then. We can meet pottmakers, black-smiths, weavers...

Uzdrowisko Kopalnia Soli Bochnia, ul. Solna 2, Bochnia

Wstęp: od 19 do 30 zł

Osada VI Oraczy

Wstęp: od 5 do 9 zł

The Bochnia Salt Mine Health resort, 2 Solna St. Bochnia

Entrance: from 19 to 30 PLN,
VI Ploughmen Hamlet

Entrance: from 5 to 9 PLN

Pod arkadami

Under the Arcades

W powietrzu unosi się jeszcze zapach farby, trwają ostatnie poprawki przed wielkim otwarciem. Arkady Kubickiego u stóp Zamku Królewskiego w Warszawie niedługo zapełnia się ludźmi.

Rekonstrukcja nareszcie zakończona! Otwarcie Arkad Kubickiego odbędzie się 1 kwietnia. Spacer wzduż potężnego ceglanego korytarza będzie jednocześnie podróżą w czasie. Odtworzono wygląd z różnych etapów historii tej konstrukcji u stóp zamkowego wzgórza w Warszawie. Arkady oddane do użytku w 1830 r., miały dwa zadania. W ich górnej częścią znajdował się ogród królewski. Wewnątrz arkad przebiegał trakt łączący Mariensztat z Nowym Miastem. Wydzielono również stancje, w których mieszkali dworzanie oraz obsługa pałacu. Po powstaniu styczniowym na teren arkad wprowadziło się wojsko. Część pomieszczeń przekształcono na stajnie i składy broni. Coraz bardziej zaniedbywane Arkady niszczały.

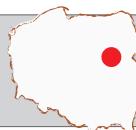
The smell of paint still lingers in the air, the last finishing touch has been put just in time for the great opening. Kubicki's Arcade at foot of Warsaw Royal Castle will soon fill with visitors.

Największym i chwilą wrogiem okazały się wody gruntowe. Ceglane mury chłonęły je jak gąbka, co spowodowało kompletną dewastację ścian. Dzieło Kubickiego mogło w każdej chwili runąć, a wraz z nim naruszona została stabilność zamkowej skarpy. W 1994 r. ruszyły prace remontowe. W niedalekiej przyszłości w zrekonstruowanych wnętrzach dawnych stacji zobaczymy ekspozycje muzealne, powstaną galerie oraz kino, pojawią się restauracje, kawiarnie i sklepy, odbywać się będą przedstawienia teatrów ulicznych. Tutaj też będzie znajdować się główne wejście do Zamku. Wielki hol zaprowadzi gości do różnych ekspozycji, a ruchome schody wprost do piwnic zamkowych...

The renovation project has finally been completed! Kubicki's Arcades will open for public on April 1. A walk inside the red-brick passage will be as travelling in time. Various architectural forms of this walkway on the Vistula side of the Royal Castle in Warsaw took in different epochs were recreated. The edifice originally completed in 1830 had two purposes. Its upper part was used as the royal garden while a route joining Mariensztat with the New Town ran through its lower arcade part. That is also where rooms for courtiers and castle staff were located.

After the January Rising the military took the area under the arcades. Some of the interiors were transformed into stables and ammunition dumps. The neglected Arcades deteriorated damaged by the underground waters. Brick absorbed water as a sponge leading to complete devastation of the walls. Kubicki's Arcades were threatening to fall apart any moment disturbing the stability of the castle embankment. The renovation work started in 1994. The reconstructed interiors are to host museum exhibitions, galleries, a cinema, restaurants, cafés and shops, we will see performances of street theaters. This is also where the main entrance to the Royal Castle will be. The lobby will lead visitors to the exhibition rooms while the escalator will take them straight to the Castle Basements.

Adres: Zamek Królewski w Warszawie
Wstęp: 14 zł
<http://zamek-krolewski.com.pl>

Address: Royal Castle in Warsaw
Entrance: 14 zł
<http://zamek-krolewski.com.pl>

Dorota Chojnowska

Napisać niebo

Writing heaven

**Ikon się nie maluje, lecz pisze.
W ikonach z Muzeum Bizantyjskiego w Nikozji zapisane są burzliwe dzieje tych, którzy się do nich modlili.**

Icons are not painted but written. Icons from the Byzantine Museum in Nicosia have the stormy fates of those who prayed in front of them written in them.

Ikona jest niczym dziurka od klucza, przez którą możemy podejrzeć niebo. Boży blask złotem równomiernie oblewa postaci świętych. Ich drobne usta szepią modlitwy, uszy słuchają anielskich chórów, oczy oglądają chwałę Pana... Muzealna ekspozycja pozwala zobaczyć jak od IX zmieniała się sztuka ich pisania, z tych bowiem czasów pochodzi najstarszy w mu-

An icon is a keyhole through which we can see heaven. God's glory evenly encompasses the Saints with gold. Their tiny lips are whispering prayers, their ears are listening to Angelic choir, their eyes are looking at God in His Glory. The exhibition shows how the art of icon-writing developed since the 9th century, when the oldest image of Holy Mary from the museum was created. There are

zeum wizerunek Maryi. Jest też kilka ikon z czasów panowania rodu de Lusignan (XII - XV w.), w które odchodzą od wschodnich kanonów. W Muzeum zgromadzono ponad 300 ikon. Jednak najstarszymi eksponatami są... mozaiki. Przedstawienia ewangelistów z VI w., niegdyś zdobiły apsydę kościoła w Kanakarii. Bardzo ciekawa jest też zrekonstruowana w całości apsydę kościoła Ayios Nikolaos tis Stegis. Od 31.03 zobaczymy ikony maryjne na wystawie czasowej pt. Panaia.

also a few icons visibly influenced by Western painting. All pieces were created during the reign of de Lusignan family (12th-15th centuries). The exhibition features about 300 icons. However the oldest and most valuable exhibits are... the mosaics. These 6th-century representations of the Evangelists used to decorate the apse in a church in Kanakarii. The entirely reconstructed apse in the Ayios Nikolaos tis Stegis church is also note-worthy. Temporary exhibition Panaia displaying Marian icons opens on

Adres: Muzeum Bizantyjskie i Galeria Sztuki,
pl. Kyprianou, Nikozja (bilety 2 i 4 euro)
www.makariosfoundation.org.cy

Address: Byzantine Museum and Art Galleries,
Arc. Kyprianou Square, Nicosia (tickets: 2 - 4 euro)
www.makariosfoundation.org.cy

rekla ma

Cypr zaprasza całą rodzinę

Zosia Klepacka
Mistrzynią Świata Windsurfingu

Wyspa na cały rok

Love Cyprus

Sebastian Durbacz

Wojenny taniec Bogów

The war dance of gods

Czerń nocy niezauważalnie
przechodzi w szarość.

Z ziemi podnosi się mgła.

Gęstym welonem
jak dymem z kadzideł
namaszcza i błogosławi
krainę. Pierwsze
promienie
słońca stopniowo
rozświetlają plantacje
herbaty, kawy,
kauczukowców,
teku i kardamonu.

W Kerali, w południowo-
zachodnich Indiach,
do życia budzi się
nowy dzień...

PORANNA MODLITWA >> Tuż po piątej rano wraz z dźwiękiem świątynnych dzwonków Gurukkal, mistrz i opiekun, otwiera drzwi do Kalari. Przez próg przestępuje zawsze prawą nogą. Tak każe tradycja. Potem ręką dotyka glinianej podłogi. W ten sposób oddaje hołd bogom, a jednocześnie czerpie płynącą z niej energię. Zapala lampki oliwne i przystaje przed Pootharą – ołtarzem z siedmioma kręgami boga Śiwy. Obok stoi figurka Ganeszy, boga odpowiedzialnego za usuwanie wszelkich przeciwności na drodze do samodoskonalenia. Ze ścian w milczeniu spoglądają portrety 21 ojców założycieli, którzy według legendy zostali wybrani z czterech antycznych klanów przez boga Parasuramę, aby doskonalić sztukę walki nazwaną Kalarippayattu.

Gurukkal ogarnia wnętrze ostatnim spojrzeniem. Jest już gotów. Plecami opera się o zachodnią ścianę i czeka. Za chwilę pojawią się tu jego uczniowie.

KALARIPPAYATTU >> to keralańska sztuka walki stworzona ok. IX w. dla kasty wojowników zwanych nayarami. Ich misją była obrona króla i kraju. Nazwa powstała z połączenia słowa „Kalari”, czyli miejsca do ćwiczeń sztuk walki, ze słowem „Payattu” oznaczającym sam trening. Pierwotnie Kalari łączyło w sobie funkcję sali treningowej ze szkołą i świątynią, gdzie uczniowie zdobywali gruntowne wykształcenie. Podczas zajęć uczyono też medytacji, odporności na ból, determinacji potrzebnej do pokonywania kolejnych barier

The black night unnoticeably turns into grey.
Mist covers the ground, anointing and blessing
the land like thick incest smoke.
The first sunrays gradually lighten up the
fields of tea, coffee, rubber, teak and cardamom.
In Kerala, South-Eastern India,
a new day is coming.

MORNING PRAY >> accompanied by the sound of the temple bells, Gurukkal, the master and teacher, opens the door to Kalara. He always crosses the threshold with his right foot, as the tradition is. He then touches the clay floor – thus paying tribute to gods and taking in the energy flowing from the earth. He lights olive lamps and stops at the Poothara, an altar with the seven rings of Śiva. Next to him stands the figure of Ganesha, the god responsible for removing obstacles on the way to self-improvement. The whole process is observed by silent images of the 21 fathers-founders who, according to a legend, were chosen from among four antique clans by god Paraśurama to practice martial art called Kalarippayattu.

KALARIPPAYATTU >> originated around 9th c. as a martial art for a cast of warriors called Nayarami. Their mission was to defend the king and the state. The name is a compound of the terms "Kalari" – a place for practicing the art - and "Payattu" – which means martial art.

Originally, Kalari was a combination of a practice hall with a school and a church, where trainees were thoroughly educated. The lessons comprised mediation, pain resistance, and energy accumulation which helped them attack an opponent faster and more effectively. The novices had to submit to Gurukkal completely.

i ograniczeń ciała oraz skupiania energii, dzięki czemu można było szybciej i skuteczniej zaatakować przeciwnika. Nauka w szkole zobowiązywała adeptów do bezwzględnego podporządkowania się Gurukkalowi.

SZTUKA DLA KAŻDEGO >> Każda z czterech kast mogła się szkolić w Kalarippayattu. Także kobiety. Bramini (kapłani) doskonaliли się w sztuce strzelania z łuku, ksztatryjowie (władcy i wojownicy) opanowali zdolność władania mieczem i tarczą, wajsjowie (kupcy i rzemieślnicy) używali włóczni, a śudrowie (rolnicy i służący) walczyli za pomocą maczug. Sam trening odbywał się codziennie przez kilkanaście lub kilkadziesiąt lat, a w przypadku mistrzowskich poziomów przez całe życie. Pierwszym etapem było nadanie ciała odpowiedniej gęstości, szybkości i wprawy w akrobacycznych wyskokach. Następnie uczyono postugiwania się najróżniejszego rodzaju bronią, w tym giętkim mieczem urumi. Nie-wprawni uczniowie podczas fechtunku mogli sami sobie odciąć nim głowę! Najwyższym stopniem wtajemniczenia była wiedza o ludzkim ciele przekazywana za pomocą technik ajurwedy. Mistrz znał rozkład punktów energetycznych na ciele i potrafił kontrolować przepływ limfy w ludzkim organizmie. Odpowiednie ich uciśnięcie mogło uzdrowić lub uśmiercić człowieka.

TRENING >> Punktualnie o szóstej pojawiają się pierwsi uczniowie. Zanim wejdą do Kalari, ich ciało zostaje natarte specjalną mieszanką ciepłego oleju z aromatycznymi ziołami.

ART FOR EVERYONE >> Each of the four casts could practice Kalarippayattu, including women. Brahmins practiced the art of shooting with a bow and arrow, Khsatriya (rulers and warriors) mastered the art of sword and shield, Vaishya (traders and craftsmen) used spears, and Shudra (farmers and servants) fought with maces. The training lasted for several or several dozen years everyday, but to achieve mastership one had to practice all life through. The first stage was to make the body supple, quick, and skilled in acrobatic jumps. Then students were taught how to use various kinds of weapon, including Urumi flexible sword. Unskilled trainees might have cut off their head with it! The highest level of intimation included knowledge of the human body, acquired through the Ayurveda technique. The master knew all the energy

Miksturę wciera się za pomocą stopy podczas rozluźniającego masażu, który pomaga rozgrzaćmięśnie i zabezpieczyć je przed kontuzjami. Mężczyźni z nagimi torsami, przepasani wąskim skrawkiem materiału, błyszczą w promieniach porannego słońca. Kobiety noszą tradycyjne tuniki zwane churidarem.

Potem wszyscy kolejno wchodzą na salę. Ten sam ukłon w stronę bóstw i czekającego na nich mistrza. Tak samo ręką dotykając ziemi. Następnie w grupach, w rytm komend wypowiadanych przez Gurukkala, rozpoczynają indywidualny trening. Ta część praktyki nazywa się meypayattu, czyli ćwiczenie ciała. Uczniowie machają nogami nad głową, wykonują kopnięcia i skoki. Wiele pozycji zainspirowanych jest ruchami konkretnych zwierząt. Jest pozycja konia, węża, kota, ryby, koguta, lwa, słonia, a nawet świnie. Poszczególne elementy ruchu łączy się w sekwencje, dzięki którym ciało uzyskuje

points found on the human body and was able to control the flow of lymph in an organism. By pressing on these points he could either cure or kill a man.

TRAINING >> At 6 o'clock the first students arrive. Before they enter Kalara their bodies are rubbed with a mixture of warm oil and aromatic herbs. This is accompanied by a relaxing massage performed with a foot, which warms up the muscles and protects them against injuries.

Men with naked torsos, with a piece of fabric tied around them, glow in the morning sun. Women wear traditional tunics called churidar. They enter the room one by one. They bow to the figures of gods and to their master. They touch the ground. Then form into groups and following the commands given by Gurukkal, begin the individual training. This part of training is Meypayattu, which is simply body exercising. They throw their legs up

rekla ma

The Ayurveda People

Somatheeram
AYURVEDA GROUP

"to raj z twoich marzeń... siedziba beztroski, spokoju i komfortu... to miejsce tchnie spokojem,,....!!!"

"idealne miejsce odosobnienia, z urzekającym i komfortowym otoczeniem, przyjaznym i troskliwym serwisem, terapią ayurvedyczną, jogą, medytacją i nie tylko,"

"Green Leaf" classified Ayurvedic Resorts, by the Govt. Of Kerala

Kontakt w Polsce: www.ayurveda.com.pl, mail: dha@indhana.com, phone 51 6095055

Somatheeram
AYURVEDA RESORT

Chowara P.O | South of Kovalam | Trivandrum 695 501 | Kerala | India | T # +91. 471. 2268101 | F# +91. 471. 2267600 | Call: +91. 944. 7755 077

E : mail@somatheeram.in | W : www.somatheeram.in

Manaltheeram
AYURVEDA BEACH VILLAGE

Somahouseboats

Plantacje herbaty, Kerala / Tea plantations, Kerala

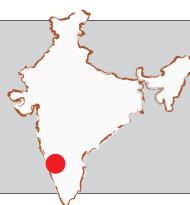
maksymalną elastyczność, siłę i szybkość. Słyszać oddechy i miarowe kłaśniecia stóp uderzających w wysoko podniesione dłonie. Podłoga drży od skoków i lądowań z powietrznych salt i obrotów. Ponoć glina na niej nigdy nie powinna być sucha. Mijają minuty. Na sali pojawiają się coraz bardziej zaawansowani uczniowie. Gurukkal zarządza trening z długimi bambusowymi kijami. To pozostałość po czasach kolonialnych, kiedy Angliści zakazali używania ostrej broni i mistrzowie musieli znaleźć inne sposoby na zachowanie tradycji walki orężem. Tempo ćwiczeń wzrasta. Powietrze przecinane jest szybkimi, syczącymi ciosami, które rozbijają o umiejętnie postawione bloki. Jeżeli ktoś się zagapi się i nie sparuje lecącego w jego kierunku kija, będzie miał pręgę lub bliznę. U starszych uczniów można zobaczyć po kilka takich pamiątkowych ran. O dzisiaj rano w Kalari jest już cicho. Gurukkal zamknie drzwi do sali.

Kołovrót karma i dharma zatoczył krąg kolejny raz.

Dojazd: najczęściej połączeń z lotniskiem w Cochin jest z Deli, Bombaju i Bangalore.

Pobyt: do Kerali najlepiej przyjechać w okresie od grudnia do maja.

www.keralatourism.org

Getting there: most of the flights to Cochin Airport in Kerala are operated from Dheli, Mumbai and Bangalore

High season: from December till May

Hotel „Pod Herbem”

ul. Wiejska 49,
15-351 Białystok
tel. 0-85 74 22 430,
fax. 0-85 74 22 431

www.hotel-podherbem.pl
biuro@hotel-podherbem.pl

Zapraszamy Państwa do korzystania z naszych usług hotelowych, gastronomicznych oraz konferencyjnych.

Hotel Pod Herbem mieści się w centrum Białegostoku. Dysponujemy 20 miejscami noclegowymi w 11 pokojach o wysokim standardzie.

Od września oferujemy Państwu nowe promocyjne ceny:

- 2 pokoje 1-osobowe w cenie 130 zł
- 6 pokoi 2-osobowych w cenie 160 zł
- 1 pokój 2-osobowy (małżeńskie łóże) w cenie 160 zł
- 1 pokój 3-osobowy w cenie 200 zł
- apartament w cenie 220 zł

Pokoje wyposażone są w węzeł sanitarny, TV- SAT i łącze internetowe. W cenę pokoju wliczone jest śniadanie. Oferujemy 25 miejsc parkingowych monitorowanych przez całą dobę.

O kulinarne przysmaki troszczy się hotelowa Karczma. Posiadamy w ofercie menu z wieloma domowymi specjalnościami, kuchnią staropolską z tyglem kuchni europejskiej. Karczma Samoobsługowa serwuje potrawy codziennie od godziny 8 do 20. Po godz. 20 dostępna jest Sala Kominkowa.

Oferujemy dowóz smacznego domowych posiłków na terenie miasta Białystok. Menu cateringowe znajduje się na stronie internetowej.

Organizujemy bankiety i konferencje do 150 osób. Mamy w ofercie zaplecze multimedialne: 20 laptopów połączonych w sieć, projektor, flipchart, ekran wolno stojący, nagłośnienie. Każda oferta konferencyjna jest przygotowywana indywidualnie dla grupy.

Miło nam będzie Państwa gościć!

We would like to kindly invite you to use our hotel accommodation, catering services and conference rooms.

‘Pod Herbem’ Hotel is located in the center of Białystok. We offer 20 beds in 11 high standard rooms.

Our current special offer features promotional prices:

- 2 single rooms for PLN 130
- 6 double rooms for PLN 160
- 1 double room (King-size bed) for PLN 160
- 1 triple room for PLN 200
- suite for 320 zł 220

Each room has a bathroom, TV-SAT and internet connection. The price includes breakfast. We offer 25 parking spaces monitored around the clock.

The Hotel restaurant ‘Karczma’ provides the culinary delights. The menu includes many homemade specialities, Old-Polish and European cuisine. The self-service inn is open daily from 8 a.m. until 8 p.m. After 8 p.m. the ‘Sala Kominkowa’ (Fireplace Hall) is available.

We offer tasty homemade food deliveries within Białystok limits. Catering menu can be found on the website.

We organize conferences and banquets up to 150 people. We offer multi-media facilities: 20 networked laptops, overhead projector, flipchart, screen and sound system. Each conference is prepared individually for the group.

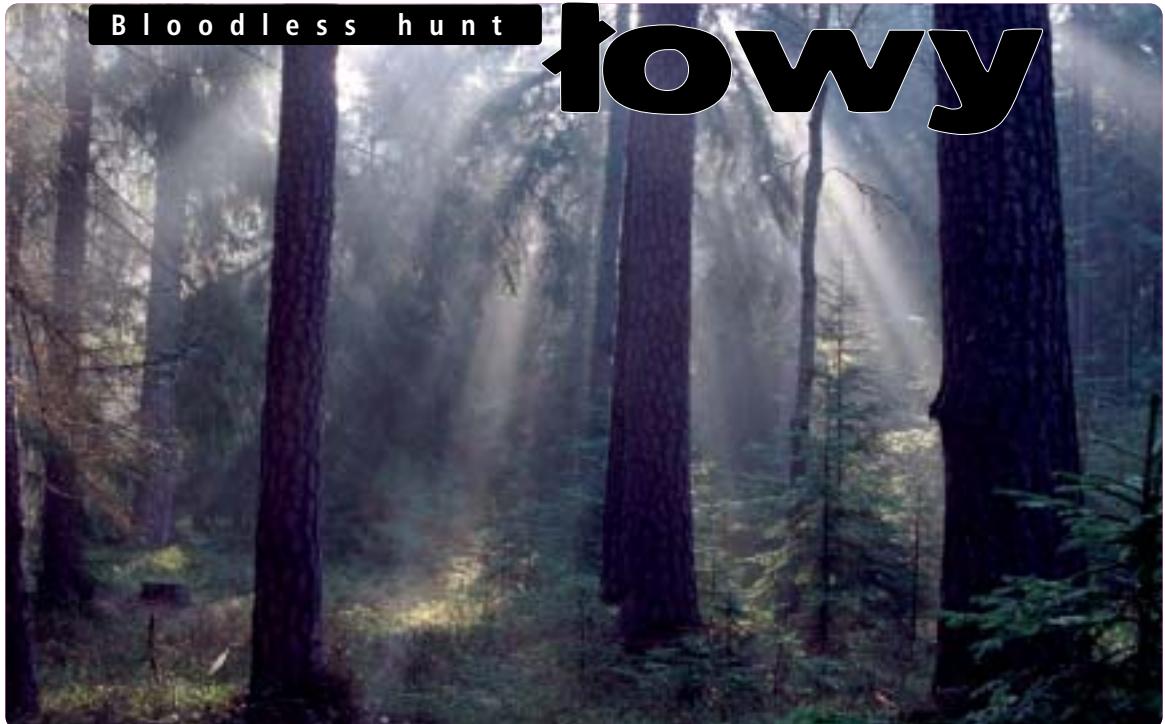
We are pleased to welcome you!

Witold Muchowski
Przewodnik Klubu Podróży HORYZONTY / A guide of the HORYZONTY Travel Agency

Bezkrwawe Bloodless hunt

łowy

W Puszczy Białowieskiej,
ostatniej pierwotnej
puszczy europejskiego
niżu, przetrwały rośliny
i zwierzęta, których
nie zobaczymy nigdzie
indziej na świecie.
Zatem ruszajmy
im na spotkanie!

In Białowieża Forest one can still
hear a beating pulse of the Euro-
pean lowland's primeval
forest. In its green backwoods
plants and animals survived not
found anywhere else in the world.
Let us then rush to meet them.

O brzasku, przed drewnianą Bramą Białowieskiego Parku Narodowego, stoi grupa uzbrojona w lornetki. To obserwatorzy ptaków wyruszają na spotkanie z dziką przyrodą.

PIERWSZE TROFEA >> Tuż za bramą wita nas melancholijnym pogwizdywaniem i nieregularnym śpiewem samiec muchołówki białoszyjej (*Ficedula albicollis*). Wypatrujemy przez lornetkę odzywającego się donośnie krętogłowa (*Jynx torquilla*). Dla Roberta, „ptasiarza” z Wysp Brytyjskich, to niezwykła chwila. Drżąąc z emocji ręką, wpisuje nazwy obydwu ptaków do notesu z listą gatunków, które do tej pory zaobserwował. Na parkowej ścieżce przystajemy na dłuższą chwilę w pobliżu dziupli dzięcioła białogrzbiętego (*Dendrocopos leucotos*). Przewodnik prosi o cierpliwość i ciszę – samica siedzi na jajach. Ponad pół godziny musimy czekać na zmianę samicy z samcem w dziupli. W końcu jednak samiec tego największego z pstrych dzięciołów znika w dziupli, a samica wylatuje na żer. Bezgłośna zmiana trwa zaledwie kilka sekund. Specjalnie dla tej chwili przyjeżdżają birdwatcherzy z całej zachodniej Europy. Czekając na tę scenkę, dostrzegamy w gąszczu świerkowych gałęzi gniazdo grubodzioba (*Coccothraustes coccothraustes*).

At dawn, in front of a wooden gate of Białowieża National Park, stand a group armed with binoculars. These are the birdwatchers setting off to meet the wild nature.

THE FIRST TROPHIES >> Just behind the gate we are welcomed by a melancholic whistling and irregular singing of a male collared flycatcher (*Ficedula albicollis*). Clutching binoculars close to our eyes we look for a loud Eurasian wryneck (*Jynx torquilla*). For Robert, a ‘bird-lover’ from the British Isles, this is the watch of his life. With his hand, trembling from emotion, he jots down in his notebook with the list of encountered species the names of the two birds. We stop for a while on the path nearby the hollow of a white-backed woodpecker (*Dendrocopos leucotos*). Our guide tells us to be patient and quiet – the female is hatching. We have to wait for over 30 minutes before the female is changed by the male in the hollow. Finally, the male of this largest golden-napped woodpecker disappears in the hollow and the female flies out for food. The soundless change takes only a few seconds. The Birdwatchers from the whole Western Europe come here especially for this one moment. Waiting for the event we notice among the thick spruce branches a nest of a hawfinch (*Coccothraustes coccothraustes*).

Orzechówka / Nutcracker

Sóweczka / Eurasian Pygmy-owl

Muchołówka mala / Flycatcher

Dzieciot średni / Middle Spotted Woodpecker

NA MOKRADŁACH >> Kilka kilometrów dalej, pod Białowieżą, znajduje się fragment podtopionego, martwego lasu. W umarłych drzewach dziuple wykuwa dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*). Od razu, kiedy wysłyszmy z samochodu, zaanonsował się przeciągłym krzykiem.

Czas wejść na „Żebra Żubra”, czyli najstarszą ścieżkę dydaktyczną w Polsce, prowadzącą do rezerwatu pokazowego żubrów. Nazwę, trudną do wymówienia dla obcokrajowca, zawdzięcza ułożonym w poprzek pniom na kształt żeber, po których pokonuje się podmokły teren. Po kilkuset metrach przystajemy. Niedopalid słyszać serie wysokich gwizdów na progu słyszałości człowieka. W ten sposób nawołują się grupy jarząbków (*Bonasa bonasia*), leśnych kuraków, których ostatecznie nie udaje nam się zobaczyć. Wysiłek kilkukilometrowej marszury wynagradza nam małe ptak, którego słyszymy już pod płotem rezerwatu żubrów. Charakterystyczna piosenka muchołówki małej (*Ficedula parva*) każe nam się zatrzymać, a następnie zboczyć ze szlaku. Wymieniamy porozumiewawcze spojrzenia i podążamy za głosem. Po chwili nisko nad ziemią ukazuje się samczyk z rudą piersią. Tym samym kompletujemy rodzinę krajowych muchołówek (cztery gatunki) i „odhaczymy” kolejną życiową obserwację.

AUDIENCJA U KRÓLA >> W rezerwacie pokazowym żubrów obserwujemy z bliska te wielkie ssaki. W terenie mamy na to niewielką szansę. Zwierzę, które zamieszkwało europejskie puszcze, przetrwało tylko w Białowieży. Ale i tu, mimo całkowitej ochrony, prawdopodobnie będzie występo-

IN THE MARSHES >> Several kilometres away, outside Białowieża, there is a part of a partially drowned, dead forest. In the decayed trees the hollows are pecked by the black woodpecker (*Dryocopus martius*), which informs us of its presence with a loud shriek as soon as we leave the car. It is time to enter the “ribs of a wisent” [Żebra żubra] which is the oldest didactic trail in Poland. It leads to a wisent demonstration reserve. The name of the path, difficult to pronounce for a foreigner, comes from tree trunks laid across and resembling ribs. One can tread on them through the water-soaked terrain. After several hundred meters we stop. Not far we can hear a series of loud whistles hardly audible for a human being. This is how groups of hazel grouses (*Bonasa bonasia*) call out to each other. These are the forest hens, but we are unable to see them after all. The effort of a several-kilometre route is rewarded by a tiny bird heard just outside the fence of the wisent reserve. A characteristic tune of a red-breasted flycatcher (*Ficedula parva*) makes us halt and then come off the trail. We exchange knowing looks and follow the voice. After a while we see a male with a ruddy breast flying low above the ground. With this the family of Polish old world flycatchers (4 species) is complete and we ‘tick off’ another important watch of our lives.

THE KING >> In the demonstration reserve of the wisents we can observe these giant mammals from a short distance. In the wild we have a slim chance to do that. The animal which used to inhabit the European forests has survived only in Białowieża. But also here,

Dzięcioł trójpalczasty / Three-toed Woodpecker

wać jeszcze tylko nieco ponad sto lat. Stado jest zbyt małe, żeby unikać krzyżowania się osobników spokrewnionych. Brak nowych genów sprawia, że z pokolenia na pokolenie żubry są coraz słabsze. Po krótkiej wizycie w tym minizoo przyjastajemy jeszcze przy stoiskach z regionalnymi pamiątkami, żeby kupić miód wrzosowy z puszczańskiej pasieki.

PRZERWA NA KAWĘ >> Mija dziesiąta godzina wyprawy. Zmęczenie daje się nam we znaki. Na lunch i kawę idziemy do restauracji Parkowej w Białowieży. Właśnie zabieramy się do wyśmienitego ciastka, kiedy z krzeselka podrywa nas śpiew dziwonii (*Carpodacus erythrinus*). To gatunek ziar노jada, który bardzo chcielibyśmy zobaczyć. Ptak przylatuje do Polski bardzo późno i poza melodyjnym śpiewem wyróżnia się karminowo-czerwonym upierzeniem. Widok grupki ludzi, wpatrujących się w krzewy, na którym siedzi ptak, wzbudza w przechodniach niemałe zaciekawienie. Odważniejsi pytają, co się dzieje?

LEŚNA PIEŚŃ >> Z leśnego parkingu nasypem białowieskiej wąskotorówki wędrujemy do mostu na Narewce. W gęstych krzakach rzeczej doliny słyszmy nieczysty śpiew któregoś gatunku pokrzewki. Trzeszący terkot między zwrotkami piosenki rozwiewa nasze wątpliwości. Skupieni i uzbrojeni w cierpliwość zaczynamy wypatrywać pokrzewki jarzęba-

despite being fully protected, it will probably live for not much more than another 100 years. The herd is too small to avoid cross-breeding of related specimens. Lack of new genes makes wisents weaker from generation to generation. After a short visit in this mini-zoo we stop by the stalls with regional souvenirs to buy heather honey from a local forest apiary.

A COFFEE BREAK >> It's been 10 hours since we began our trip. We feel tired. For lunch and a necessary coffee we go to Parkowa restaurant in Białowieża. We were just about to eat a delicious cake when we were startled by a singing common rosefinch (*Carpodacus erythrinus*). It's a finch species we wanted to see very much. This bird comes to Poland very late and, apart from its melodious singing, is distinguished by its dark-red feathers. The sight of a group of people watching intently the bush, on which the bird sits, arouses quite an interest among the by-passers. Some more courageous ask what happened.

FOREST SONG >> From a car park amongst the woods we walk along an embankment of the Białowieża narrow rail track to a bridge on Narewka. In thick bushes of the river's valley we can hear an unclear singing of some species of warbler. Cracking rattle between the song's verses dispels our doubts. Concentrated and armed with patience we start looking for a barred

tej (*Sylvia nisoria*). Po kilku minutach dostrzegamy śpiewającego samca z charakterystycznym prążkowaniem na piersi. Nasze skupienie przerywa głos zaalarmowanej orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*). Charakterystycznym krakaniem daje o sobie znać ptak, którego większość z nas widzi po raz pierwszy. Fascynacja ptakami i przyrodą powoli ustępuje zmęczeniu. Podejmujemy decyzję o powrocie. Wciąż jednak jesteśmy czujni. Dzięki temu wychwytujemy płaczliwy głos odzywającego się w pobliżu dziecka zielonosiwego (*Picus canus*). Udaje nam się oszukać ptaka naśładowaniem jego głosu gwizdem i za chwilę widzimy, jak dziecko falistym lotem przemierza polanę. Nie ulega wątpliwości, że dzień możemy uznać za udany.

Dojazd: Białowieża ma regularne połączenia autobusowe z Białymostkiem, Hajnówką i Bielskiem Podlaskim.

Na miejscu nic nie zastąpi samochodu, z którego pieszo wyrusza się na kilkugodzinne wędrówki.

Ekwipunek: niezbyt ciężka lornetka, luneta ze statywem, kalosze (nie zawsze na nogach, ale zawsze pod ręką), płyn na komary, rozkładany fotelik.

warbler (*Sylvia nisoria*). After a few minutes we notice a singing male with characteristic stripes on its breast. Our concentration while watching the tiny bird is broken by the voice of an alarmed nutcracker (*Nucifraga caryocatactes*). With a characteristic calling the bird that most of us see for the first time is informing about its presence.

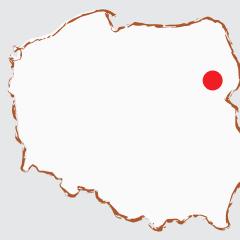
Fascination with birds and nature slowly gives way to fatigue. We decide to go back. Nevertheless, we are still alert. Because of that we are able to discern a weeping voice of a grey-headed woodpecker (*Picus canus*) sounding nearby. We manage to fool the bird by imitating its voice by whistling and next minute we can see how it fluently flies across the clearing.

There's no doubt that the day has been successful.

Getting there: Białowieża has regular bus connections with Białystok, Hajnówka and Bielsk Podlaski.

After arrival the best mode of transport is our own car, from which we can go for several-hour walks.

Equipment: not too heavy binoculars, a telescope with a tripod, warm clothes (especially for morning walks), rainboots (not always on your feet, but always at hand), spray against mosquitoes, camping seat

Powiat Hajnowski

Białowieski Szlak Transgraniczny

Białowieski Szlak Transgraniczny to ok. 205 km niezwykłej podróży przez Puszcze Białowieską i jej okolice, łączący Polskę i Białoruś. Nie sposób się tu zgubić. Droga jest oznakowana stylizowanymi drewnianymi drogowskazami. Co kilkanaście kilometrów umieszczane są mapy oraz informacje o atrakcjach (po polsku i po angielsku) wraz z grafikami i rycinami. Przy trasie rozmieszczone kioski multimedialne, pełniące funkcję informacji turystycznej. Zmęczeni? Od poczyniemy pod wiatami i na przystankach, gdzie nawet stojaki na rowery są zdobione ludowymi wzorami. Trasa Białowieskiego Szlaku Transgranicznego biegnie przez ostatni nizinny naturalny las Europy, wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Po obydwu stronach granicy można podziwiać malownicze wsie z drewnianą architekturą – kościółkami, cerkwiami, kaplicami i pałacykami. Po stronie białoruskiej szlak prowadzi przez fragment dawnej tzw. „drogi królewskiej” zwanej też traktem carskim. Podczas wyprawy nie musimy się obawiać o nocleg. Na turystów czekają hotele, pensjonaty i kwatery agroturystyczne. Uczestnicząc w imprezach organizowanych przy szlaku, będziemy mieli okazję poznac lokalną kulturę i muzykę.

W Hajnówce, stolicy powiatu, działa Centrum Turystyki Regionu Puszczy Białowieskiej, natomiast w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym „Paprotka” w Białowieży funkcjonuje punkt informacji turystycznej. Tam otrzymamy przewodnik z opisem tras szlaków i głównych atrakcji, po polsku, angielsku i rosyjsku oraz mapę turystyczną.

The Białowieża Cross-Border Trail offers 205 km of wondrous journey through the Białowieża Forest located at the borderland of Poland and Belarus. There is no way to get lost here. The road is marked with stylized wooden signs.

Every few kilometers there are maps and information signs (in Polish and English). At the trail there are also multimedia shops serving as tourist information points. Are you tired? We will stop at rest areas where even bike stands are decorated with folk patterns.

The Białowieża Cross-Border Trail runs through the last natural lowland forest in Europe on the World Heritage List of UNESCO. On both sides of the border, you can admire the picturesque villages with wooden architecture, Catholic and Orthodox churches, chapels and palaces. On the Belarusian side the trail leads through a part of an old ‘Tsar’s Route’.

During the trip you do not have to worry about accommodation. There are hotels, guest houses and agrotourist farms waiting for you. You will have the opportunity to learn about local culture and music through participating in events organized on the route.

The Białowieża Forest Region Tourism Center operates in Hajnówka, the district's capitol. Youth hostel ‘Paprotka’ runs a tourist information point. There, you can pick up guides with descriptions of routes, trails and major attractions, as well as tourist maps in Polish, English and Russian.

T e k t o n o

Starostwo Powiatowe

CENTRUM TURYSTYKI REGIONU PUSZCY BIAŁOWIESKIEJ

ul. 3 Maja 45, 17-200 Hajnówka, tel. +48 85 682 43 81, fax +48 85 682 51 41

e-mail: turyztyka@powiat.hajnowka.pl, www.powiat.hajnowka.pl

SALOMON BUTY SALOMON SHOES

Smart Packer Aero

Przewiewne trekkingowe buty z podeszwą w systemie ContaGrip.

Kolory: czarny, brązowy. Cena: 209 zł.

Smart Packer Aero – diaphanous trekking boots with ContaGrip sole.

Color: black, brown. Price: 209 PLN

www.salomonsports.com.pl

Elios Aero

Skórzane buty z systemem wentylacyjnym, z podeszwą w systemie ContaGrip.

Kolory: szary, grafitowy, czarny. Cena: 299 zł.

Leather boots with ventilating system and ContaGrip sole. Color: grey, graphite, black, ContaGrip sole. Price: 299 PLN

www.salomonsports.com.pl

Smart Packer LTR II

Buty nadają się zarówno do noszenia w mieście jak i poza nim. Elastyczna podeszwa zapewnia dobrą przyczepność, a przed urazami palców chroni wzmacniony czub buta. Cena: 439 zł.

Universal shoes – suitable both for urban and outdoor walking, elastic sole guarantees adhesion, reinforced tip protects toes. Price: 439 PLN.

www.salomonsports.com.pl

Quad

Wodoodporna kurtka trekkingowa z dwoma zewnętrznymi kieszeniami i odpinanym kapturem. Do jej wykonania użyto aquatechupro + extreme2000. Cena: 490 zł.

Waterproof trekking jacket with two outer pockets and zippered hood. Garment made with quatechupro+extreme2000.

Price: 490 PLN. www.4f.com.pl

Termos

Termos sportowy o pojemności 0.75 litra ze stali nierdzewnej. Cena: 44.99 zł.

*Stainless steel sport thermos, 0.75 liter.
Price: 44.99 PLN.*

www.4f.com.pl

Kubek

Kubek termoizolacyjny o pojemności 0.5 litra ze stali nierdzewnej.

Cena: 79.99 zł.

Stainless steel heat insulated mug, 0.5 liter.

Price: 79.99 PLN.

www.4f.com.pl

GADŻETY GADGET'S

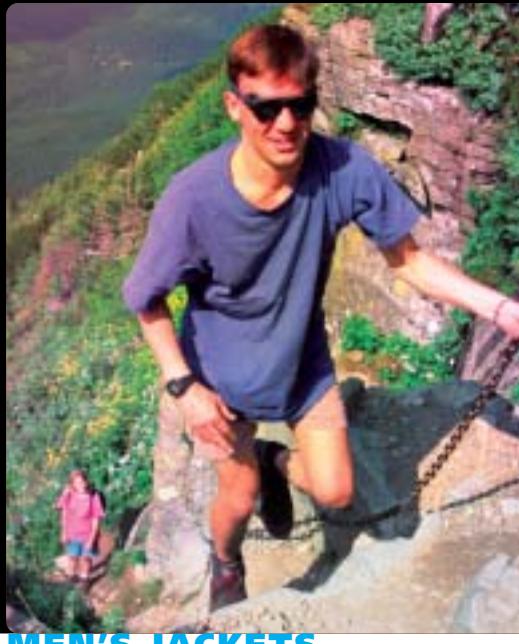
KURTKI DAMSKIE / WOMEN'S JACKETS

Trekking

Las to najlepsze miejsce na relaks. Podczas wypadu do lasu na pewno przydadzą się nam dobre buty i kurtka. Jakie? Wybrałem dla Was najciekawsze propozycje.

Trekking

Forest is the best place to relax. If you are trekking in the woods you will definitely need good boots and a jacket. This is what we recommend.

KURTKI MĘSKIE / MEN'S JACKETS

Extra

Kurtka trekkingowa z TORAYDELFY 10 000.

Posiada odpinany kaptur oraz system wentylacji. Jej atutem są termozgrzewalne zamki, klejone szwy oraz rzepy SVS. Cena: 499 zł.

TORAYDELFY 10 000 trekking jacket, zippered hood, ventilating system, thermal zips, elasticized seams and SVS Velcro. Price: 499 PLN

www.4f.com.pl

Shyummy

Kurtka trekkingowa z kieszenią wentylacyjną. Wykonana z TORAYDELFY 10 000.

Kolor: czarny, szary. Cena: 499 zł.

Trekking jacket with ventilation pocket, made of TORAYDELFY 10 000.

Color: black, grey. Price: 499 PLN.

www.4f.com.pl

Digga

Obcisła koszulka damska wykonana z thermodry. Cena: 79 zł.
Close-fitting thermodry top. Price: 79 PLN.
www.4f.com.pl

Arrive

Obcisła podkoszulka damska z wbudowanym suwakiem oraz ściagaczami w talii. Kolorы: biały, zielony. Cena: 69 zł.
Close-fitting zippered tank top with waist welts.
Colors: white, green. Price: 69 PLN.
www.4f.com.pl

Frosa

Spodenki rowerowe z miękką wkładką antybakteryjną coolmax. Cena: 89.99 zł.
Cycling shorts with coolmax antibacterial padding. Price: 89.99 PLN.
www.4f.com.pl

UBRANIA MĘSKIE / MEN'S CLOTHING**Fros**

Męskie spodenki rowerowe, wykonane z nylonu i lytry, posiadają miękką wkładkę pokrytą coolmaxem. Cena: 79.99 zł.
Men's nylon and lycra cycling shorts with coolmax antibacterial padding. Price: 79.99 PLN.
www.4f.com.pl

Stuart

Męska podkoszulka rowerowa wykonana z thermodry. Kolor: biały, zielony. Cena: 79 zł.
Men's thermodry shirt.
Colors: white, green Price: 79 PLN.
www.4f.com.pl

Spider 2

Plecak osiąda wbudowany system H2O, który pozwala rowerzystce pić bez użycia rąk. Wykonany z duralonu doby PU. Pojemność 10l. Cena: 65 zł.
Preferred cycling backpack. Built-in H2O system - drinks bladder fitted so you can drink on the move, made from duralon doby PU, capacity 10 l. Price: 65 PLN.
www.4f.com.pl

PLECAKI / BACKPACKS**Smart**

Uniwersalny, lekki plecak rowerowy z pasem biodrowym o pojemności 21l. Cena: 89.99 zł.
Universalcycling backpack with a waist strap. Capacity 21l. Price: 89.99 PLN.
www.4f.com.pl

Stanton

Męska koszulka rowerowa z coolmaxu z wbudowanym suwakiem oraz ściagaczami w talii. Kolor: zielony, biały. Cena: 88 zł.
Men's cycling zippered short-sleeved jersey with welts, made in coolmax technology
Colors: green, white. Price: 88 PLN.
www.4f.com.pl

Pomorze Sports in Pomerania na sportowo

Dorota Chojnowska

**Pomorskie powietrze
najlepiej działa spożywane
w ruchu, dużymi hauztami,
z przyspieszonym pulsem
i słońcem mieniającym
się w kroplach potu.**

PIESZO >> Przez plaże codziennie przetacza się wędrówka ludów. Na piasku oprócz stóp widać ślady pozostawione przez kijki do nordic walking. Amatorzy tej formy aktywności mają do dyspozycji 15 km wybrzeża - od Gdańskiego, przez Sopot, do Gdyni. Tak długie dystanse mogłyby zmęczyć, gdyby wzdułż plaży nie było „punktów odpoczynkowych”, czyli barów, tavern, klubów, placów zabaw... Ciszę i spokój znaj-

dziemy w Słowińskim Parku Narodowym, wśród malowniczych wydm. Jeśli burza pokrzyżało plany spacerowe, nie ma co rwać włosów z głowy! Burza, szczególnie nocna, wróży bowiem obfite bursztynobranie na Wyspie Sobieszewskiej. Trzeba tylko pamiętać - z bursztynem jest jak z grzybami, trzeba zacząć zbieranie o świcie!

NA DWA KOŁA >> Na Wyspę Sobieszewską warto się wybrać, nawet jeśli noc była pogodna. Do przebycia mamy 24-kilometrowy szlak rowerowy. Trasa prowadzi przez góre mew oraz dwa rezerwaty Mewia Łacha i Ptasi Raj.

Rowerem dojedziemy również do jednego z pomorskich miejsc mocy. Czarny szlak rowerowy zaczyna się w Tucholi na skraju Borów Tucholskich. Można do niego dołączyć w połowie drogi – w Równem.

Leśny dukt oprowadza bezpośrednio do tajemniczych kamiennych kręgów w Odrach. Przypuszcza się, że za ich powstanie na przełomie I i II w. odpowiedzialni są Goci. Kiedyś było to prawdopodobnie cmentarzysko, dziś rezerwat archeologiczny Kamienne Kręgi.

The best way to visit Pomerania is staying active, with your heart beating faster and the sun glowing on your skin.

WALKING >> The beaches attract many walkers. There are some 15 km of shore suitable for this type of activity – from Gdańsk, through Sopot, and Gdynia. And if you feel like taking a break, there are plenty bars, taverns and playgrounds along the beach. If you are looking for a calmer and less frequented route, you should pay a visit to the Słowiński National Park, where you can walk across the picturesque dunes. If your stroll is interrupted by a storm, there's no need to worry about it. Storms, especially at night, mean that you can hope to find pieces of amber in the beach sand in the morning. It's best to go for this "amber hunting" to the Sobieszewska Island. Just remember – amber spotting is like mushrooming, you have to start early in the morning!

CYCLING >> It is worth going to the Sobieszewska Island even if the night was calm. There is a 24-km long bicycle path going across two nature reserves: Mewia Łacha and Ptasi Raj.

WODNY PUNKT WIDZENIA >> Gdańsk można zwiedzać pieszo lub z perspektywy... kajaka. Podróż w zależności od trasy trwa 1-3 godz. Gdańskie szlaki wodne prowadzą wzduł wzdłuż wyspy spichrzów, kanałami Raduni i Na Stępcie oraz dawną fosą. Spływy kajakowe odbywają się też na pomorskich rzekach. Wda, Brda, Słupia leniwie wiją się wśród malowniczych lasów. Spływ Radunią wymaga nieco więcej doświadczenia i umiejętności. Na Półwyspie Helskim panują doskonałe warunki do uprawiania windsurfingu i kitesurfingu, a po niebie wzduł wybrzeża szybuja paralotnie i motolotnie. W Bałtyku nie ma raf koralowych, ale miłośnicy nurkowania również nie będą rozczarowani. Na morskim dnie spoczywa około 2 tys. wraków. Wiele statków na dno sprowadziły ostrzały z II wojny światowej. Z tamtych czasów pochodzi „Franke”. Statek wraz z uzbrojeniem i załogą spoczął 60 m pod powierzchnią wody. Szczątki marynarzy wciąż tam są... Statki topią się też celowo, aby w ten sposób stały się kolejną atrakcją turystyczną. Miejsce ich spoczynku jest wcześniej starańnie wybrane, aby było dostępne dla mniej doświadczonych nurków. W ten sposób na dnie w okolicach Jastarni znalazły się „Delfin” i „Grozny”. W tym roku na wysokości Helu zatonie kuter rybacki „Bryza”.

You can also get by bike to one of the Pomeranian mysteries; the black bicycle trail, that begins in Tuchola, leads directly to the mysterious stone circles in Odry. It is believed it used to be a cemetery. Today, it is an archeological reserve called "The Stone Circles."

OFF SHORE >> Gdańsk can be visited on foot – or from a little distance... in a canoe. Depending on the route you choose, the canoeing will last from one to three hours. It takes you along the Spichrzów Island, through the canals of Radunia and along Na Stępcie street, then through a former moat. There are also many rivers in Pomerania suitable for canoeing: Wda, Brda, and Słupia meander lazily through picturesque forests. If you are more advanced, you can choose Radunia. The Hel peninsula has perfect conditions for windsurfing and kitesurfing. You can also see paragliders and ultralight trikes in the sky along the shore. Even though there are no coral reefs in the Baltic sea, deep-sea divers will not be disappointed. There are around 2,000 shipwrecks lying on the bottom of the sea. Many of the wrecks are remnants of WWII, including "Franke." The ship, with all the weaponry and the crew, settled 60 m below the surface of water. The bodies are still there. But some ships are sunk deliber-

POD ŻAGLAMI >> Czas, kiedy na morzach Bałtyku królowały żaglowce, bezpowrotnie minął. Wspomnieniem tamtych lat pozostał samotnie kołyszący się przy kei w Gdyni „Dar Pomorza”. Jednak w tym roku na kilka dni będzie miał godne towarzystwo. Do Gdyni 2 lipca przypłyną największe żaglowce świata. Przez trzy dni będą cumować w Gdyńskim porcie, a 5 lipca wystartują w słynnych zawodach Tall Ships' Races. Kolejne ważne zawody rozegrają się na przełomie lipca i sierpnia. Podczas międzynarodowych regat Gdynia Sailing Days ścigać się będą jachty z całego świata. Zatoka Gdańską to nie tylko miejsce dla żeglarzy wyczynowców. Gdyńska marina jest największym portem żeglarskim w Polsce. Doskonałe warunki do pływania panują na Pojezierzu Kaszubskim, nad jeziorami Wdzydze i Charzykowskie.

ELITARNIE >> Na Pomorzu coraz większą sławą się cieszą... pola golfowe. Wokół Trójmiasta rozlokowane są trzy pełnowymiarowe 18-dółkowe obiekty – Tokary Golf Club,

erately to make them a tourist attraction. This is how "Delfin" and "Groźny" became part of the underwater landscape near Jastarnia.

UNDER FULL SAIL >> The time when sailing ships reigned the Baltic sea are long gone. The remnant of those years is the "Dar Pomorza" ship, lonely rolling on waves near Gdynia. However, this year the ship is going to have dignified companions. On July 2, the port in Gdynia will host the world's largest sailing ships competing in the Tall Ships' Races. Another important competition is scheduled for mid-summer, when sailing ships from around the world will compete in the Gdynia Sailing Days. The Gdańsk Bay is a wonderful place not only for competitive sportsmen. The marina in Gdynia is the largest sailing port in Poland, while from the marina in Gdańsk you can see the famous crane. Also inland sailors will find something to their liking. There are boats, jet ski and other water attractions for rent at the Wdzydze and Charzykowskie lakes.

rekla ma

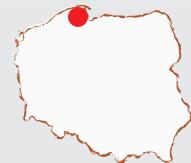

Sierra Golf Club i Postołowo Golf Club. Dla początkujących polecamy driving range w Golf Parku Gdynia. Celność i technikę uderzenia doskonali się tam również na najnowszych symulatorach gry. Na wielbicieli tenisa czekają korty w Sopocie, na których wygrywały, podczas turniejów ATP, Agnieszka Radwańska i Marta Domachowska. Ale nie tylko tam można oddać się ulubionemu sportowi. Korty są praktyczne we wszystkich turystycznych miejscowościach. Nie trudno również znaleźć stadninę koni, która zorganizuje wycieczkę po leśnych drogach lub po plaży. Jeśli czujesz głód mocnych wrażeń, Kolibki Adventure Park w Gdyni to miejsce stanowczo dla ciebie. Na terenie dawnego toru motocrossowego czeka jazda quadiami, paintball, strzelnicza, ściana wspinaczkowa i wiele innych atrakcji. Po takiej porcjii świeżego powietrza, sportu i adrenaliny zwiedzanie zabytków odłożymy na następny dzień... Więcej informacji dot. turystyki aktywnej znajdziesz na www.shopandsee.eu

EXCLUSIVE OPTIONS >> The Pomeranian region is getting popular among golf players. There are three full range golf courses in the vicinity of Tricity: Tokary Golf Club, Sierra Golf Club, and Postołowo Golf Course. For beginners we recommend the driving range in the Gdynia Golf Park, where you can also practice on hi-tech simulators. How about a tennis match? There are courts practically in any tourist resort you pick. You can also find a stud and go for a horse ride. If you feel like doing something more adventurous, the Kolibki Adventure Park in Gdynia is the place for you. Here a former motocross track has been transformed into a multi-sports centre, where you'll find quads, paintball, a shooting range, a climbing wall and many other attractions. After such a doze of fresh air and adrenaline, you might like the idea of leaving the tour around the city's historical monuments for some other day...

More information about active tourism can be found on: www.shopandsee.eu

Informacja Turystyczna w Gdańsku
ul. Długa 45
ul. Heweliusza 13/17
www.prot.gda.pl

Tourist Information in Gdańsk:
45 Długa Str.
13/17 Heweliusza Str.
www.prot.gda.pl

GTT

Gdańskie Targi Turystyczne

Gdańsk, 17-19.04.2009

Kompleksowy projekt wystawienniczy:

17-19.04.2009

KAJAK EXPO

Salon Łodzi Turystycznych i Rekreacyjnych

16-18.04.2009

CIEPŁY BAŁTYK

Targi Inwestycji Hotelarskich

GASTROEXPO

Targi Wyposażenia i Zaopatrzenia

Obiektów Gastronomicznych, Hoteli i Sklepów

MTG

MIĘDZYNARODOWE
TARGI GDAŃSKIE SA

ul. Beniowskiego 5, 80-382 Gdańsk

Dyrektor Projektu GTT: Dorota Solochewicz

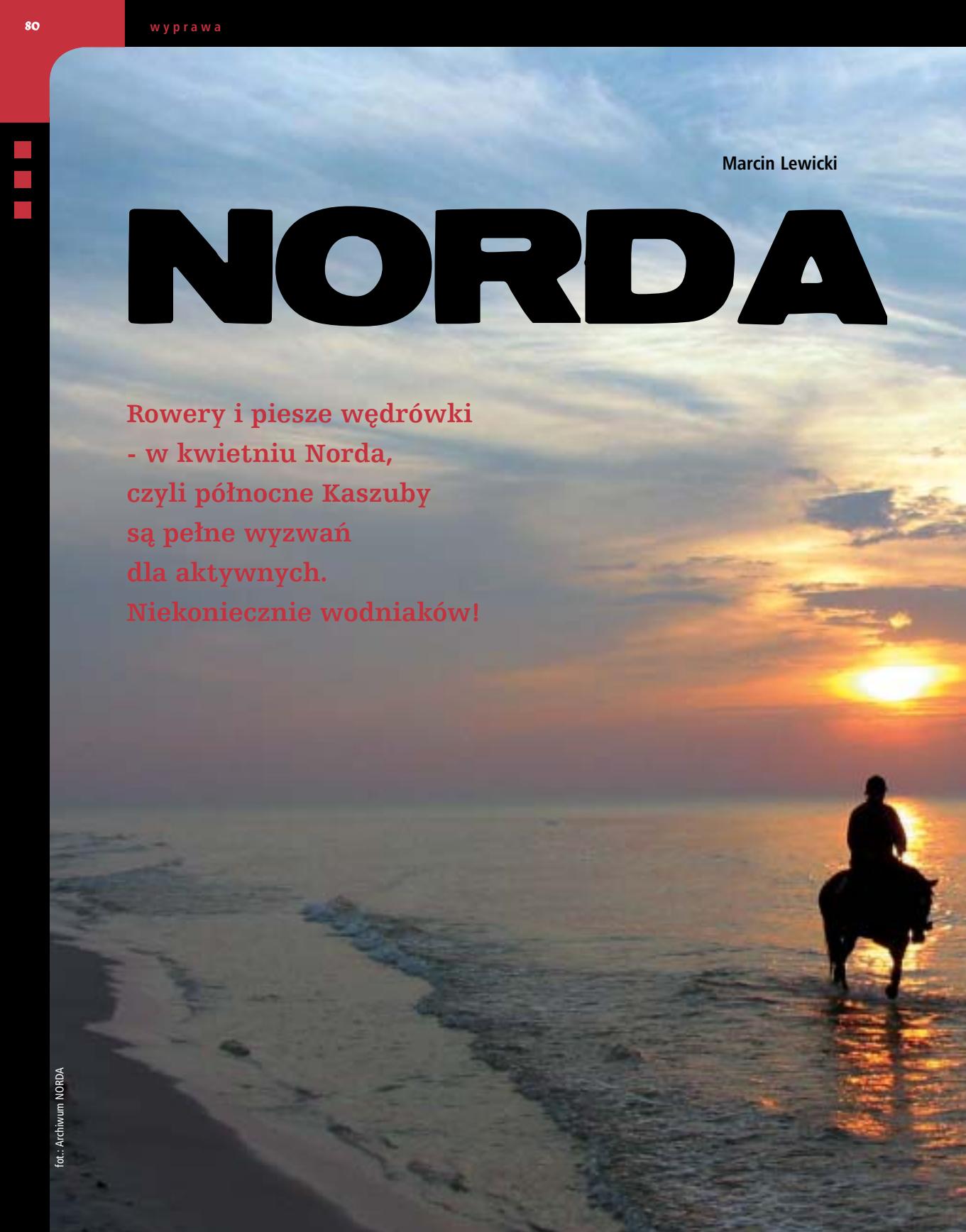
tel./ fax 058 554 92 04

d.solochewicz@mtgsa.com.pl

www.gtt.pl

Partnerzy

A wide-angle photograph of a beach at sunset. The sky is filled with warm, orange and yellow hues from the setting sun on the right. The ocean waves are crashing onto the sandy shore in the foreground. A dark silhouette of a person riding a horse is visible on the right side of the frame, facing away from the viewer towards the horizon.

NORDA

Rowery i piesze wędrówki
- w kwietniu Norda,
czyli północne Kaszuby
są pełne wyzwań
dla aktywnych.
Niekoniecznie wodniaków!

Jeszcze morze się nie rozgrzało, jeszcze turystyczne kurorty nie napętlały się wczasowicami, dookoła panuje spokój. To grzech nie wykorzystać takich okoliczności przyrody! Zatem do dzieła - uroki Nardy czekają na odkrywców!

INNY PUNKT WIDZENIA >> Oglądanie świata z wysokości rowerowego siodła jest zdrowsze i ciekawsze. Na północnych Kaszubach biegnie 100 km tras rowerowych! Jest z czego wybierać! Jadąc szlakiem Szarych Mnichów (lub cysterskim), powoli przed oczami przesuwają się krajobrazy okolic Mechowa. Oprócz po cysterskiego kościołka, przerwę warto zrobić przy słynnych grotach Mechowskich. Następny przystanek robimy w Starzyńskim Dworze, przy ruinach po cysterskich, pałacu Grassów i pomniku żołnierza armii czerwonej. Delikwent siedzi na cokole ze spuszczoną głową. W drodze przez Radoszewo, Parszkowo, Kaczyniec, Czarny Młyn do Jastrzębiej Góry mijamy jeszcze kilka ciekawych kościołów oraz Rezerwat Przyrody Bielawskie Błota.

Propozycją dla wytrwałych jest 45 km ścieżka rowerowa z Pucka przez Swarzew, Władysławowo i Hel. Utwardzona i długimi odcinkami poprowadzona nad Zatoką Pucką, oczaruje malowniczymi krajobrazami wybrzeża, wydm, lasów. W przydrożnych barach i restauracjach spróbujemy śledzia po kaszubsku, a wieczorem uraczymy się korzennym piwem.

Pielgrzymka rybaków z Półwyspu Helskiego do Pucka

Biking and hiking – Norda, the Northern Kashubia, in April is full of challenges not only for the outdoorsy types.

The sea is not warm yet, the resorts are not filled with tourists yet and all is calm. It's not a sin to take advantage of these circumstances! Let's get going – the attractions of Norda are waiting for their discoverers!

ANOTHER POINT OF VIEW >> There are over 100 kilometres of bicycling routes in Northern Kashubia! That's a lot to choose from! If you take the Old Monks Trail (or Cistercian Trail) you will see the landscape of Mechowo area slowly moving before your eyes. Apart from stopping at the Cistercian church it is also worth taking a break by the famous caves in Mechowo.

The next stop could be in Starzyński Dwór where the post-Cistercian ruins can be found, the Grass Family Palace and the Monument to Soviet Army Soldier who is depicted with his head sadly hanging down. On the way to Jastrzębia

Hel – widok na port / Harbour in Hel

NA KAŻDY TEMAT >> Interesują cię tajemnice II wojny światowej? A może pałace, kościoły albo po prostu piękne krajobrazy? Norda ma to wszystko! Wystarczy dobra mapa, solidne buty i ruszamy w drogę!

Szlak militarny po Helu prowadzi przez ruiny umocnień, schrony, bunkry i pozostałości po polskich i niemieckich bateriach artyleryjskich. W Sali Tradycji Garnizonu Hel zobaczymy m.in. ponad 300-kilogramowy pocisk z pancernika „Schleswig-Holstein”, którego Niemcy ostrzeliwali w 1939 r. Westerplatte i Hel.

Zupełnie inny charakter będzie miała wyprawa do duchowej stolicy Kaszub, czyli Kalwarii Wejherowskiej. Kalwaria to 25 kapliczek, między którymi odległości równe są odległościom poszczególnych etapów drogi, jaką przebył Chrystus (5936 kroków) na Golgotę. Pod każdą kapliczką znajduje się garść ziemi z Jerozolimy. W Wielki Piątek (w tym roku 10.04) odbywa się Wejherowskie Misterium Męki Pańskiej. Procesja i jednocześnie teatralna inscenizacja ostatnich chwil przed ukrzyżowaniem rusza o godz. 16 spod kapliczki Piłata.

Z kolei czarny szlak z Pucka poprowadzi nas Puszczą Darżlubską przez rezerwat bukowy, do Krokowej, gdzie wznosi się odrestaurowany pałac rodu von Krockow.

Przez Nordę prowadzi wiele innych szlaków. Wystarczy na każdej długości urlop!

Góra through Radoszewo, Parszkowo, Kaczyniec, Czarny Młyn you will pass several note-worthy churches and the Bielawskie Mud Nature Reserve. The 45km-long route from Puck through Swarzew, Władysławowo to Hel is something for the persistent bikers. The trail leading mainly on the coastline of Puck Bay will definitely charm you with the picturesque views of the coast. You can try Kashub-style hering and have root beer in the roadside bars and restaurants.

ON EVERY SUBJECT >> Are you interested in the mysteries of World War II? Or palaces? Churches? Maybe just beautiful landscapes? Norda has it all! The Hel Military Trail leads through fortifications' ruins, dug-outs, bunkers and remains of Polish and German artillery batteries. A visit to the spiritual capitol of Kashubia, Kalwaria Wejherowska, will have a completely different character. Kalwaria has 25 chapels. The distances between each of them is equal to the length of Christ's way to Golgotha (5936 steps). There is a handful of soil from Jerusalem underneath each chapel. On Good Fridays (this year April 10) the Wejherowo Mystery of Christ's Passion is held here. The procession and performance depicting the last moments before Christ's crucifixion set out at 4 p.m. from Pilate's Chapel. The black trail will take you from Puck to Krokowa with the renovated Palace of the von Krockow family. Norda has numerous trails. Enough for vacation of any length!

Informacja turystyczna / Tourist Information
ul. Wiejska 78, Hel
ul. 10 lutego 29, Puck
ul. księdza P. Stefanskiego 5, Jastarnia

ul. gen. Hallera 19, Władysławowo
pl. Jakuba Wejhera 8, Wejherowo
Rynek 2, Puck
<http://stowarzyszenienorda-lot.blog.pl>

Muzeum Zamkowe w Malborku

Zapraszamy na Zamek w Malborku do największej ceglanej budowli na świecie! Arcydzieło architektury obronnej i rezydencjonalnej zostało wzniesione u schyłku średniowiecza przez Zakon Krzyżacki. Choć nieraz mury twierdzy szтурmowały Polskie wojska, nigdy nie udało się go zdobyć. Skuteczniejsze od oręża okazały się pieniądze. Po 150 latach Zamek w Malborku został wykupiony i przeszedł w ręce króla Polskiego Kazimierza Jagiellończyka.

Dziś w warowni nad Nogatem mieści się Muzeum Zamkowe. W letnie noce muzeum nawiedzają duchy przeszłości podczas widowiska „Światło i dźwięk”. Natomiast 24-26 lipca jeździ się kwiat rycerstwa europejskiego na wielką historyczną imprezę plenerową „Obleżenie Malborka”. Na specjalne zamówienie muzeum organizuje również nocne zwiedzanie zamku, warsztaty, uroczyste kolacje oraz biesiady, koncerty muzyki dawnej, pokazy walk rycerskich oraz zamkowe gry przygodowe.

We invite you to the Malbork Castle – the largest brick building in the world! This masterpiece of defensive and residential architecture was built in the late Middle Ages by the Teutonic Order. Although the walls of the fortress were stormed by the Polish army many times, they were never conquered. It turned out that money was more effective than weapon. After 150 years, Malbork Castle was bought and passed into the hands of the Polish King Kazimierz Jagiellonczyk.

Today the fortress on the Nogat River houses the Castle Museum. During Summer nights the museum is haunted by ghosts of the past during the ‘Light and Sound’ show. There is also a big historical open-air event on 24-26th of July. Knights from all over the Europe came to Malbork to take part in the ‘Siege of Malbork’. If booked the museum organizes night tours in the castle, workshops, formal dinners and feasts, early music concerts, tournaments and adventure games.

Perła The pearl of Warmia Warmii

Krystyna Minakowska

Zamek krzyżacki w Lidzbarku Warmińskim / Teutonic Knight's castle in Lidzbark Warmiński

Rozległe przestrzenie, ciche jeziora, stare zamki, a może gęste bukowe i olchowe lasy? Każdy wybierze tu coś dla siebie - amatorzy przygód mogą zorganizować spływ rzeką Łyną, rodziny z dziećmi wybiorą raczej urokliwe plaże nad jeziorem, a ciekawi świata nie zawiodą się, zwiedzając okolice Lidzbarka Warmińskiego.

MIASTO >> Wyobraźmy sobie średniowieczny gród Prusów - polowania w gęstwinach, wyprawy rybackie, pogańskie obrzędy odprawiane na polanach... Jesteśmy w Lecbarku, dzisiejszym Lidzbarku Warmińskim. Po przejęciu tych ziem przez Krzyżaków, przekazany biskupom warmińskim gród zmienił oblicze i status. W 1308 roku zdobył prawa miasta i zaczął się błyskawicznie rozwijać, stając się najbogatszym miastem Warmii. Jeszcze jako drewniano-ziemny zamek krzyżacki Lidzbark "dorobił się" solidnych obwarowań - ich linia biegła wzduż dzisiejszych ulic Hożej, Kajki, Reja i Kasprowicza - część murów obronnych przetrwała do dziś. Nad miastem wzrosły się gotycki zamek biskupów warmińskich. Zwiedzając

go przenosimy się wyobraźnią w czasy powieści Umberto Ecco "Imię Róży" - tyle, że polskie. Dawniej do grodu wjechać można było przez jedną z trzech okazałych bram: Dobromiejską, Młyńską i Wysoką. Przetrwał jedynie fragment tej ostatniej z 1352 roku. W Lidzbarku zachował się typowy, średniowieczny układ ulic. Dziwi jednak, że rynek-dzisiejszy Plac Wolności nie leży w centrum miasta. Spowodowała to rozbudowa miasta i przesunięcie obwarowań ku rzece Łynie. Na jej prawym brzegu od końca XV w. znajdowały się ogrody biskupie oraz pałacyki - letnie rezydencje. Zniszczone przez szwedów w XVII w. odbudował je Teodor Potocki, a potem Ignacy Krasicki. Krasicki rozbudował również (w klasycystycznym stylu) pawilon ogrodowy - oranżerię.

OKOLICE >> Komu trudno wysiedzieć w jednym miejscu polecamy czerwony szlak Kopernikowski, który prowadzi od Olsztyna przez Dobre Miasto (warto zwiedzić gotycki kompleks kolegiacki), Lidzbark Warmiński, Ornetę aż do Fromborka. Inny szlak tzw. czarny to idealny patent na całodzienny spacer. Pamiątajmy o zabraniu aparatu - dolina rzeki Symsarnej zapiera dech. Biegnie ona w kierunku Góry Krzyżowej - warto się na nią wspiąć, by spojrzeć na okolicę z lotu ptaka.

Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła w Lidzbarku Warmińskim
St Peter and St Paul Apostols church in Lidzbark Warmiński

Ratusz w Ornecie / City hall in Orneta

Wide spaces, quiet lakes, old castles, or perhaps beech and alder forests? Everyone will find something for themselves.

THE CITY >> Let us imagine a medieval Prussian city – hunting in dense forests, fishing expeditions, pagan rituals performed in clearings... We are in Lecbark – today's Lidzbark Warmiński. When these lands were taken over by Teutonic Knights and given to the Warmia bishops, the city changed its looks and status. It gained civic rights in 1308 and started developing rapidly, becoming the richest city in Warmia. Parts of defensive walls have been preserved until today. Above the city, there majestically rises the Gothic castle of the Warmia bishops. While visiting it we can imagine the times of Umberto Ecco's 'The Name of the Rose', but in Poland. In the old days one could enter the city via one of three impressive gates: Dobromiejska, Młyńska and Wysoka. Only a part of this third one from 1352 has remained. In Lidzbark a typical, medieval layout of streets has been preserved. It might be surprising, though, that the main market – today it's the Freedom Square – is not in the city centre. This is due to renovation of the city and moving the embankments towards the Łyna River. On its right shore, since the end of the 15th century, there have been bishop's gardens and small palaces – summer residences. Destroyed by the Swedes in the 17th century, they were rebuilt by Teodor Potocki and Ignacy Krasicki. Krasicki also enlarged (in a classicist style) a garden pavilion – orangery.

AROUND LIDZBARK >> For those who have problems staying in one place, we recommend the red Copernicus trail leading from Olsztyn, via Dobre Miasto (it is worth visiting the gothic collegiate complex), Lidzbark Warmiński, Omęta and up to Frombork. Another trail, the so-called black trail, is ideal for

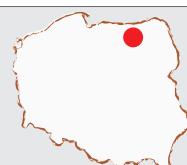

Sanktuarium Maryjne w Krośnie / Marian Sanctuary in Krosno

Kolejny szlak - niebieski, jest fragmentem trasy międzynarodowej i prowadzi przez miasto w kierunku Sarnowa i Stoczka Klasztornego oraz Bartoszyc. To właśnie sanktuarium maryjne w Stoczku Klasztornym było w latach 1953 – 54 miejscem odosobnienia Prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego. Zbudowane w XVII wieku w miejscu leśnej kapliczki Matki Boskiej, dziś jest celem wielu pielgrzymek z całej Polski.

PRZYRODA >> Jeśli ktoś ma ochotę na kilkudniowy spływ kajakowy powinien wybrać poskrączany niczym krakowski precel szlak rzeki Łyny. Tam czeka prawdziwa przygoda - dzikie odcinki rzeki niczym górskie strumienie, z niebezpiecznymi przełomami i takie ze spokojniejszym nurtem pośród pagórków, podmokłych łąk, rozległych jezior i leśnych dzikich chaszcz. Rodziny z dziećmi oraz ci, którzy szukają świętego spokoju i ciszy docenią urok wypoczynku nad jeziorem. Najbliżej z nich to jeziora Wielochowskie, Symsar, Blaniki położone najbliżej Lidzbarka. Położone nad nimi pensjonaty i kwatery agroturystyczne, stadniny koni kuszą swoją ofertą... nie, nie ma już wątpliwości, że Lidzbark Warmiński i jego okolice to prawdziwa perła Warmii.

Dojazd: bezpośrednie połączenia autobusowe do Lidzbarka Warmińskiego z Warszawy, Gdańską, Olsztynem, Ornety i Bartoszyc.
www.powiatlidzbarski.pl

Getting there: direct buses to Lidzbark Warmiński leave from Warsaw, Gdańsk, Olsztyn, Orneta, Bartoszyc
www.powiatlidzbarski.pl

DIABEŁ jada u MARIASZKA

oko OSTRÓDY, TRASA E7

Nazwa Mariaszek wywodzi się od gry którą rozegrał młynarz z diabłem o swoją duszę.

Nie wiadomo dokładnie gdzie ta gra się odbyła, ale wszystko wskazuje na to, że działo się właśnie tu w Mariaszku.

Odrestaurowany szesnastowieczny młyn zaprasza ludzi z duszą szumem rzeki Drwęcy, wyśmienitą, warmińską kuchnią oraz atmosferą pełną tajemniczości i spokoju

The name 'Mariaszek' derives from a game, a miller played for his soul with the devil.

It is not known exactly where the game took place,

but everything seems to prove, that it was here, in Mariaszek.

The restored mill invites with the humming of the Drwęca River, delicious Warmian cuisine, mysterious and calm atmosphere...

**Oberża
„Młyn pod Mariaszkiem”
oko Ostródy**

Regionalne dania kuchni
warmińsko-mazurskiej
Trasa E-7
Warszawa - Gdańsk

Młyn Idzbarski 2, 14 - 100 Ostróda
tel.: + 48 89 646 03 55
www.mariaszek.pl
e-mail: mlyn@mariaszek.pl

Na przygodę Ostróda

Adventures in Ostróda

Narty wodne, kajaki i molo, czyli wszystko co do szczęścia potrzeba podczas wodniackiego weekendu.

Samochodem po mieście legalnie nie pojedziesz więcej niż 50 km/h. Ale w centrum Ostródy za 58 km/h nikt mandatu nie wlepi, jeśli mkniemy na... wyciągu nart wodnych i wakeboardu.

OSTRÓDZKI REKORDZISTA >> Najdłuższy w Polsce wyciąg pociągnie od 7 do 9 osób na 800 metrową jazdę po lustrze jeziora Drwęckiego. ...albo pod lustrem, jeśli jeszcze nie ma doświadczenia. Ale bez obaw. Nigdzie tak dobrze nie wyuczymy się techniki, jak na wyciągu. Stała trasa pozwala na korygowanie błędów. Nie masz własnego sprzętu? W Wake Parku jest wypożyczalnia sprzętu. Do dyspozycji jest również instruktor, a nad bezpieczeństwem czuwa ratownik. Po takiej zaprawie jazda z motorówką jest bułką z masłem! Otwarcie już 1 maja!

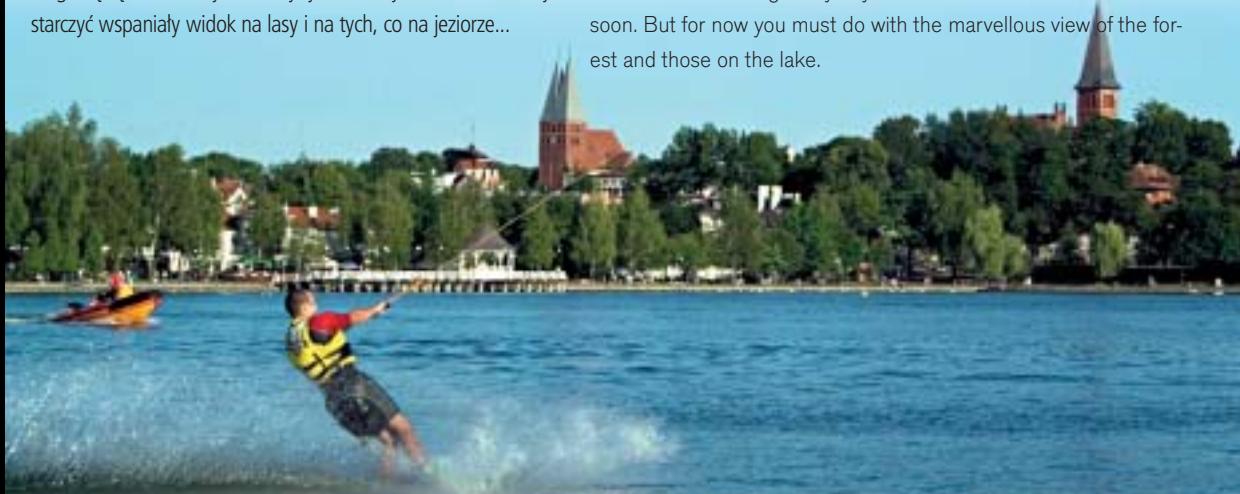
JEZIORA CZAR >> Obok miejskiego kąpieliska działa profesjonalny tor kajaków, na którym rozgrywają się zawody na dystansie 200, 500 i 1000 metrów. Trybuny z widokiem na tor szczerlinie wypełnią się podczas Mistrzostw Europy 24-26 lipca. Można również wiosłować czysto rekreacyjnie, szlakiem po Drwęcy. Z Ostródy trasa prowadzi przez Samborowo, Nowe Miasto Lubawskie do Nielbarka. Po drodze mijamy wyróżne ślady działalności bobrów. Na koniec krótki spacer na molo, gdzie już czuć zbliżające się lato. Z dnia na dzień przybywa spacerowiczów. Już nie-długo będą się tu odbywać festyny i koncerty. Na razie musi wystarczyć wspaniały widok na lasy i na tych, co na jeziorze...

Water skis, kayaks and a pier that is everything fans of water sports need to have a great weekend.

It's illegal to drive over 50 km/h in town. But in the centre of Ostróda you won't be punished for exceeding 58 km/h... if you are on your water skis or wakeboard.

OSTRÓDA CHAMPION >> This longest in Poland tow-rope training system can take 7-9 people for a 800-meter ride on the water of Drwęckie Lake... or underwater, if you are less experienced. But don't worry. There's no better way to learn than on the towing system. Repeating the same route allows you to correct your mistakes. You don't have your own equipment? There is a rental in the Wake Park. There are also instructors at your service and a lifeguard to keep you safe. After this training wakeboarding behind a motorboat is a piece of cake! Opening on May 1!

LAKE MAGIC >> A professional kayak track operates next to the municipal swimming area. It hosts 200, 500 and 1000 meters kayaking championships. The places in the ring overlooking the track will be filled during the European Championship on July 24-26. You can also kayak recreationally on the Drwęca Trail. It runs from Ostróda, through Samborowo, Nowe Miasto Lubawskie to Nielbark. On the way you will see distinctive traces of beavers' activity. At the end of the day, you can take a short walk on the pier where the nearing summer can be sensed in the air. The number of strollers is increasing every day. Festival and concerts will kick off soon. But for now you must do with the marvellous view of the forest and those on the lake.

Żegluga Ostródzko-Elbląska

www.zegluga.com.pl

Żegluga Ostródzko – Elbląska
14 - 100 Ostróda, ul A Mickiewicza 9
tel/fax: 089 646 38 71

oddział w Elblągu
tel/fax 055 232 43 07
www.zegluga.com.pl
e-mail: info@zegluga.com.pl

T e k l o m o

Polska też ma swoje siedem cudów. Jednym z nich jest Kanał Ostródzko – Elbląski.

Na pokładzie statków Żeglugi Ostródzko – Elbląskiej czeka was niezwykła wyprawa po krętych szlakach kanału, pod niskimi i wąskimi mostami. Następnie wpłyniemy na niewielkie wózki, których pokonamy blisko stu-metrową różnicę poziomu wód, między jeziorami Piniewo i Drużno.

Ten XIX wieczny cud techniki to 5 pochylni wciągającej statki białej floty na kilkudziesięciometrową góre oraz cztery śluzy w okolicach Ostródy, pomiędzy jeziorami Szeląg Wielki – Drwęckie - Ilińskie, Jeziorak.

Nasze statki choć małe, zapewniają podczas podróży maksimum komfortu, a z przestrонnego pokładu będziemy podziwiać przepiękne krajobrazy.

Poland also has its own seven wonders. One of them is the Ostródzko – Elbląski channel. A fantastic expedition on the winding trails of the channel, under low and narrow bridges waits for you on board of Żegluga Ostródzko – Elbląska ships. Sailing onto small trolleys, we will get through the nearly one hundred metres difference in the water level, between Piniewo and Drużno lakes. This wonder of 19th century technology consists of five shipways for white fleet ships pulling them on the top of a high mountain and four locks near Ostróda, between lakes: Szeląg Wielki – Drwęckie - Ilińskie, Jeziorak. Although our ships are small, they provide maximum comfort during the travel and the spacious deck facilitates admiring the magnificent scenery.

S/Y CHOPIN

Największy śródlądowy statek na Mazurach

The largest lake vessel in Mazury

DLA FIRM:

- szkolenia
- konferencje
- spotkania integracyjne

FOR COMPANIES:

- training
- conferences
- integration meetings

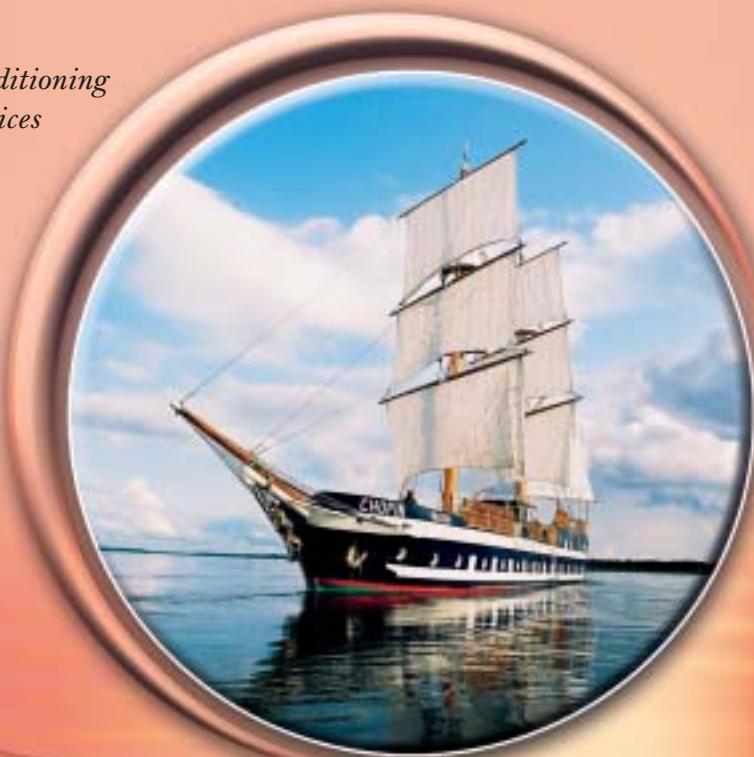
Klimatyzacja

Top serwis

Air-conditioning

top services

Wioska Żeglarska
Krzysztof Kosiński
11-730 Mikołajki
Pl. Wolności 3
tel: 0 600 890 838
www.statekchopin.pl
info@statekchopin.pl

Zapraszamy do Mikołajek – żeglarskiej stolicy Polski

Mazurska Wenecja, czyli Mikołajki, leży nad malowniczym wąskim przesmyku łączącym jeziora Talty i Mikołajskie. Latem Mikołajki stają się miejscem spotkań i bazą wypadową do rejsów po okolicznych jeziorach. Są tu do skończone warunki do uprawiania sportów motorowodnych, windsurfingu, kajakarstwa, wędkarstwa, a także jeździctwa, turystyki rowerowej i pieszej oraz wędrówek po lasach. Zimą można tu latać na bojerach, uprawiać narciarstwo biegowe czy wędkarstwo lodowe.

Wiedzie stąd wiele szlaków turystycznych, m.in. do Łukajna (rezervat biosfery z niespotykanym bogactwem ptactwa wodnego) i licznych rezerwatów Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

Mikołajki są również miejscem, gdzie corocznie odbywają się wielkie imprezy sportowe i kulturalno-rozrywkowe jak: Samochodowy Rajd Polski będący eliminacją Mistrzostw Świata (25-28.06), Dni Mikołajek (03-05.07), Żeglarskie Mistrzostwa Polski Aktorów, Festiwal Szantowy (31.07-02.08) i wiele innych.

Mikołajki called the Mazurian Venice are located at a picturesque, narrow pass, which links Talty and Mikołajskie lakes. In summer Mikołajki become a meeting place and starting point for trips to the nearby lakes. There are excellent conditions for powerboating sports, windsurfing, kayaking, fishing, horse-riding, cycling and walking in the forest. In winter you can try cross-country skiing or ice fishing.

Many touristic trails start here, i.e. one to Łukajna (biosphere reserve with uncommon quantity of water birds) and to many other reserves within the Mazurian Landscape Park.

Mikołajki are also a place where large sport and cultural events take place annually, including:
Polish Car Rally (25-28.06),
Mikołajki Days (3.05.07),
ActorsSailingChampionship (28-29.06),
Shants Festival (4-6.08)
and lots more.

Wojtek Henszel

Sommelier z Wine Baru „Mielżyński” / Sommelier from “Mielżyński” Wine Bar

Lekcja A lesson in taste smaku

**Każde wino
jest historią
napisaną
aromatami,
trzeba tylko
umieć ją
odczytać...**

Jakie to szczęście, że dożyłem tych czasów! Należę do pokolenia, które pamięta gierskowskie realia – puste półki i wino „patykiem pisane”. Teraz, kiedy wyruszam na warszawski szlak winny, widzę coraz więcej dobrze zaopatrzonych sklepów winiarskich i małych winnych butików, gdzie sprzedawcy są coraz bardziej kompetentni, a na półkach stoją coraz lepsze wina. Nareszcie zaczynamy się interesować winem i uczyć, jak je degustować. Wino jest na ustach wszystkich i tak niech pozostanie.

POCZĄTKI >> Przełomowym momentem mojej przygody z winem była degustacja Muckross House & Garden z roku 1982. Zapytany, jakie aromaty odkryłem w tym zacnym trunku, krępując się, odpowiedziałem, że kiszone ogórki mojej cioci Elżbiety...

Sala wybuchnęła gromkim śmiechem, ale to był strzał w dziesiątkę. Takie laktyczne aromaty występują w wielkich winach bordoskich. Byłem z siebie dumny, prawie tak bardzo jak pewna młoda dama na jednej z prowadzonych przeze mnie degustacji. Smakując wino Syrah z Langwedocji, powiedziała, że czuje zapach kociej kuwetki. Brawo! Nawet z tą „kuwetką” wino było rewelacyjne.

WIADOMOŚĆ W BUTELCE >> Każde wino zawiera subtelny przekaz winiarza, który nad nim pracował. Są w nim promienie słońca, które ogrzewały grona, chłodny wiatr, który chłodził je wieczorami. Poczujmy te winne klimaty, bliskość morza czy aromaty kwitnących jabłoni sąsiadujących z winnicą. Poczujmy wreszcie wielką energię ludzi, którzy mozołnie pracowali, żeby dać nam radość w kieliszku. Wino może być bardzo odważnie opisane, tak jak zrobił to znany krytyk winiarski Stuart Pigott: „Karsdorfer Hohe Grate, Riesling 2005, Grosses Gewachs jest smukły i szybki jak koń wyścigowy, po prostu fantastyczny”. Na tym polega magia wina, którą chcę przekazać ja – niesfornym sommelierom, smakoszom, hedonistom i rebeliantom – podczas prowadzonych przeze mnie degustacji.

Wszystkie aromaty występujące w winie są naturalne. Trudno w to uwierzyć, kiedy czujemy ogórków kiszonych czy kuwetę, ale tak po prostu jest. Mówimy wówczas o aromatach pierwotnych, czy-

Every wine is a story written with scents – you only need to know how to read them.

Lucky me – to have lived through the times when wine in Poland is no longer associated with cheap, fruity, and often sulphur-rich spirits available back in the communist times. Now, going on a tour around Warsaw wine stores, I find more and more well-stocked boutiques, with qualified stuff and quality products. The nation is eventually learning to appreciate good wine. We are on the way to become wine aficionados.

THE BEGINNING >> The turning point in my wine adventure was when I tasted Chateau Margaux from 1982. Asked about the flavours I could taste in this exquisite beverage, I said – quite puzzled – „my aunt Elizabeth's sour cucumbers”. The audience burst out with laughter – but that was it! Such lactic aromas can be found in the great wines of Bordeaux. I was really proud of myself, almost as much as one young lady during a wine tasting I once carried out. Tasting Languedotian Syrah she said she could smell... a cat's litter box. Well done! Even with this “litter box” the wine was excellent.

li o naturalnych zapachach pochodzących od jagód winnych. Dominują tutaj aromaty owocowe, kwiatowe i korzenne. Często do konkretnych szczepów przypisywane są konkretne nuty aromatyczne, np. do cabernet sauvignon czarna porzeczka, a do rieslinga – jabłko i brzoskwinia. Aromaty wtórne to zapachy, które powstają w winie w czasie fermentacji. W zależności, jakich drożdży użyto do fermentacji, w jakiej formie były grona i ile cukru w nich było, będą to aromaty o nutach smakowych m.in. chleba, sera, skóry, dżemu, gleby i ściółki leśnej.

Kolejne aromaty, zbliżone do wanilii, kokosa, dymu, karmelu, różnego rodzaju przypraw korzennych, powstają w czasie leżakowania wina w beczkach lub butelkach. Dzięki nim wina stają się bardziej złożone i wyrazistosze. Pamiętajmy, że często aromaty, które czujemy nosem, nie powtarzają się na podniebieniu i odwrotnie.

NA OKO >> Na początek smakujemy oczami. Barwa mówi nam, w jakim wieku jest wino, czy jest wytrawne, czy słodkie. Jeśli zostawia na ściankach kieliszka tzw. łzy, zwane też witrażami, to oznacza, że jest dobrze skoncentrowane, ale może również oznaczać, że w winie jest sporo alkoholu. Paleta kolorystyczna win białych przechodzi od delikatnie żółtego przez słomkowy, cy-

MESSAGE IN A BOTTLE >> Each kind of wine reveals a subtle message from the wine maker. It includes the sunrays which warmed the grapes, and the wind which cooled them at night. Just try to find this atmosphere of wine, the proximity of the sea or flowering apple trees neighbouring with the vineyard. Feel the great energy of people who made efforts to offer to you joy in a glass of wine.

Wine can be described in very unusual words – Stuart Pigott, renowned wine critic, once said: "Karsdorfer Hohe Grate, Riesling 2005, Grosses Gewachs is slender and swift like a racing horse, fantastic." This is the magic of wine which I – an unruly sommelier, gourmet, hedonist and rebel – intend to promote during my wine tasting classes.

All aromas found in wine are natural. It may be difficult to believe when you can taste the flavour of sour cucumbers or a cat's litter box, but that's how it is. We then talk about original aromas of grapes, the dominant ones being fruit, flowers, and spices. Often particular types of grapes are associated with particular scents – Cabernet Sauvignon and black berry, Riesling and apple and peach. Secondary aromas are scents which appear in wine during the fermentation process. Depending on the kind of yeast used, the form of grapes and the amount of sugar, these aromas

trynowy, złoty do bursztynowego. Czerwonych natomiast od rubinowych, wiśniowych przez purpur, cegłę do granatowoczerwonego. Utlenianie (nazywane również oksydacją) wina powoduje zmianę koloru i... smaku. W jednej z winnic w niemieckim regionie Rheingau nalane raz do kieliszka zmieniało za każdym razem swój smak, kiedy winiarz zmieniał światło w sali degustacyjnej!

OWOCE, KORZENIE, CHLEB... >> Drugim etapem degustowania wina jest wąchanie. W winach występuje ok. 500 różnych aromatów, ale na początek wystarczy poznać tylko te podstawowe. W jaki sposób? Polecam naturalny parkur aromatów. Do ciemnych kieliszków czy słoiczków wkładamy kawałki owoców, roślin, kwiatów, korzeni czy nawet chleba, biszkoptów czy spalonej zapalek, a następnie wąchając, bawimy się w odgadywanie, co znajduje się w kieliszkach. Po tej zaprawie bierzemy się za wino. Każdy z nas może wyczuć do ok. 4000 różnych zapachów. Całkiem nieźle, prawda? Trzeci stopień wtajemniczenia to usta pełne wina. Najwięcej receptorów smakowych w ustach ma język. Na jego początku czujemy słodycz, dalej z boków kwaśne, potem słone, a na końcu języka gorzkie. Smak wina to swoisty miks tych czterech smaków. Słodki często kojarzy się z alkoholem (jest słodki w smaku) i cukrem, kwaśność z kwasami oczywiście, które występują w winie, a gorzki smak to często taniny, czyli garbniki.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE >> Czas na zakupy, zatem marsz do dobrego sklepu z winami! Sprecyzujmy sprzedawcy, czego oczekujemy od wina. Nie sugerujmy się ceną i nie dajmy sobie wcisnąć drogiego „ulubionego” wina sprzedawcy. Przecież to my mamy mieć przyjemność! Prawdziwymi perelkami są często wina już za ok. 30 zł. Na takie właśnie mam teraz ochotę. Otwieram „hiszpana” z regionu Ribera del Duero, Valdehermoso 2007. Gorąco polecam!

fot. D. Chojnowska

can include bread, cheese, skin, jam, ground or forest. Another group of scents such as vanilla, coconut, smoke, caramel, and all kinds of spices appear when wine matures in barrels or bottles. These aromas add complexity and character to wine. Remember that aromas you can smell with your nose will not necessarily be found on the palate – and the other way round.

AT FIRST GLANCE >> At first, you taste with your eyes. The colour of wine tells you a lot about its age, and whether it is sweet or dry. If you notice so called tears on the glass, it means the wine is well concentrated – but it can also mean the alcohol content is high. White wines range in colour from light yellow, straw-colour, lemon, gold, to amber. Red wines – from ruby, cherry, through crimson and brick-red, to purple. The process of oxidation can change the colour of wine, as well as its taste. In one of the vineyards of the German region of Rheingau, wine poured into a glass changed its flavour each time the host altered the lighting in the tasting hall!

FRUIT, ROOTS, BREAD >> The second stage of wine tasting is breathing in the aromas. There are about 500 aromas met in wine, but it is enough to know the basic ones for the start. How? I recommend a natural aroma parkour. Put into dark glasses: fruits, flowers, different spices, or even bread, sponge fingers, burnt matches – then breath in the scents and try to guess what's in the glass. After this training let's get to the wine. Every person is able to distinguish some 4,000 scents. Not bad, huh? The third stage of initiation is “mouth full of wine.” The largest number of taste buds is on your tongue: the front part detects sweetness, sour flavours on the sides, a little further – salty, and bitter at the back of the tongue. The taste of wine is a combination of these all. The sweet flavour is often associated with alcohol (which has a sweet taste) and sugar, acidity comes naturally from acids present in wine, while bitterness comes from tannin.

A LITTLE PRACTICE >> Time for shopping. Off you go to a good wine store! Tell the seller exactly what you expect a wine to be and don't think that price matters. Never buy an expensive wine only because the seller tells you it is his (or her) favourite one – it is you who will be tasting it. Sometimes you can find a real gem at around 30 pln. And this is what I feel like having just now – think I'll uncork a 'spaniard' from the region Ribera del Duero, Valdehermoso 2007. Highly recommended!

Międzynarodowe Targi Turystyczne „Na styku kultur” w Łodzi

International Touristic Sites Fair 'Where cultures meet' in Łódź

Polska też ma swoje turystyczne hity. Podpowiedzi, gdzie ich szukać, znaleźliśmy podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych "Na styku kultur" w Łodzi. Na blisko stu stoiskach zaprezentowali się m.in. przedstawiciele regionalnych izb turystycznych, artyści ludowi i biura podróży.

Poland has tourist knockout sites. The International Tourism Fair 'Where cultures meet' in Łódź gave some hints where to look for them. Representatives of regional tourist chambers, folk artists, travel agencies and others presented their offer at over 100 stands.

Łowickie wycinanki tworzone są nożyczkami do... strzyżenia owiec. Kolorowe wzory umieszczane są na pocztówkach, zakładkach do książek, w antyramach jako obrazki. Dostępne również w strefie wolnocłowej na lotnisko.

Traditional Łowicz cut-outs are made with... shears. These colourful patterns can be embedded on postcards, bookmarks or put into frames. They are also available in the airport's duty-free shops.

Z Lubuskim Towarzystwem Rekonstrukcji Historycznej 9 maja pójdziemy siębić! Na froncie, podczas inscenacji batalistycznej „Pętla Boryszyska”.

We will fight with the Lubuskie Historical Reconstruction Society on May 9! The frontline during 'Pętla' battle re-enactment.

Róże wysokiej wagi! Metalowe dzieła sztuki kupimy w Głównie (woj. Łódzkie) u Jana Przybysiaka. Spod ręki mistrza wychodzą również niezwykłe świeczniki, rzeźby, naczynia...

Caution, fragile roses! These metal works of art can be purchased from Jan Przybysiak from Główno (Łódzkie Province). The artist makes also unique candlesticks, sculptures and dishes.

Być w Łęczyca i nie spotkać się z Borutą? Najsłynniejszy polski diabeł dość skutecznie chroni się przed obiektywami w lochach Łęczyckiego zamku. Na szczęście w muzeum w Łęczyca pokazane są jego różne wcielenia. Jeśli wyjdzie ze swej kryjówki, na pewno go poznamy!

When you go to Łęczyca look for Boruta. The most famous Polish devil successfully hides himself from cameras in the dungeons of the Łęczyca Castle. Luckily, his different incarnations can be seen in the Museum in Łęczyca. This way, if he leaves his hideout, you will surely recognize him!

Międzynarodowe Targi Turystyki, Rekreacji i Wypoczynku INTOUREX 2009 w Sosnowcu

INTOREX 2009 International Tourism, Recreation and Leisure Fairs in Sosnowiec

Gdzie w tym roku na wakacje? Słowacja, Czechy, Tunezja, a może Polska?

Are you wondering where to go this summer? Slovakia, Czech Republic, Tunisia or maybe Poland?

Na Międzynarodowych Targach Turystyki, Rekreacji i Wypoczynku INTOREX 2009 w Sosnowcu można było dostać zawsze głowy. Ponad 150 wystawców z 12 krajów próbowało przekonać do swojej oferty ponad 7,5 tys. zwiedzających.

Organizatorom najbardziej spodobały się propozycje Magyar Turizmus ZRT. z Węgier oraz Śląskiej Organizacji Turystycznej z Katowic, którym wręczyli medale Expo Silesia. W konkursie na najlepszy produkt wyróżniono Grupę Atlas z Żor oraz Muzeum Zamoyskich w Kozłówce.

The INTOREX 2009 International Tourism, Recreation and Leisure Fairs in Sosnowiec could give you a headache with the variety of choices. Over 150 exhibitors from 12 countries strived to convince over 7,500 visitors to choose their offer.

The organizers liked the offers of MAGYAR TURIZMUS ZRT from Hungary and the Silesian Tourist Organization from Katowice. They were awarded with the Expo Silesia Medal. The Atlas Group from Żory and The Zamoyski Museum in Kozłówka were chosen best tourist products.

Wykorzystaj odkrycia naukowe prof. Roberta Wallace'a, prof. Rainera Dietericha i laureata nagrody Nobla prof. Rogera Sperry w nauce języków.

ANGIELSKI NIEMIECKI

WŁOSKI FRANCUSKI

HISZPAŃSKI WŁOSKI

ANGIELSKI NIEMIECKI

FRANCUSKI WŁOSKI

HISZPAŃSKI NIEMIECKI

Urządzenie SITA
pomaga osiągnąć oraz
utrzymać stan optymalny
do nauki języka (799 zł).

Kursy językowe SITA

Specjalnie przygotowane podręczniki
i nagrania gwarantują najlepsze efekty
(229 zł za jeden poziom kursu).

	PODSTAWOWY		ŚREDNI ZAWANOWANY	
	część 1	część 2	część 1	część 2
angielski	☐	☐	☐	☐
niemiecki	☐	☐	☐	☐
francuski	☐	☐	☐	☐
włoski	☐	☐	☐	☐
hiszpański	☐	☐	☐	☐

Wszystkie produkty
RATY 0%

kup na stronie: lub zamów tel.
www.sita.pl **022 636 90 91**

www.sita.pl

SITA Sp. z o.o., Salon Prezentacji

ul. Bellottiego 1, 01-022 Warszawa

Platne przy odbiorze. Koszt przesyłki ponosi odbiorca. Urządzenie posiada 24-miesięczną gwarancję. Dla dobra naszych klientów istnieje możliwość zwrotu urządzenia oraz kursów, dostarczonych wyłączowo, w ciągu 14. dni. Urządzenie prosimy zwracać tylko w przypadku, gdy jednorazowo przełożony o jego skuteczności. W przypadku rezygnacji prosimy o odesłanie zakupionego towaru i podanie numeru konta, na które odesłemy pieniądze.

Magazyn Świat 222-6662

Niepowtarzalny klimat Dzikiego Zachodu.

Tylko w naszym miasteczku najgroźniejsi
bandyci i najpiękniejsze kobiety.

Wyjątkowe miejsce pełne atrakcji i przygód dla całej rodziny.
Organizujemy imprezy eventowe dla firm i grup zorganizowanych
oraz przyjęcia okolicznościowe.

Zapraszamy na imprezy sezonowe, Andrzejki, Sylwester,
bale karnawałowe itp.

Unique atmosphere of the Wild West

Most dangerous gangsters

and most beautiful women Only in our town.

Exceptional location full of attractions
and adventures suitable for the entire family.

We organize corporate events and formal functions
We invite you for seasonal events, St Andrew's Night,
New Year's Eve, carnival balls.

SHERIFF
MRONGOVILLE

GWARANTUJEMY DOBRA ZABAWĘ PRZEZ CAŁY ROK

We guarantee great times all year round

11-700 Mrągowo, ul. Młyńska 50, tel. 0048 609 820 777, 0048 665 440 888, www.mrongoville.pl

No.1

AquaPark Tatralandia

Liptovský Mikuláš

**NOWE
TORNADO**

Wyspa piratów
z Karibów

Kryty tropikalny
kompleks

**NOWE LETNIE
ATRAKCJE**

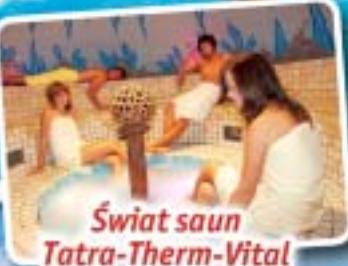

28 rur i zjeżdżalni
6 **NOWYCH** - 9 catorocznych
11 basenów
2 **NOWE** - 8 catorocznych - 3 kryte
Termalna woda 38°C

Biggest & Best

Promocja **2. DZIEN** tylko u nas
G R A T I S !

Świat saun
Tatra-Therm-Vital

**Super
wiosenna promocja
(1.3. - 19.6.2009)**

zakwaterowanie aż - **30 %**
aquapark i saunowy świat

GRATIS

www.tatralandia.sk

Holiday Village Tatralandia

155 bungalowów
i apartamentów

